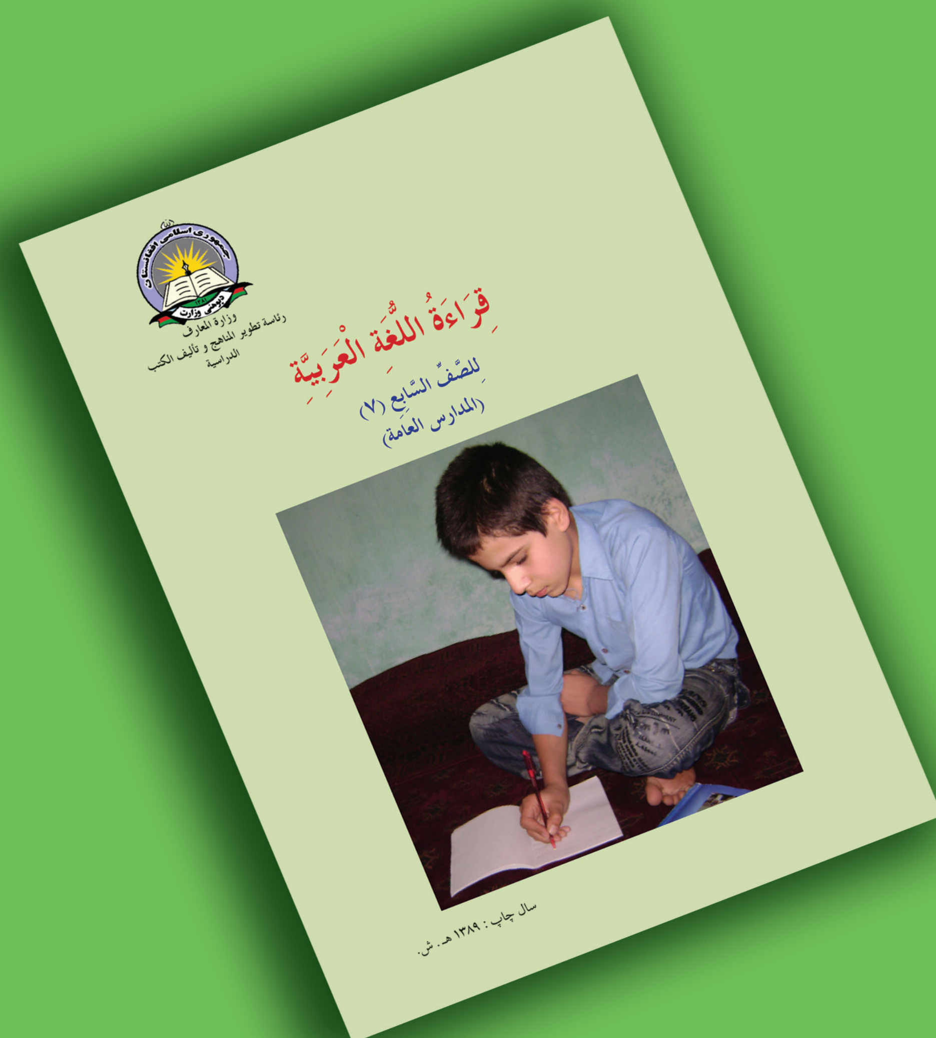

وزارت معارف
معینیت نصاب تعلیمی و تربیهٔ معلم
ریاست عمومی انکشاف
نصاب تعلیمی
و تألیف کتب درسی

کتاب معلم
رهنمای تدریس عربی
صنف ۷

رهنمای تدریس عربی صنف ۷

کتاب های درسی مربوط وزارت معارف بوده،
خرید و فروش آن در بازار جداً ممنوع است. با
متخلفین برخورد قانونی صورت می گیرد.

سال چاپ: ۱۳۹۶ هـ ش.

وزارت معارف

معینیت انکشاف نصاب تعلیمی و

تربیهٔ معلم

ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی

و تألیف کتب درسی

کتاب معلم

رهنمای تدریس زبان عربی

صنف هفتم

سال چاپ: ۱۳۹٦ هـ . ش.

مؤلفان :

- محمد آصف کوچی
- عبدالسلام تائب
- سخی جان احمدزی
- فیضان الله آنس

ایدیت علمی و مسلکی :

- دکتور عبدالصبور فخری
- دکتور شاه ولی ادیب

ایدیت زبانی:

- پوهندوی عبدالرازق اسمر

کمیتۀ دینی، سیاسی و فرهنگی:

-داکتر عطاء الله واحدیار مشاور ارشد وزارت معارف و رئیس نشرات.
- حبیب الله راحل مشاور وزارت معارف در ریاست انکشاف نصاب تعلیمی

کمیتۀ نظارت:

- دکتور اسدالله محقق معین نصاب تعلیمی، تربیۀ معلم و مرکز ساینس.
- دکتور شیر علی ظریفی مسؤول پروژۀ انکشاف نصاب تعلیمی
- معاون سرمؤلف عبدالظاهر گلستانی رئیس عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

دیزاین : عنایت الله غفاری

بسم الله الرحمن الرحيم

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی — دا عزت د هر افغان دی

کور د سولې کور د تورې — هر بچی یې قهرمان دی

دا وطن د ټولو کور دی — د بلوڅو د ازبکو

د پښتون او هزاره وو — د ترکمنو د تاجکو

ورسره عرب، ګوجر دي — پامیریان، نورستانیان

براهوي دي، قزلباش دي — هم ایماق، هم پشه یان

دا هیواد به تل ځلیږي — لکه لمر پر شنه آسمان

په سینه کې د آسیا به — لکه زړه وي جاویدان

نوم د حق مو دی رهبر — وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

پیام وزیر معارف،

استادان و معلمان محترم،

تعلیم و تربیه اساس توسعه و انکشاف هر کشور را تشکیل می دهد و نصاب تعلیمی یکی از عناصر بنیادی تعلیم و تربیه می‌باشد که مطابق انکشافات علمی و نیازمندی‌های جامعه وضع می‌گردد. واضح است که انکشافات علمی و ضرورت‌های جامعه همواره در حال تَطَوُر و تغییر می‌باشد؛ بناءً لازم است نصاب تعلیمی نیز به صورت علمی و دقیق مطابق ایجابات عصر و زمان انکشاف نماید. البته نباید نصاب تعلیمی تابع تغییرات سیاسی، نظریات و تمایلات اشخاص گردد.

کتاب رهنمای معلم که امروز در دسترس شما قرار دارد بنابر همین مشخصات تهیه و ترتیب گردیده و با تکیه بر میتودهای جدید تدریس، فعالیت‌ها و مواد معلوماتی نیز در آن اضافه شده است که یقیناً برای فعال نگاه داشتن شاگردان در عملیهٔ تدریس مفید و مؤثر می‌باشد.

امیدوارم محتویات این کتاب که با استفاده از روش‌های آموزش فعال تألیف و تدوین شده است، مورد استفادهٔ شما استادان عزیز قرار گیرد. با استفاده از فرصت از اولیای محترم شاگردان تقاضا بعمل می‌آید تا در تعلیم و تربیهٔ با کیفیت دختران و پسران خود همکاری متداوم نمایند، تا به این وسیله اهداف و آرزوهای نظام معارف بر آورده گردد و نتایج و دست آوردهای خوبی برای نسل جوان و کشور ما داشته باشد.

استادان و معلمان گرانقدر ما در تطبیق مؤثر نصاب تعلیمی رسالت و مسؤولیت بزرگ دارند.

وزارت معارف همواره تلاش می‌نماید تا نصاب تعلیمی معارف مطابق اساسات و ارزشهای دین مبین اسلام، نیازمندی های جامعه و منافع ملی و وطندوستی با معیار های جدید علمی ساینس و تکنالوژی انکشاف نماید.

به منظور نیل به این مأمول بزرگ ملی از تمام شخصیت های علمی، دانشمندان تعلیم و تربیهٔ کشور و اولیای محترم شاگردان تمنا دارم، تا با ارائهٔ نظریات و پیشنهادات رهنمودی و سودمند خویش مؤلفان ما را در بهبود هرچه بیشتر تألیف کتب درسی و رهنماهای معلمان یاری نمایند.

از همهٔ دانشمندانی که در تهیه و ترتیب این کتاب سهم گرفته اند، و نیز از مؤسسات محترم ملی و بین المللی و سایر کشورهای دوست که در تهیه و ترتیب نصاب تعلیمی جدید، طبع و توزیع کتب درسی و رهنماهای معلمان زمینه سازی و یا همکاری های مادی و معنوی نموده اند صمیمانه اظهار امتنان و قدردانی نموده تداوم همکاری‌های شان را آرزو می‌نمایم.

و من الله التوفیق

دکتور اسدالله حنیف بلخی

وزیر معارف

فهرست

مقدمه

رهنمای معلم کتابی است که معلمان را در اجرای دقیق برنامه درسی در صنف رهنمایی میکند و ایشانرا با اهداف عمومی تعلیم و تربیت، روشهاي تدریس، شیوه هاي ارزيابي وبرنامهٔ تدریس آشنا می‌سازد.

این رهنما در دو فصل تنظیم شده است. فصل اول در مورد اهداف تعلیم وتربیه، روشهای تدریس وشیوه های ارزیابی می‌باشد که معلمان عزیز را با مقاصد تعلیم و تربیه و رسالت شان به حیث آموزگاران آشنا می سازد، آنها یاد میگیرند که اهداف نظام آموزش و پرورش کشور عزیز ما افغانستان در ساحات مختلف اعتقادی و اخلاقی، علمی و آموزشی، فرهنگی و هنری، مدنی و اجتماعی و اقتصادی چه مقاصدی را دنبال میکند. موضوعات درسی مختلف، برای تحقیق این اهداف طراحی شده است و معلمان در صنوف مختلف باید تلاش کنندکه از طریق ارائهٔ محتوا و روشهای جذاب تدریس زمینه تحقق این اهداف را فراهم کنند.

معلمان عزیز با اهمیت موضوعات درسی، اهداف کلی آموزش هر درس، محتوای برنامهٔ (مضامین آموزشی)، نحوهٔ ارتباط طولی موضوعات آموزشی در صنوف مختلف، روشهای تدریس و شیوهٔ ارزیابی از معلومات و مهارتهای شاگردان و لوازم اجرایی برنامه درسی بیشتر آشنا میشوند. روشهای تدریسی که در هر رهنما معرفی شده است، متناسب با موضوع درسی است، برای مثال روشهای تدریس توصیه شده در درس سیرت یا فقه با آموزش زبان مادری فرق میکند. وجه اشتراک این روشها تأکید آنها بر فعال بودن شاگردان در جریان یادگیری تحت هدایت معلم است.

فصل دوم این رهنما به برنامه ریزی سالانه (پلان سالانه) برای مناطق سردسیر و گرمسیر، نحوهٔ تدریس هر درس (پلان روزانه) و منابع و مآخذی که برای تألیف رهنما از آنها استفاده شده اختصاص یافته است. اعتقاد نویسنده گان این رهنما بر این بوده است که معلمان گاه بدلیل نداشتن وقت کافی ممکن است که فرصت تهیهٔ پلان روزانه را نداشته باشند و یا اینکه هر کدام استنباط های خاصی از اهداف درس داشته باشند، در نتیجه روش تدریس آنها با یکدیگر فرق میکند. به منظور سهولت در کار معلمان پلان های تدریس به گونه ای نوشته شده است که نیاز آنها را در تدریس و اجرای برنامه به خوبی تأمین میکند. لازم به ذکر است که شیوهٔ تدریس توصیه شده مانع از آن نیست که معلمان محترم نتوانند از روشهایی که خود در طی سالها تدریس، اثرات یادگیری آن را تجربه کرده اند، استفاده نکنند و آنها را کنار بگذارند. بدون شک بهترین روش تدریس، روشی است که در آن یادگیری درس انجام شود و شما معلمان محترم احساس رضایت را در چهره شاگردان ببینید.

قسمت دیگری از پلان روزانه به پاسخ های متن درسها، و سؤالات پایانی درس و یا فصل اختصاص داده شده است. به منظور توسعه دانش معلمان در هر پلان درسی معلومات اضافی برای آنها آورده شده است.

بدون شک این رهنماها خالی از اشکال نیست. معلمان ارجمند با ارسال نظرات خود به مرکز نصاب تعلیمی میتوانند به بهتر شدن این رهنماها کمک کنند.

در پایان موفقیت همه معلمان عزیز را در تربیت افراد صالح و با ایمان و مسؤول در برابر کشور عزیز ما افغانستان از خداوند متعال خواهانیم.

فصل اول
اهداف و روشهای تعلیم وتربیه

اهمیت تعلیم و تربیه و رسالت معلمی:

برتری انسان بر حیوانات و حتی برهمهٔ مخلوقات به سبب علم و تربیهٔ نیک وی است، قرآن کریم در مورد فضیلت علم می فرماید: (قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ) (الزمر: ۹). بگو آیا آنانی که می دانند و آنانی که نمی دانند برابر اند؟ تنها خردمندانند که پند پذیراند.

تعلیم عبارت از انتقال معلومات و تجارب بشری به شاگردان و تربیه ایجاد ذهنیت و روش خاص در آنها به واسطه اقناع و پند مکرر است.

فایدهٔ تعلیم زمانی آشکار می گردد که در عمل پیاده شود، ذهنیت مطابق حقایق را ایجاد کند و بر روش مصلحت آمیز و مفید بانجامد.

انسان از محیط متأثر می شود و قابلیت پذیرش تربیهٔ خوب و بد هر دورا دارا است، در حدیث شریف روایت است: «هر نوپیدا به فطرت سلیم تولد می شود، پدر و مادر (محیط) وی را یهودي، نصراني و مجوسي می سازند.»

در قرآن کریم به اهمیت و فواید تربیت صراحتهای آمده، خداوند متعال می فرماید: (فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى) (الأعلى: ۹). (بار بار) یاد آوری کن، یقیناً که یاد آوری فایده می رساند. پس تعلیم و تربیه متناسب، مفید و هدف مند استعداد های بشر را در عرصه های مختلف علوم دینی، طبیعی و اجتماعی، رشد و توسعه می دهد، و ملت را قادر می سازد تا یک مشت، متراحم و متعاطف بر مشکلات سیاسي، اقتصادي و اجتماعي غالب آید و با عزت و وقار زیر پرچم استقلال با ملت های جهان زنده گی کند و قومی که اهمیت تعلیم و تربیه را نادیده بگیرد ناتوان می گردد و شعارهای مغایر با واقعیت های عینی جز عار و تمسخر دیگران، هیچ سودی برایش نمی رساند.

چون معلم مجری بخش اعظم پروسهٔ تعلیم و تربیه است پس رسالت گران و بس مقدسی دارد، زیرا یگانه راه دگر گونی مثبت تعلیم و تربیه است، رسولان الهی که بهترین ابنای بشر اند، وظیفهٔ ایشان فقط تعلیم و تربیهٔ انسانها و رهنمایی به صراط المستقیم خدا بود.

از همین جهت معلم والای بشریت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم وظیفهٔ خود را در معلمی حصر نموده می فرماید. (إنّمَا بُعِثتُ مُعلّماً) من فقط معلم مبعوث شده ام.

چون علوم بخش های متعددی دارد، فراگیري همهٔ آنها که نیازهای جامعه بشری را مرفوع می سازد طبق اهمیت و مبرمیت از واجبات کفایي به حساب می روند، بناءً معلم و متعلم خیّر، از نگاه اسلام در کار دین مشغول اند، زیرا وجیبه دینی خود، در رفع نیازمندی های جامعه و قیام بر مصالح آنها را انجام می دهند، پس عمل ایشان صواب است و اگر اخلاص و طلب اجر خداوندی با آن یکجا شود هر دو شرط عمل صالح (صواب بودن و اخلاص) را دارا می شود، واز موفقیت دنیا وآخرت بهره مند می گردند.

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان:

اهداف عمومی تعلیم و تربیه در افغانستان با در نظر داشت جامعهٔ افغانی و انکشاف همهٔ جانبه علم و دانش در جهت آموزش و پرورش قرار ذیل اند:

الف: اهداف اعتقادی و اخلاقی

- تقویهٔ ایمان و باور به همه چیزهای مؤمن به.
- توسعهٔ بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط در پرتو قرآن و سنت.
- ایجاد روحیهٔ خود شناسی به منظور خدا شناسی.
- تقویهٔ روحیهٔ اعتماد به نفس و التزام به سجایای اخلاقی.
- ایجاد روحیهٔ نظم و دسپلین و رعایت ارزشهای قانونی.
- تقویهٔ روحیهٔ درک مسؤولیت در برابر ارزشهای تعلیمی، تربیتی، و اجتماعی.

ب: اهداف علمی وآموزشی:

در نتیجهٔ پروسه های اموزشی نصاب تعلیمی شاگردان اهداف علمی و آموزشی زیر را کسب می‌نمایند.

- کسب و تقویهٔ مهارتهای آموزشی از قبیل: شنیدن، سخن گفتن، خواندن، به کار بردن اعداد و حسن خط در زبان های رسمی و خارجی.
- آموختن مهارتهای آموزشی: انکشاف استعدادها برای ارزیابی خودی در مراحل آموزش و نتایج حاصله از آن.
- تقویهٔ قابلیت تفکر، تعمق، مطالعه، تحقیق و ابتکار در زمینه های علمی، فرهنگی و فنی.
- آموزش علوم، فنون تکنالوژی معاصر مهارتهای فردی واجتماعی مورد نیاز.
- کسب مهارتها جهت حل معضلات و پرابلم های فردی واجتماعی.

ج: اهداف فرهنگی و هنری:

- شناخت فرهنگ و هنر (صنایع دستی، سوزن دوزی خامکدوزی، بافت، مهندسی، رسامی، خطاطی، نقاشی و هنر های سالم جهانی و نیز پرورش و رهنمای ذوق و استعداد های هنری و زیبایی شناسی.

آگاهی از تاریخ، فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی افغانستان و جهان.

- حفظ اصالت و انکشاف فرهنگ، آداب و سنن پسندیدهٔ جامعه افغانستان.
- انکشاف مهارتهای هنری از طریق تمرین و فعالیت های انفرادی و جمعی.

د: اهداف مدنی واجتماعی:

تعقیب اهداف ذیل در انکشاف موقف شاگردان بحیث اعضای فامیل یک محل یا منطقه، جامعه ملی و بین المللی کمک خواهد کرد.

- تقویهٔ روحیهٔ حفاظت از نوامیس دینی و ملی، تحکیم روابط خانواده بر اساس تساوی حقوق و اخلاق اسلامی.
- تقویهٔ روحیهٔ برادری، تعاون، صلح، عدالت اجتماعی، همبستگی ملی و بین المللی.
- انکشاف حس خیر خواهی و ارتقای فضایل اخلاقی ضدیت با جنگ های نامشروع و مبارزه با مواد مخدر.
- تقویهٔ روحیهٔ احترام به قانون و رعایت آن، حمایت از حقوق همگانی بدون در نظر داشت قوم، جنس، سن، موقف اقتصادی، اجتماعی و وابستگی سیاسی و امثال اینها.
- ایجاد روحیهٔ مشارکت در فعالیتهای دینی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.

- ایجاد روحیهٔ حل مسالمت آمیز اختلافات و برخوردها بطور صلح آمیز و سازنده.
- ایجاد روحیهٔ فرهنگ شکیبایی و تفاهم.
- تقویهٔ روحیهٔاستفاده از تجارب و دستاورد های علمی و تخنیکی جامعهٔ بین المللی.
- تقویهٔ روحیهٔ احترام به کرامت انسانی و اساسات حقوق بشر.
- رشد انکشاف روحیهٔ احترام به مقام انسانی زن و حمایت از حقوق آنان.
- تقویهٔ روحیهٔ رعایت بزرگان ، همسایه گان شهروندان با موازین جامعهٔ مدنی.
- درک ضرورت انکشافی و اقتصادی جامعه و ارتباط آن با اقتصاد خانواده.
- درک ارزش و اهمیت کار و تقویهٔ روحیهٔ اشتغال در مشاغل مفید.
- ایجاد روحیهٔ صرفه جویی و قناعت، و پرهیز از اسراف و تجمل گرایی.
- شناخت منابع اقتصادی کشور و شیوه های مناسب استخراج و استفاده از آنها و پرورش روحیهٔ حراست از بیت المال.

اهداف عمومی دورهٔ متوسطه از صنف (۷ – ۹):

شاگردانیکه دورهٔ ابتدائیه را موفقانه سپری نمایند طبق خواهش شامل این دوره میشوند.

هدف کلی این دوره مسیرهای مختلف زنده گی مطابق با استعداد و علاقهٔ شاگردان و با در نظر داشت ضرورت ها و امکانات کشور می باشد، اهداف این دوره را قرار ذیل میتوان در نظرداشت:

۱ – تقویت دستاوردهای تعلیمی و تربیتی دوره های گذشته و آماده گی برای دورهٔ بعدی.

۲ – توسعهٔ معلومات و تعمق در مسایل دینی، اخلاقی و مبانی اعتقادی و آشنایی مزید به دانش اسلامی.

۳ – انکشاف روحیهٔ خود شناسی به منظور معرفت بیشتر به خداوند جل جلاله.

۴ – تشخیص استعدادهای شاگردان دررشته های مختلف درسی.

۵ – گسترش معلومات و انکشاف حس کنجکاوی شاگردان در بارهٔ محیط زیست، قوانین طبیعت،علوم و تجارب پیشرفتهٔ بشری که با مفاهیم، وسایل و اساسات ساینس استوار باشد.

۶ – انکشاف متوازن آموزش زبانهای رسمی کشور، تقویهٔ زبانها مادری و زبانهای خارجی و انکشاف سویهٔ علمی شاگردان در افادهٔ مرامها به صورت تحریری و شفاهی.

۷ – انکشاف روحیهٔ اخوت، تعاون، صلح و همبستگی ملی، ضدیت با جنگ های نا مشروع، قتل، خشونت، شکنجه، هراس افگنی و مبارزه با مواد مخدر و نفی انواع تبعیض و تعصب و سمت دهی شاگردان در راستای رقابت های سالم در کار های شایسته.

۸ – رشد مهارتهای تصمیم گیری شاگردان برای انتخاب شغل مطابق با ذوق، علاقه و استعدادهای آنها.

۹ – پرورش روحیهٔ مسؤولیت پذیری و انکشاف معلومات شاگردان در فعالیتهای دینی، فرهنگی و اجتماعی.

۱۰ – پرورش علاقهٔ شاگردان به کار وسعی در جهت فراهم ساختن زمینه های علمی آن.

۱۱ – انکشاف مهارتهای سنجش خودی در مراحل آموزشی.

۱۲ – مواظبت از صحت جسمی خویش.

معرفی برنامهٔ درسی صنف

ارزش آموزش زبان عربی وعلوم دینی در دورهٔ متوسطه

وزارت معارف وظیفهٔ خویش می داند تا فرزندان این کشور را چنان پرورش دهد که به حیث انسانهای متدین، آگاه و متمدن عرض وجود نمایند. این کار ایجاب می نماید که دانش آموزان عزیز ما در جریان دوره های آموزشی خود، در کنار دانش های علوم دینی وزبان عربی، با علوم اجتماعی، ریاضیات و ساینس نیز آشنا شوند.

دانستن علوم دینی وزبان عربی از یک سو دانش آموزان را با میراث فرهنگی اسلامی، علمی، ادبی و سیاسی ودیگر مفاخر تاریخی کشور شان آشنا می‌سازد و به آنها هویت دینی می‌بخشد، و از دیگر سو ذهن شاگردان جست وجوگر را به تجزیه و تحلیل پیرامون ارزشهای اسلامی پیوند می دهد. کما آن که به آن ها می فهماند که زبان های ملی ما در بسیاری موارد از جمله در عرصهٔ واژه سازی و وضع اصطلاحات به زبان عربی نیاز شدید دارد.

در جهان امروز بر هر انسانی لازم است که در کنار کسب دانش عمیق وسازنده پیرامون نظریات، معتقدات ، مذاهب، فرهنگ وزبان های موجود در کشورش با نظریات، معتقدات و مشخصات دینی و سیاسی مناطق و کشور های مختلف جهان نیز آشنایی داشته باشد، تا بتواند در فضای صلح و همزیستی و در پرتو اصول و اساسات اسلامی زنده گی خود را بسر برد. تنها آشنایی با فرهنگ اسلامی ودانستن زبان عربی می تواند ضروریات وخواست های فوق را بر آورده سازد. از لازمهٔ دانستن زبان عربی آن است که دانش آموز با سیرت پیامبر، تاریخ انتشار اسلام، فرهنگ اسلامی و دیگر شاخه های دانش های دینی آشنایی پیدا کند. دانستن زبان عربی برای دانش آموزان ما این فرصت را مهیا می گرداند که زبان های ملی خود را به طور دقیق فهم نمایند؛ زیرا که خیلیها از واژگان مستعمل در زبان های ملی ما بر گرفته از زبان عربی می باشند. این علاوه بر آن که شمار زیادی از علوم ادبی ودینی از جمله اصطلاحات صرف ونحو، وعلوم بلاغت، عروض وقافیه، اصول فقه وامثال آنها به طور مستقیم از زبان عربی برگرفته شده اند.

جامعه ما بر اساس پیوند های یاد شده با زبان عربی نیاز دارد که جوانان وکودکان خود را با زبان عربی بیشتر آشنا گرداند. این امر الزام می دارد که کودکان ونو جوانان قادر شوند که در زندگی روز مره خود به زبان عربی تعبیر نمایند. به همین منظور در تدوین کتب زبان عربی وروش های تدریس آن از میتود هایی استفاده صورت گرفته که اهداف بالا را تحقق بخشد.

اهداف آموزش زبان عربی:

از اهداف فراگیری زبان عربی آن است که دانش آموزان ما با متون دینی آشنایی پیدا کنند؛ زیرا که اکثر مطلق منابع دینی مخصوصا متون مقدس دین مانند قرآن کریم واحادیث پیامبر ـــ صلی الله علیه وسلم ـــ به زبان عربی می باشند. شاگردان ما زمانی می توانند که اسلام وفرهنگ اسلامی را درست فهم نمایند که قادر به استفاده مستقیم ازمنابع دینی مان باشند. استفاده مستقیم از منابع دینی جز با دانستن زبان عربی امکان پذیر نیست. گذشته از آن که کشور ما با کشور های عربی روابط تاریخی، اعتقادی، دینی وتجارتی جدایی ناپذیر دارد، وما به نگهداری و استحکام این روابط نیازمند هستیم.

روشهای تدریس در آموزش زبان عربی:

روشهای تدریس نصاب تعلیمی زبان عربی، مانند سایر رشته ها متنوع بوده ولی مضمون زبان عربی ااستراتیژی های بخصوصی را دارد که با محتوای موضوعات ، وبا شرایط افغانستان وسطح علمی شاگردان آن متناسب می باشد.

این ااستراتیژی ها بر این اصل استوار است که تعلیم بر محور شاگرد می‌چرخد و معلم تنها کار تعلیم را تسهیل می‌کند. تعلیم صحیح نیازمند ااستراتیژی های گوناگونی است که باید با محتوای مضمون متناسب باشد. مهمترین این استراتیژی ها عبارتند از:

۱- جستجو و حل مسأله

حل مسأله یک ااستراتیژی است که سؤالات اساسی ای را مطرح می‌کند و شاگردان باید جواب دهند و حل آنها را بیابند. شاگردان این کار را باید از طریق تفحص معلومات و حقایق در مراحل زیر انجام دهند.

تعیین مسألۀ انتخاب نمونه، فرضیه سازی، گرداوری بیان، راه حل های ذهنی یا طرح حل مساله، جمع آوری بیانات و تحلیل نتیجه گیری از بیانات، اظهار نظر با دقت بیشتر.

معلم می‌تواند از این استراتیژی در خلال ارائۀ مسایل (دینی، اجتماعی , اقتصادی و محیطی) استفاده کند و شاگردان را به چند گروپ تقسیم نماید تا در بارۀ راه حل های ممکن بحث کنند، معلم باید شاگردان را کمک کند و منابع لازم را در اختیار آنها قرار دهد، عملیات تعلیم و تربیه را تنظیم نماید، آنها را تشویق نماید تا از مهارتهای خود در بحث و جستجو استفاده کنند.

۲ – تحلیل متن

از این استراتیژی در تدریس مضمون زبان عربی ، تفسیر، حدیث، فقه، سیرت، میراث و اخلاق استفاده می شود، این استراتیژی شامل مراحل زیر است:

معلم در ابتدا متن را یک یا دو بار به طور نمونه یی می خواند وبعدا آن را فقره به فقره بالای شاگردان تکرار می نماید تا از درست خواندن آنها مطمین گردد.

به شاگردان یک فرصت کوتاه می‌دهد تا متن را بخوانند و روی سؤالاتی که مطرح می‌شود فکر کنند.

معلم در جریانی که شاگردان متن را خاموشانه می خوانند کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد وبعد در یک فضای مناقشوی جملات ومفاهیم متن را توضیح می دهد.

معلم و شاگردان در مباحثۀ گروپی روی جوابها ومطالب متن وارتباط دادن آن با مسائل زندگی کار می کنند.

۳ – فراگیری فعالیت

در این نوع آموزش معلم شرایط آموزشی مناسبی را فراهم می‌سازد که شاگردان فعالیت های مناسبی را به دقت انجام دهند.

معلم هنگام فعالیت شاگردان باید موارد ذیل را مراعات نماید. تفاوتهای فردی میان شاگردان، فعالیت های مناسب و هدفمند، و تمرکز به مهارتهای عالی فکری.

به مثال ذیل توجه فرمایید:

- حج رکن پنجم اسلام است. چند فرض دارد ؟ اماکنی را که در آن این فرایض انجام می‌یابد نام بگیرید.

۴ – ااستراتیژی تدریس مستقیم

زمانی از این روش استفاده می‌شود که معلم بخواهد مطالب را با استفاده از روش بیان و گفتگو ارایه کند. در این روش نقش اساسی را معلم ایفا می‌کند.

این روش برای تدریس موضوعات سیرت النبیﷺ (مانند غزوۀ بدر) مناسب است.

معلم می‌تواند از این روش برای تدریس مفاهیم و رسیدن به تعمیم استفاده کند.

۵ – ااستراتیژی کار گروهی

در این روش شاگردان به چند گروه چهار تا شش نفری تقسیم می‌شوند، این روش شاگردان را به آموزش فعال از طریق گوش دادن صحیح و مهارتهای بحث و گفتگو تشویق می‌کند، در این روش شاگردان هر گروه برای رسیدن به اهداف مشترک با یکدیگر کار می‌کنند. معلم می‌تواند از برخی وسایل برای کمک به شاگردان استفاده کند. از روش کار گروهی میتوان در انجام تحقیقات ساده، ترسیم نقشه اجرای یک نمایشنامه و غیره استفاده کرد.

٦ – روش بازی نقش

این روش از روشهای مهم آموزش فعال به شمار می‌رود در این روش از شاگردان خواسته می‌شود که نقش های معینی را که در زنده گی واقعی وجود دارد بازی کنند معلم باید به هر یک از شاگردان بگوید که چه نقشی را ایفا کنند.

معلم با همکاری شاگردان موضوع را مشخص می‌کند وافراد را برای ایفای نقش های معینی انتخاب می‌کند.

مثلاً معلم می‌خواهد که خرید وفروش را به واسطهٔ شاگردان تمثیل کند. در این صورت یکی از شاگردان را برای نقش بایع، دیگری را برای نقش مشتری و سومی را برای نقش بیع مزایده (بازار تیزی) تعیین می‌کند و تمثیل را انجام می‌دهد.

۷ – روش تمرین

تمرین یکی از فنونی است که از قدیم در امر آموختن به کار رفته است. امروز که هدف های تربیتی در حیطه های دانشی ذهنی و مهارتی تنظیم می‌شود، مسؤولیت معلم در دادن تمرین های مناسب به متعلم بیشتر می‌شود. تمرین انواع مختلفی دارد؛ مانند: تمرین تکراری، تمرین استنباطی، تمرین های چند جوابه، خانه خالی معلوماتی از تمرینهای عملی می‌توان برای کسب مهارت در خواندن نقشه های تاریخی و جغرافیایی، و غیره استفاده کرد.

۸ – روش توضیحی

روش توضیحی عبارت است از انتقال مستقیم اطلاعات به متعلمین با استفاده از مطالب چاپی، تشریح درس و سایر رسانه ها، در این روش معلم مفاهیم و موضوعات درسی را برای شاگردان عرضه می‌کند، از جمله محاسن روش توضیحی این است که میتوان مجموعهٔ کامل از حقایق، اصول و مفاهیم را به شیوهٔ منسجم به متعلمین آموخت، از محدودیت های این روش آن است که شاگرد مطالب حاضروآماده را دریافت می‌کند ودرکشف حقایق فعال نمی باشد. این روش در صورتی که با سایر روشها بکار برده شود موثر خواهد بود. در آموزش بسیاری از مفاهیم علمی می‌توان از روش توضیحی استفاده کرد.

۹ – روش مباحثهٔ گروپی

روش مباحثه یکی از کهن ترین روشهایی است که در طول تاریخ تعلیم و تربیه به کار رفته است. در روش مباحثهٔ گروپی، معلم ابتدا شاگردان را به چند گروپ تقسیم می‌کند برای هر گروپ موضوع را مشخص می‌کند و از شاگردان می‌خواهد تا در بارهٔ آن بحث کنند در پایان یک نفر از اعضای گروپ نتیجه را به اطلاع سایر شاگردان می رساند.

بحث گروپی روشی است که به افراد فرصت می‌دهد تا نظریات، عقاید و تجارب خود را با دیگران در میان بگذارند اگر معلم در بحث گروپی نظارت نکند ممکن است که وقت گروپ ها صرف صحبت های بی فایده شود. از این روش می‌توان در آموزش موضوعات اجتماعی، قضاوت در مورد عملکرد قهرمانان تاریخی و یا مسایل مربوط راویان مشهور حدیث، پیرامون تقویت محاوره وگفتگو استفاده کرد.

۱۰ – روش واحد کار (پروژه یی)

روش واحد کار مستلزم بررسی، جمع آوری اطلاعات و یافتن راه حل، مطالعه و انجام کار عملی است. این روش معمولاً در خارج از مکتب صورت می‌گیرد در این روش معلم موضوعی را با توجه به علایق شاگردان انتخاب می کند و از آنها

می‌خواهد که در مورد آن به جمع آوری اطلاعات و یا انجام یک فعالیت بپردازند؛ بطور مثال جمع آوری سنگ ها برای عملیهٔ رجم جمرات درتدریس فقه، تهیهٔ عکس از مناظر به کمک دوربین، مطالعه بنای تاریخی، تهیهٔ نقشه غزوهٔ از غزوات رسول الله علیه الصلاة و السلام و مطالعه در بارهٔ یک موضوع دینی، اجتماعی وغیره.

۱۱ – سیر علمی

سیر علمی یک فعالیت تجربی خارج از مکتب است و بیرون از صنف صورت می‌گیرد. مثلاً باز دید از مساجد و اماکن تاریخی و اسلامی مانند مکه مکرمه، مدینه منوره و بیت المقدس و یا کتابخانه و موزیم آثاراسلامی و غیره .

۱۲ – روش پرسش و پاسخ

روش سؤال و جواب فنی است که میتوان از آن در تدریس کلیه دروس استفاده کرد.

به خصوص در زمانی که معلم می‌خواهد توجه شاگردان را به تفکر در بارهٔ یک مفهوم جدید جلب کند، از این روش استفاده می‌کند.

این فن ممکن است که برای مرور مطالبی که قبلاً تدریس شده است برای ارزیابی از میزان آموخته های شاگردان مورد استفاده قرار گیرد.

انواع سؤالهایی که معلم می‌تواند آنرا مطرح کرد، میتوان آنها را قرار شرح زیر خلاصه کرد:

۱ – سؤالات یاد آوری.

مثال: فرق میان جمله کامل وجمله ناقص چیست؟

۲ – سؤالات مقایسه ای:

مثال: زندگی در یک روستا با زندگی در یک شهر چه تفاوت دارد؟

۳ – علت و معلول:

مثال: چرا باشندگان روستاها وشهرهای عقب مانده بیشتر شکار بیماری می شوند ؟

۴ – سؤالات توضیحی:

مثال: زکات را تعریف نمایید و مستحقین زکات کی ها اند ؟

۵– سؤال برای خلاصه کردن.

مثال: سخنرانی وزیر معارف را در یک دقیقه خلاصه نمایید.

٦ – سؤال برای ذکر مثال:

مثال: کلمات زبان عربی سه قسم است، دو قسم آن را بیان نمایید ؟

۷ – تجزیه و تحلیل:

در وحدت ویک پارچگی چه فوائدی نهفته است ودر اختلاف چه بدبختی هایی متوجه جامعهٔ انسانی می گردد ؟

۸– سؤال برای طبقه بندی:

مثال: طهارت مکان از جملهٔ کدام فرایض نماز به شمار می‌رود ؟

۹– سؤال برای نتیجه گیری:

مثال: اگر ما، در محیط زیست خویش از نهال شانی غفلت ورزیم چه مصایب را به بار می‌آورد ؟

روشهای ارزیابی از معلومات شاگردان

ارزیابی وسیلهٔ تشخیص میزان رسیدن به اهداف آموزشی است. ارزیابی تصویر روشنی از موفقیت روشها وفعالیتهای آموزشی به معلم میدهد. برای ارزیابی علوم دینی از روشهای مشابه با مضامین دیگر استفاده می‌شود.

از آنجاییکه ارزیابی یکی از مهمترین برنامه های تربیتی است، آموزش یک درس مستلزم آن است که از جمود (تلقین و حفظ معلومات) خارج شود و به فراگیری زنده (بحث و تحلیل، تفسیر، حل مسایل) تبدیل شود. برخی از مهمترین ااستراتیژیهای ارزیابی به شرح زیراست:

روش استفاده ازقلم وکاغذ

این روش که ازآن درقلم وکاغذ استفاده میشود یکی ازمهمترین استراتیژی هایی است که قدرت شاگردان را در کار های مشخصی اندازه گیری می‌کند در این روش شاگردان به سؤالهای که به آنها داده می‌شود به صورت کتبی جواب می‌دهند. از این روش معمولاً در امتحانات چهارونیم ماهه و یا سالانه استفاده می‌شود. تا میزان فراگیری شاگردان برای دوره مشخصی ارزیابی گردد باید یاد آوری کرد که این نوع امتحان به حوزهٔ شناختی و دانشی منحصر میماند.

روش ملاحظه (مشاهده):

در این روش معلم یا ملاحظه کننده تمامی حواس خود را متوجه شاگرد می‌کند تا او را در جای معین مراقبت نماید. هدف از مراقبت این است که معلوماتی در بارهٔ شاگرد به دست آورده شود تا از آنها برای ارزیابی مهارتها، سلوک و اخلاقیاتش استفاده شود، هنگام ملاحظه از وسایل مختلفی استفاده می‌شود؛ بطور مثال اندازه گیری گاهی عددی است و گاهی غیر عددی، بعد از آنکه معلم این اطلاعات را جمع آوری کرد باید آنها را به صورت کمی تحلیل کند تا نقاط قوت و ضعف شاگردان کشف شود در روش مشاهده از انواع چوکات های ارزیابی استفاده می‌شود.

چوکات های ارزیابی انواع مختلف دارد. برای مثال چوکات سنجش مهارت شاگردان در حل مسایل، چوکات سنجش عملکرد شاگردان چوکات سنجش مهارتهای ارتباطی. معلم به حیث مربی می‌تواند خود شخصاً در تهیه چوکات توجه کرده و بصفت مشاهد رفتار و عملکرد شاگردان اقدام کند.

به نمونه ای از چوکات ها که برای اندازه گیری مهارت شاگردان در حل مسایل به کار میرود، توجه نمایید:

چوکات ارزیابی مبتنی بر عملکرد

شماره	معیار	ضعیف (۱)	متوسط (۲)	خوب (۳)	عالی (۴)
۱	روش				
۲	مشخص کردن مسأله و تحلیل آن				
۳	ارایه				
۴	جمع بندی مطالب و تحلیل آنها				
۵	تصمیم گیری				

در این روش شاگرد باید آنچه را که در جریان زنده گی واقعی آموخته است، توضیح دهد، یا فعالیتی انجام دهد که مهارتهایش را نشان دهد. در این روش به معیارهایی مانند توضیحات شاگرد، انجام نقش یا رول، همکاری در گروپ، انجام کار فردی و سایر فعالیت ها توجه میشود.

نمونۀ چوکات اندازه گیری برای عملکرد شاگردان در دروس علوم دینی

شماره	معیارها	متوسط	خوب	عالی
۱	با دوستانش با زبان فصیح و صحیح ارتباط برقرار میکند			
۲	از اصطلاحات و مفاهیم و محتوای مضامین علوم دینی استفاده می کند			
۳	به طرف همه شاگردان نگاه میکند			
۴	از شخصیت قوی و با نشاط برخوردار است			
۵	به سؤالات شاگردان با جرأت و اطمینان جواب میدهد			
٦	مفاهیم و اصطلاحات را تعریف میکند			
۷	عناصر مهم محتوا را تعیین میکند			
۸	ازکتب علوم دینی مربوط به درس استفاده میکند			
۹	از مواد آموزشی متنوع به روش درست استفاده میکند			
۱۰	وظیفۀ محولۀ خود را در وقت معین انجام میدهد			

۳- چک لست ارزیابی مهارت های ارتباطی

این روش برای انــدازه گیــری کســب مهارتهــای ارتبــاط بــا دیگــران بــه کــار گرفتــه میشــود. نصــاب مضــامین دینــی بــر انکشــاف مهارتهــای ارتبــاطی اســتوار اســت. در ایــن ااســتراتیژی معلومــات از جریــان فعالیت های ارتباطی شاگرد، نحوۀ تفکر و روش او در حل مسایل، جمع آوری میشود.

به مثال ذیل توجه کنید:

نمونه چوکات اندازه گیری مهارتهای ارتباطی

شماره	مهارتهای ارتباط	بلی	نخیر
۱	افکار ابتکاری را برای دیگران طرح میکند		
۲	وقتی که مطلــب بــرایش روشــن شــود رأی دیگــران را میپذیرد و از نظر خود دست بر میدارد		
۳	به اندیشه های دیگران ارج میگذارد		
۴	در کاری که بــه او ســپرده شــده، احســاس مســؤولیت میکند		
۵	با دیگران همکاری میکند		

توجــه: بخشــی از نمــرۀ صــنفی شــاگردان از طریــق ملاحظــه معلــم از عملکــرد شــاگردان در صــنف مشخص میشود. و بقیۀ آن به تصمیم ادارۀ ارزیابی در وزارت معارف بستگی دارد.

لوازم اجرایی برنامۀ درسی علوم دینی و زبان عربی

۱- وسایل کمک آموزشی مورد نیاز

تختۀ سیاه، تباشیر، مارکر، کتاب رهنمای معلم، کتاب های مربوط به علوم دینی، کامپیوتر و انترنت در صورت دسترسی، تصاویر و فلم های مستند ومتعلق به مضامین سیرت النبی صلی الله علیه وسلم.

۲- انتظار از معلمین زبان عربی و علوم دینی

الف: توانایی های عمومی

داشتن لیسانس درعلوم شرعی یا اقلاً فوق بکلوریا، آشنایی با مضمونیکه درس می‌دهد، آشنایی با مشخصات سنی و ذهنی شاگردان، آشنایی با روش های تدریس و شیوه های ارزیابی از دانسته های شاگردان علاقمند به شغل معلمی، داشتن صلاحیت اخلاقی

ب: توانایی های اختصاصی

آشنایی با برنامه درسی و شیوه های تدریس دروس مختلف علوم دینی

- توانایی در طراحی پلان یادگیری برای دروس مختلف
- توانایی اداره صنف های درسی
- توانایی استفاده از وسایل کمک آموزشی

۳- انتظار از مکتب

- فراهم کردن شرایط برای اجرای برنامه (تهیه کتب، رهنمای معلم و لوازم آموزشی)
- برقراری ارتباط منظم با والدین
- توجه به مصوبات وزارت معارف در اجرای برنامۀ زمانی
- نظارت بر عملکرد معلمان در صنف و رهنمایی معلمان
- ایجاد کتابخانه در مکاتب
- تهیه کتاب های مورد نیاز معلمان با همکاری خانواده ها

۴- انتظار از خانواده

- برقراری ارتباط با معلمین اطفال خود در مورد وضعیت تعلیمی شان
- با خبر بودن از پیشرفت درسی اطفال شان
- همکاری با ادارۀ مکتب

فصل دوم

رهنمای تدریس

در فصل اول این رهنما شما معلمان گرامی با کلیات برنامهٔ درسی، روش های تدریس و شیوهٔ ارزیابی این برنامه آشنا شدید، در این فصل با پلان سالانه و روش تدریس هر درس آشنا خواهید شد.

پلان سالانهٔ تدریس:

پلان سالانهٔ تدریس به شما نشان می‌دهد که محتوای یک کتاب درسی را در طول یک سال تعلیمی چگونه تقسیم بندی کنید. در کشور ما شروع سال تعلیمی برای ولایات سردسیر و گرمسیر فرق می‌کند. در ولایات گرمسیر سال تعلیمی از اول خزان شروع می‌شود و دو هفته ماه جدی به امتحان اختصاص داده شده ودر هفتهٔ آخر شاگردان به رخصتی می‌روند. در پایان ماه بهار یعنی جوزا، دو هفته اول به امتحان اختصاص داده شده و شاگردان به رخصتی می‌روند.
اما در ولایات سردسیر سال تعلیمی از (پانزدهٔ حوت) آغاز می‌شود. امتحانات پایان نیم سال تعلیمی در دو هفتهٔ آخر ماه سرطان آغاز شده، شاگردان در دوهفته اول ماه اسد پس از امتحانات به رخصتی می‌روند. امتحانات پایان سال در دوهفته اول ماه قوس شروع می‌شود. و پس از آن شاگردان به رخصتی آخر سال می‌روند. طول سال تعلیمی در مجموع ۲۸ هفتهٔ است. برای تنظیم پلان سالانه تعداد صفحات کتاب درسی را بر عدد ۲۸ تقسیم می‌کنیم. عدد بدست آمده نشان می‌دهد که شما معلم عزیز در هر هفته چند صفحهٔ کتاب درسی را باید تدریس کنید.

پلان سالانۀ مخصوص ولایات سردسیر

فصل	ماه	هفتۀ اول	هفتۀ دوم	هفتۀ سوم	هفتۀ چهارم
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا				
تابستان	سرطان			امتحانات	امتحانات
	اسد	رخصتی	رخصتی		
	سنبله				
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

پلان سالانه مخصوص ولایات گرمسیر

فصل	ماه	هفتۀ اول	هفتۀ دوم	هفتۀ سوم	هفتۀ چهارم
خزان	میزان				
	عقرب				
	قوس				
زمستان	جدی	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی
	دلو				
	حوت				
بهار	حمل				
	ثور				
	جوزا	امتحانات	امتحانات	رخصتی	رخصتی

صفات معلم خوب

۱. معلم باید داری تقوٰی، دیانت و اخلاق حمیده باشد.
۲. معلم باید ازخلوص نیت برخوردار باشد.
۳. معلم باید فروتن ومتواضع باشد.
۴. معلم باید دارای عزم و ارادهٔ قوی باشد.
۵. معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد.
٦. معلم باید دارای صلاحیت های علمی بوده وبر مضمونی که تدریس می نماید کاملا مسلط باشد.
۷. معلم باید درمیان شاگردان خود فضای صمیمیت را ایجاد نماید.
۸. معلم باید شکیبایی داشته و مشکلات را تحمل نماید.
۹. معلم باید به شاگردان دلسوز و مهربان باشد.
۱۰. معلم باید در مورد مشخصات شاگردان اطلاع داشته باشد.
۱۱. معلم باید به مسایلی که نمی داند اعتراف نماید.
۱۲. معلم باید نظافت و پاکیزه گی را رعایت نماید.
۱۳. معلم باید وجایب و مسؤولیت های دینی و ملی خود را بجا آورده وبرای شاگردان خود الگو ونمونه باشد.
۱۴. معلم باید به نظریات و آراء شاگردان گوش داده با دیدگاه های ایشان بردبارانه برخورد نماید.
۱۵. معلم باید باشاگردان روابط نیک و حسنه داشته باشد.
۱٦. معلم باید دارای زبان بلیغ وفصیح باشد.
۱۷. معلم باید درس را با دعاء آغاز وخاتمه بخشد.

درس اول (بخش اول)

عنوان : **إقرأ**

صفحه : ۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- کلمات راخوانده ، نوشته ومعنا کرده بتوانند .
- حرکات کلمات رابشناسند .
- کلمات را حرکات (زیر ، زبر ، پیش) داده بتوانند .
- کلمات را بامعانی آن حفظ کرده بتوانند .
- جمله های متن درس را درست تلفظ کرده بتوانند.

معنای کلمات :

النافذة : کلکین　　الصفّ : صنف درسی

المسطرة: خط کش　　المکتب: میز تحریر

الکرسی: چوکی　　المفتاح: کلید

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ، مشق وتمرین ، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی : کتاب ، تخته ، تباشیر وتصاویر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	**مقدمه** : بعد ازسلام واحوال پرسی، وتعارف باشاگردان درارتباط باکتاب صنف هفتم صحبت نموده معلومات لازم ارایه می نماید .	
۲۵دقیقه	تولید انگیزه: کی می تواند بگوید که خواندن رابه عربی چه می گویند ؟ بعد از دریافت جواب، عنوا ن درس را که (إقرأ) است روی تخته می نویسد، درس با نام خدا (ج) آغازمی گردد. متن درس را برای شاگردان به طور نمونه یی وبه آواز مناسب می خواند وبعد از آن شاگردان درس را بعد از معلم تکرار می کنند، سپس معلم بعد از اطمینان از درست خواندن شاگردان کلمات جدید درس را، (واژه های مشکل) را معنا میکند، سپس درس را بالای شاگردان به صورت انفرادی می خواند وبعد ازآن به شاگردان هدایت میدهد تا کلمات را به صورت انفرادی هرکدام یک کلمه را روی تخته بنویسند . بعداً از شاگردان می خواهد تاکلمات رامعنا کنند واگرشاگردان درمعنا کردن کلمات مشکل داشتند، معلم محترم خودش کلمات را معنا می کند. کلمات مشکل را توسط بعضی شاگردان، روی تخته می نویسد وازشاگردان دیگرمی خواهد تا آن کلمات را حرکات (زیر،زبر وپیش) بدهند وشاگردان دیگر آن رامعنا می نمایند .معلم کلمات درس را بالای شاگردان تکرارمی نماید .	درس رامی خوانند . کلمات را روی تخته می نویسند. کلمات را به کمک معلم معنا می کنند.

۱۰دقیقه	**ارزیابی:** **ـــ کی می تواند چهار کلمه ازکلمات درس را درست بخواند ؟** **- کی می تواند کلمات (کرسیّ ومفتاح)رامعنا کند ؟** **- کی معانی کلمات درس را روی تخته مینویسد ؟**	**شاگردان جواب می دهند**
۵ دقیقه	**کارخانه گی: معلم محترم به شاگردان وظیفه میدهد تا کلمات درس را با معانی آنها درکتابچه های خود بنویسند .**	

درس اول (بخش دوم)

عنوان : **إقرأ**

صفحه : ۲ – ۴

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- کلمات را درست تلفظ بتوانند .
- کلمات را با معنای آن نوشته کرده بتوانند .
- کلمات درس را حفظ نموده ومعنای آنرا بدانند.
- کلمات را با تصویرهای آن تطبیق داده بتوانند.
- کلمات جدید را از یاد نوشته بتوانند.

معنای کلمات :

حقیبة:	بکس دستی	سبورة:	تخته سیاه
کراسة:	کتابچه	ممسحة:	تخته پاک
تلمیذ:	شاگرد پسر	تلمیذة:	شاگرد دختر

روش تدریس : سؤال وجواب ،انفرادی ومسابقه یی.

موادممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، اشیای ماحول صنف ودرصورت امکان تصاویر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	**مقدمه:** بعدازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی میکند . - کی می تواند بگوید که کلید ، دروازه و کلکین را به عربی چه میگویند ؟	
۳۵ دقیقه	**تولید انگیزه:** کی می تواند ازحروف (إ – ق – ر – أ) یک کلمه بسازد ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که((إقرأ))است روی تخته می نویسد وشاگردان را متوجه صفحه دوم کتاب هایشان می سازد . – معلم محترم بخش دوم درس اول را به آواز بلند خوانده واز شاگردان می خواهد که به طور دسته جمعی کلمات را پس از قرائت وی تکرار نمایند. ـــ سپس معلم به شاگردان هدایت می دهد که درس را خاموشانه مطالعه کنند. ـــ معانی کلمات را بیان می نماید وبعد از آن درس را به صورت انفرادی بالای شاگردان خوانده ومعنا میکند. ـــ معلم درمورد کلماتی که به(ة) ختم می شوند به سویه شاگردان معلومات میدهد. – کلمات حقیبة ، ممسحة وسبورة را بالای شاگردان روی تخته نوشته ومعنا می نماید . همکاری وتشویق صورت می گیرد	از حروف داده شده یک کلمه می سازند. خاموشانه به درس گوش میدهند . کلمات ومعانی آنها را در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان در تمرین اول اسمها را باتصاویر آنها توسط پنسل وصل می کنند

	– درحل تمرین اول با شاگردان همکاری نموده وبه آنها هدایت میدهــد تــا کلمات را توسط پنسل با تصویرمربوط آنها وصل نمایند .	.
	ارزیابی : – کی می تواند متن درس را درست خوانده ومعنا کند ؟ – کی می تواند کلمات ((تلمیذ)) و((کرّاسة)) را روی تخته بنویسد ؟ – کی می تواند بگوید که تخته وتباشیر را به عربی چه میگویند ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** – تمرین دوم صفحه (۴) را برای شاگردان کارخانه گی بدهد .	

درس دوم (بخش اول)

عنوان : **(أ) ماهذا؟**

صفحه : ۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه سؤال کردن با کلمهٔ ((ما)) را بیا موزند .
- بتوانند ازدوکلمه جمله بسازند.
- موارد استعمال درست اسمای اشارهٔ ((هذا))و((هذه)) را بدانند .

معانی کلمات:

سریر : تخت خواب یاچپرکت — مهندس : مهندس یا انجنیر

رجل: مرد — أهذ ا ؟ : آیا این ؟

روش تدریس : سؤال وجواب ، تکرار وگروپی .

موادممددرسی : کتاب درسی ، تخته ، تباشیر ، اشیای ماحول ودرصورت امکان تصاویر .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . - کلمات (حقیبة وسبورة) را کی روی تخته نوشته می تواند ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** - کی می تواند با استفاده ازکلمه ((ما)) و((هذا)) سؤال بسازد ؟ - بعد از دریافت جواب درست عنوان درس جدید راکه ((ماهذا؟)) است روی تخته صنف می نویسد وشاگردان را متوجه صفحه (۵) کتاب هـــای شان می نماید درس جدید به نام خدا (ج) آغاز می گردد . - درس جدید را با آواز مناسب وبارعایت حرکات برای شاگردان خوانده ومعنا می کند واز شاگردان می خواهد که جملات را بعد از خوانـــدن وی به آواز بلند ودسته جمعی تکرار نمایند وبعداً شش نفـــر ازشـــاگردان را مشخص نموده ودو دو نفررا پیش روی صنف خواسته وبه طـــور پرســـش وپاسخ درس را بالای ایشان تکرار می نماید.	شاگردان به طور دسته جمعی درس را تکرار می نمایند
۱۰دقیقه	- شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده ونماینده های شان را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا یک گروپ به کلمـــه ((ماهـــذا؟)) واشاره به اشیای ماحول سؤال نموده وگروپ دیگرجواب می دهند وهمراه شاگردان همکاری شده وتشویق صورت می گیرد .	شاگردان با کلمه (هذا) سوال نموده و جواب می دهند

	ارزیابی : – کی می تواند جمله ((ماهذا ؟)) را معناکند ؟ – کی می تواند کلمات سریر– طبیب ومهندس را بالای تخته نوشته ومعنا نماید ؟ – کی می تواند بگوید که خانه وچوکی را به عربی چه می گویند ؟	**شاگردان جواب می دهند**
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** حل تمرین اول درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد .	

درس دوم (بخش دوم)

عنوان : **أهذا؟**

صفحه : ۷ و۸

وقت : **۴۵** دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- با حرف (أ) سؤال طرح کرده بتوانند .
- با استفاده ازکلمات ((نعم)) و ((لا))جواب داده بتوانند .
- کلمات را در جمله استعمال کرده بتوانند .
- شاگردان تفاوت میان علامه های استفهام (ما) و(همزه) را درک کرده بتوانند.

معانی کلمات :

جدار : دیوار قمیص : پیراهن مداد : بوتل رنگ مصباح :چراغ جرس : زنگ

روش تدریس : سؤال وجواب ، تکرار ، انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب، تخته، لوحه، وتصاویر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی میکند . کی می تواند معنای کلمات ((سریر)) ((مهندس)) ((وطبیب)) را بگوید ؟	
۳۵ دقیقه	- معلم محترم جوابات تمرین دوم را بالای تخته می نویسد . ---------- ؟ نعم هذا تلمیذ . ---------- ؟ نعم هذا طبیب . ---------- ؟ نعم هذا مهندس . سپس سه تن ازشاگردان را پیش روی صنف خواسته و از آنها می خواهد تا سؤالات تمرین را به ترتیب پیش روی هرجواب بالای تخته بنویسند. اشتباهات شاگردان اصلاح گردیده و تشویق صورت می گیرد. - معلم تمرین سوم را بالای تخته نوشته و از سه تن دیگر می خواهد تابه نوبت پیش روی صنف آمده وجوابات درست را روی تخته بنویسند. بعد از آن معلم به حل تمرین چهارم پرداخته وبرای کلمات : جدار، سقف وقمیص طورذیل جمله ساخته و آنرا بالای تخته می نویسد : هذا جدار. هذا سقف. هذا قمیص .	جوابهای تمرین دوم را به شکل ذیل سؤال می سازند : أهذا تلمیذ ؟ أهذا طبیب ؟ أهذا مهندس ؟ جوابات درست تمرین سوم رامی نویسند . لا،هذا مفتاح . لا،هذا کرسی . لا، هذا مدرس .

	سپس سه تن دیگر از شاگردان را پیش روی صنف خواسته و از آنهـــا مـــی خواهد تا به کلمات: مصباح، مداد وجرس جمله بسازند. اشتباهات شاگردان تصحیح گردیده وتشویق صورت می گیرد.	جمله می سازند : – هذا مدادُ . – هذا مصباحُ . – هذا جرسُ .
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم به شاگردان وظیفه می دهد تا جوابات تمرین چهـــارم را بـــه سؤالیه تبدیل نمایند .	

درس سوم (بخش اول)

عنوان : ماهذه ؟

صفحه : ۹- ۱۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه سؤال کردن به ((ماهذه ؟)) را بدانند.
- اسم های مؤنث را بشناسند.
- فرق بین ماهذا ؟ وماهذه ؟ رابدانند.

معنای کلمات :

خریطة : نقشه سفینة : کشتی ممرضة : نرس (پرستار)

روش تدریس: سؤال وجواب ، انفرادی ، گروپی وتکرار

موادممد درسی: کتاب درسی، تصاویر، لوحه، تخته وتباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . کی می تواند با ((أهذا ؟)) سؤال بسازد ؟	
۲۵ دقیقه	**تولید انگیزه:** کی اسم اشارۀ مؤنث در زبان عربی را می شناسد ؟ - بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (ماهذه ؟) است بالای تخته می نویسد وشاگردان رامتوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را با نام خداوند (ج) آغازمی نماید. درس جدید را به آواز بلند برای شاگردان دوبار خوانده ومعنا می نماید وسپس به آنها هدایت می دهد تا متن درس را خاموشانه خوانده وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند ومعلم محترم کلمات یاد داشت شده را بالای تخته می نویسد ومعنا می نماید . سپس معلم ازدو شاگرد می خواهد تا درس جدید را از روی کتاب خوانده وترجمه نمایند بعداً دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته وبه آنهاهدایت می دهد تا کلمات ((سفینة وحدیقة)) را بالای تخته بنویسند وسپس یک شاگرد دیگر را خواسته تا معنای کلمات فوق را بالای تخته بنویسد. شاگردان را به دوگروپ تقسیم می نماید؛ از گروپ اول می خواهد تا با (ماهذه ؟) سؤال بسازند و از گروپ دوم می خواهد تا به سؤالات گروپ اول جواب	شاگردان درس را خاموشانه می خوانند

	بدهند.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی :** **کی می تواند ((ماهذه ؟)) رامعنا کند ؟** **کی می تواند بااستفاده ازاشیای ماحول صنف توسط ((ماهذه)) دوسؤال بسازد ؟** کی می تواند جمله ((آیا این یک بکس است ؟)) را به عربی تبدیل نمایند ؟	**شاگردان جواب می دهند**
۵دقیقه	**کارخانه گی :** **تمرین اول صفحه (۱۱) رابه شاگردان کارخانه گی بدهد .**	

درس سوم (بخش دوم)

عنوان : ماهذه ؟

صفحه : ۱۱-۱۲

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگرادان باید:

- با کلمات ((نعم)) و((لا))جواب گفته بتوانند .
- فرق بین ((ماهذه ؟ وأهذه؟)) را بدانند .
- معانی کلمات جدید تمرینات درس سوم رابدانند.
- علامه های استفهام «ما» و«همزه» را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معانی کلمات:

أهذه ؟ : آیا این است ؟ — سفینة: کشتی

واقف : ایستاده — جالس : نشسته

قادم : آمدنی — دَرَّاجة : دوچرخه (بایسکل)

روش تدریس: سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، لوحه، وتصاویر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد ازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، ترتیب و تنظیم صنف ودیدن کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . کی می تواند ((ماهذه ؟)) را معناکند ؟	
۳۵دقیقه	**تمرین اول درس سوم را برای شاگردان چنین حل می نماید:** **أهذه حقیبة ؟ ____ نعم، هذه حقیبة .** **أهذه سفینة ؟ ____ نعم، هذه سفینة .** **أهذه خریطة ؟ ____ نعم، هذه خریطة .** **- دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته تا دوسؤال تمرین اول را بالای تخته بنویسند واز دو شاگرد دیگرمی خواهد تا جواب سؤالات را بالای تخته بنویسند .** **- تمرین دوم درس را برای شاگردان چنین حل می نماید:** **أهذه کُرَّاسة ؟ ____ لا، هذه مجلَّة** **أهذه تلمیذة ؟ ____ لا، هذه معلِّمة .** **أهذه مزرعة؟ ____ لا، هذه حدیقة .** **- شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده از یک گروپ می خواهد تا از تمرین**	**جواب سؤالهای تمرین اول را درکتابچه های شان می نویسند .**

	مذکورسؤال بسازند وبه گروپ دیگروظیفه می دهد تا به سؤالات جواب ارایـــه بدارند . – معلم محترم تمرین سوم را برای شاگردان خوانده وچنین ترجمه می نماید: المعلم واقف : معلم ایستاد است. المعلمة واقفة : معلم (زن) ایستاداست. الولد جالس : پسر نشسته است. البنت جالسة : دخترنشسته است . الطبیب قادم : داکترآمدنی است . الطبیبة قادمة : داکتر(زن) آمدنی است . درباره اسم وفاعل مؤنث، به شاگردان مختصراً معلومات داده وفرق آن با اسم وفاعل مذکر را به آنها روشن می سازد. سپس معلم محترم چهار شاگرد را انتخاب نموده و از آنها می خواهد تاهر کدام به نوبت پیش روی صنف آمده وجملات تمرین را به آواز بلند بخوانند.	شاگردان در گروپ ها مناسب کار می نمایند شاگردان به نوبت پیش روی صنف آمده وجملات تمرین را با آواز بلند می خوانند
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم محترم ، نخست، تمرین چهارم را بالای شاگردان می خواند وبعداً آنرا برای آنها کارخانه گی می دهد .	

درس چهارم (بخش اول)

عنوان : **من هذا ؟**

صفحه : **۱۳و ۱۴**

وقت : **۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)**

اهداف : شاگردان باید :

- معنای کلمه ((مَن)) را بدانند .
- بااستفاده از کلمه ((مَن)) جملهٔ سؤالی یا استفهامی ساخته بتوانند.
- فرق بین ((ما)) و((من)) را بدانند .
- اسم استفهام را بشناسند.

معنای کلمات:

سائق : راننده فلاّح : دهقان جندیّ : سرباز (عسکر)

امین المکتبة : کتابدار (مسئول کتابخانه) مستشفی : شفاخانه

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، لوحه، تصاویر در حد ضرورت.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گـی درس گذشته را ارزیابی میکند . - کی می تواند معنای کلمات «واقف» و« واقفة» را بیان کند؟	به سؤال معلم جواب می دهند
۲۵دقیقه	**تولیدانگیزه:** - کی می تواند بگوید که برای سؤال نمودن برای عاقل درزبان عربـی ازکدام کلمه استفاده می گردد ؟ - بعد از دریافت جواب درست، عنوا ن درس جدید را که (مَن هـذا ؟) است بالای تخته می نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغازمی کند. - متن درس جدید را با آواز بلند خوانده و از شاگردان می خواهد تا بـه تعقیب وی کلمات را تکرار نمایند وسپس کلمات جدید را معنامی نماید . - معلم محترم شش نفر شاگرد را انتخاب نموده از سه نفر آنها می خواهد تا هر کدام آنها یک کلمه از کلمات متن درس را بالای تختـه بنویسـند، سپس از سه تن دیگر آنها می خواهد تا هر کدام یک کلمه رامعنا نمـوده بالای تخته بنویسند.	جملات متن را که معلـم مـی خواند تکرارمی نمایند
	- شاگردان را به دو گروپ تقسیم نموده ازیک گروپ می خواهد تا بـا استفاده از کلمه (مَن) سؤال نمایند واز گروپ دیگر می خواهد تا سؤالات را جواب بدهند.	این تمرین را با سؤال وجواب مناقشه می نمایند.

۱۰دقیقه	**ارزیابی :** **کی می تواند جمله (هذاسائق)را ترجمه نماید ؟** **کی می تواند کلمۀ ((من)) را معنا نموده وبا استفاده از آن سؤال بسازد ؟** **کی می تواند جمله (این کیست؟) را به عربی تبدیل نماید ؟**	**شاگردان جواب می دهند**
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** **– معلم تمرین اول صفحه (۱۵) رابه شاگردان کارخانه گی بدهد**	

درس چهارم (بخش دوم)

عنوان : **من هذا؟**

صحفه : **۱۵و ۱۶**

وقت : **۴۵دقیقه** (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- با استفاده از کلمه (مَن) سؤال ساخته بتوانند .
- فرق بین (من هذا ؟) و (من هذه ؟) را بدانند .
- کلمه های (هذا وهذه) را با (من) در جملات مفیده استعمال کرده بتوانند .
- کلمات را درست تلفظ کرده بتوانند.

معنای کلمات : مَن : کی جنديّ :عسکر

روش تدریس : سؤال وجواب وگروپی .

مواد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر، چارت کلمات

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از سلام ، احوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . - کی می تواند توسط کلمه (مَنْ) سؤال بسازد ؟	
۳۵دقیقه	- معلم جهت حل تمرین دوم صفحه (۱۵)، نخست جوابهای داده شده تمرین را روی تخته می نویسد، بعداً چهارتن از شاگردان را به طور داوطلبانه پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد که هرکدام به نوبت، یک سؤال برای جوابات داده شده در تمرین دوم، بسازند تا اشتباهات شاگردان تصحیح گردیده وتشویق صورت گیرد . بعد از آن، معلم دو شاگرد دیگر را خواسته و به آنهاهدایت می دهد که یکی از آنها سؤالات ودومی جوابات را از روی تخته به آواز بلند بخوانند. - معلم جملات نا مرتب تمرین سوم را روی تخته می نویسد واز سه شاگرد می خواهد تا هرکدام یکی پی دیگری در مقابل صنف آمده وجملات را به همکاری وتشویق معلم، مرتب سازند. - معلم شاگردان را به دوگروپ تقسیم می نماید به یک گروپ هدایت می دهد تا پیش خود فکرنموده و سه جمله نامرتب غیراز تمرین را بسازند ونماینده گروپ جملات نا مرتب را روی تخته بنویسد واز گروپ دیگرمی خواهد تا با کمک همدیگر جملات را مرتب ساخته وروی تخته بنویسند .	جهت حل تمرین دوم سؤال ساخته وآنرا درمقابل جوابات روی تخته می نویسند جملات نا مرتب تمرین سوم را چنین مرتب می سازند: - هذه مديرة المدرسة - هذا أمين المكتبة . - هذاإمام المسجد .
۵دقیقه	- **کارخانه گی :** معلم به شاگردان وظیفه می دهد تا بااستفاده ازکلمه (من)چهارسؤال ساخته وجواب آنرا نیزگفته ودرکتابچه های شان بنویسند .	

درس پنجم (بخش اول)

عنوان : **الصّف**

صفحه : ۱۷

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- ازدوکلمه جمله ساخته بتوانند .
- با استفاده از «هذا» و«هذه» جمله بسازند .
- فرق بین «هذا» و«هذه» را بدانند .
- تلفظ (س) و(ص) را به گونه یی بیا موزند که تفاوت میان آن دو معلوم گردد.

معلومات اضافی :

درزبان عربی نوعی ازاسم ها را به نام اسم های اشاره یاد می کنند. دراین درس ((هذا وهذه)) از جمله اسم های اشاره اند؛ ((هذا)) برای مفرد مذکر استعمال می گردد و((هذه)) برای مفرد مؤنث وجمع غیرعاقل .

مانند : هذه فاطمة وهذه کتب .

هرگاه می خواستیم که به مفرد مذکر اشاره کنیم در آن حال ((هذا)) استفاده می کنیم واگرخواستیم که به مفرد مؤنث ویابه جمع غیرعاقل اشاره کنیم در آن حال ((هذه)) استعمال می نماییم .

به طورمثال : کلمۀ ((غرفة)) یک نام مؤنث است بناءً برای اشاره بدان ((هذه)) استعمال می کنیم ومی گوییم : هذه غرفة . وکلمۀ ((باب)) یک نام مذکرمی باشد، لذا دروقت اشاره بدان می گوییم : ((هذا با ب)).

معنای کلمات :

واسع : بزرگ ، کلان مُغلق : بسته نظیفة : پاک،

البستان : باغ جمیل : قشنگ وزیبا

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تصویر، ولوحه های ورقی.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گـــی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی از کلمه ((من)) سؤال ساخته می تواند ؟ - کی می تواند فرق بین ((من هذا ؟)) و((من هذه ؟)) رابگوید ؟	
۲۵دقیقه ۱۰ دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید .** کی می تواند بگوید که صنف درسی را به زبان عربی چه می گویند ؟ معلم محترم بعد ازدریافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (الصّف) است روی تخته نوشته وشاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد و درس جدید را با نام خداوند (ج) آغازمی نماید . - درس جدید را به آوازمناسب دوبار برای شاگردان می خواند واز شاگردان می خواهد که درس را با وی تکرار نمایند، وسپس به آنها هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند ومعلم کلمات مشکل را روی تخته نوشته ومعنا می کند وبه شاگردان هدایت می دهد تا آنرا در کتا بچه های شان بنویسند . ــ از چند شاگرد می خواهد که درس را به آواز بلند بخوانند واو به تصحیح اشتباهات آنها می پردازد. ــ از شاگردان می خواهد که کتابهای خود را ببندند وخود یک یک جمله از جملات درس را به آواز بلند می خواند واز شاگردان می خواهد کـــه معنـــا ومفهوم آن را بیان نمایند. - بعد از آنکه معلم از فهم کامل تمام متن درس توسط شاگردان مطمئن شد، به حل تمرین اول پرداخته و دومثال را طور نمونه روی تخته به آنها حل مـــی کند؛ مثلاً: - هذا کتاب - هذا قلم با استفاده از دومثال فوق سه مثال دیگر را توسط ســـه شـــاگرد مـــی آورد، واشتباهات شاگردان را تصحیح کرده وآنها را تشویق می نماید . - جملات تمرین دوم راتوسط پنج شاگرد خوانده وبه آنها هدایت می دهد تا جملات را روی تخته صنف بنویسند .	شاگردان درس را خاموشانه مطالعه نموده و کلمات مشکل درس را در کتابچه های خود یاد داشت می نمایند شاگردان مثال ها را کار می نمایند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم به شاگردان وظیفه می دهد تاتمرین های حل شده اول ودوم را درکتابچه های خود بنویسند	

درس پنجم (بخش دوم)

عنوان : الصّف

صفحه : **۱۸ - ۲۰**

وقت : **۴۵**دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- جملات را خوانده بتوانند .
- حرکات حرف آخرکلمات را بشناسند .
- تلفظ درست حروف (س) و (ص) را یاد بگیرند .
- موارد استعمال درست ((من)) و((ما)) را یاد بگیرند.
- واژه های((هذا)) و((هذه)) را درست استعمال کنند.

معنای کلمات :

کأس : گیلاس قصعة : کاسه سِکّین : کارد

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تابلو، تخته، تباشیر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند کلمات ((مغلق و واسع)) را معناکند ؟ - کی می تواند با استفاده از اسم های اشاره ((هذا وهذه)) جمله بسازد ؟	
۳۵ دقیقه	درس جدید را با نام خدا (ج) آغاز می نماید و شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته وبه حل تمرین سوم می پردازد وجملات : ((هذا کرسی))، ((هذاولد)) و((هذه تلمیذة)) را به ترتیب روی تخته می نویسد، سپس سه شاگرد را انتخاب نموده واز آنها می خواهد تابه نوبت پیش روی صنف بیایند وبرای هرجمله با استفاده از اسم های استفهام ((ما)) و((من)) سؤال بسازند . - به حل تمرین چهارم صفحه (۱۹) می پردازد . دراین تمرین معلم ملزم به معناکردن کلما ت نمی باشد، نخست کلمات را بامراعات کردن تلفظ درست حروف (س) و(ص) برای شاگردان می خواند وسپس از هر شاگرد می خواهد تا کلمه را به صورت درست تلفظ نمایند وکلمات باید طوری تلفظ شود تا فرق حروف مذکور تشخیص گردد. - معلم چهار مثال از تمرین پنجم را طورنمونه به شاگردان چنین حل می نماید : - هذه غرفة - هذا حمام -هذاکأس -هذه قصعة ومتباقی تمرین را شاگردان با استفاده از حل نمونه یی خودشان درکتابچه های	در جواب معلم به ((هذا وهذه)) - سؤال می سازند: - ماهذا ؟ - مَن هذا ؟ - مَن هذه ؟

	خود حل نمایند . - به حل تمرین ششم به ترتیب ذیل می پردازد: کلماتی را که با الف ولام شروع شده است دریک ستون وکلماتی را که بدون الف ولام است درستون دیگر روی تخته می نویسد وبرای شاگردان توضیح می دهد که : کلماتی که به الف ولام شروع شده اند دراخیر آنها تنوین (دو زبـــر، دوزیر ودو پیش) نمی آید مانند: الکتابُ وکلماتی که بدون الف ولام است در آخر آنها تنوین می آید؛ مثلاً :کتابٌ ومعلم در مورد اسم های معرفه ونکره مختصرا روشنی می اندازد . - معلم کلمات تمرین را از روی تخته برای شاگردان به آواز بلند می خواند و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . - کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته ومعنا می کند. مثلا : قلم الرصاص : پنسل الألوان : رنگ ها اللوحة : تابلو (لوحه) الملف : دوسیه جدول الحصص : تقسیم اوقات	
دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم الواجب المنزلی (کار خانه گی)صفحه (۲۰)رابه شاگردان وظیفـــه می دهد .	

درس ششم (بخش اول)

عنوان : المدرسة

صفحه : ۲۱

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- ضمایر« أنا» و«أنت» را بشناسند .
- ضمایر« أنا» و«أنت » را درجمله استعمال کرده بتوانند .
- فعل مضارع برای متکلم ((أکتُبُ)) را بدانند.
- استعمال فعل مضارع مخاطب ((تَکتُبُ)) را یاد بگیرند.

معلومات اضافی :

کلمه های ((أنا)) و ((أنت)) ضمیرهستند که به جای اسم استعمال می شوند .

أنا : دلالت به مفرد متکلم می کند چه مذکرباشد چه مؤنث

أنتَ : دلالت به مفرد مذکرمخاطب می نمایند .

علاوه براین دوضمیر ضمایردیگری نیز موجود است به شرح ذیل :

أنتِ : ضمیرمفرد مخاطب مؤنث .

أنتما : ضمیر تثنیه مذکرومؤنث مخاطب .

أنتم : ضمیرجمع مذکرمخاطب .

أنتن : ضمیر جمع مؤنث مخاطب .

هو : ضمیرمفرد مذکر غائب .

هی : ضمیرمفرد مؤنث غائب .

هما : ضمیر تثنیه مذکرومؤنث غائب .

هم : ضمیر جمع مذکرغائب .

هنّ : ضمیرجمع مؤنث غائب .

نحن : ضمیرجمع متکلم برای مذکرومؤنث. همین ضمیر برای تثنیه متکلم نیز استعمال می گردد.

همه این ضمایررا ضمایر منفصل گویند یعنی عدم پیوست با کلمه دیگر . ضمایردیگری نیزوجود دارد که با اسم یا فعل یاحرف پیوست می باشد که در آینده بدان خواهیم پرداخت.

معنای کلمات :

أینَ : کجا أیّ : کدام أخي : برادرم

روش تدریس : سؤال وجواب ،گروپی وتکرار .

مواد درسی : تخته ، کتاب درسی، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: کی می تواند کلمات (کأس ، سِکّین) را معنا نماید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه:** معلم محترم جهت دریافت عنوان درس جدید بگوید: مکتب را در زبان عربی چه می گویند ؟ – بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که ((المدرسة)) می باشد به روی تخته صنف می نویسد وشاگردان را متوجه صفحه (۲۱) کتاب های شان می نماید، درس جدید به نام خداوند (ج) آغازمی گردد . – متن درس را یک مرتبه با آواز مناسب برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید وسپس دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته وهدایت می دهد تا یکی به جای احمد ودیگری به جای حامد متن محاوره را بخوانند؛ ولی درجریان خواندن از ذکر نام احمد وحامد خود داری نمایند . – بالای چهارشاگرد دیگر محاوره را تکرارمی نماید وسپس دوشاگرد دیگر را خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا متن درس را ترجمه نمایند . – ازتمرین اول صفحه (۲۲) یک مثال را طور نمونه برای شاگردان چنین حل می نماید : أ– أین تذهب یا أخی ؟ أذهب إلی المدرسة . ومثال های دیگر را به شاگردان کارخانه گی می دهد .	مثال های دیگرتمرین اول راچنین حل می نمایند : ب:– هذه حقیبة ج :– مدرستی قریبة من المسجد . د: – أدرس فی الصف السابع .
۱۰دقیقه	– **ارزیابی :** – کی می تواند جمله (أین تذهب یا أخی) را ترجمه نماید ؟ – کی می تواند کلمه (أذهبُ) را به روی تخته بنویسد ؟ – کی می تواند به سؤال (أین مدرستک ؟) جواب بدهد ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم صاحب شاگردان را مکلف سازد که تمرین دوم درس را که شامل اعداد از یک تا ده به زبان عربی، میباشد در کتابچه های خود به طور کار خانگی بنویسند. **پیام درس :** – معلم صاحب اهمیت محاوره وگفتگو را در یاد گیری زبان شرح کند واز سوی دیگر به آنها دربارۀ سلام دادن واهمیت آن نیز روشنی اندازد .	

درس ششم (بخش دوم)

عنوان : **المدرسة**

صفحه : **۲۲- ۲۴**

وقت : **۴۵** دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید :

- اعداد را ازیک تاده به زبان عربی یاد بگیرند .
- ضمایرمفرد متکلم ومفرد مخاطب متصل را بشناسند .
- ضمیر متصل ((کاف خطاب)) و((یای متکلم)) را در جمله استعمال کنند.
- طریقه درست محاوره وگفتگو را بیاموزند .

معلومات اضافی:

ضمایر متصل ضمایری را گویند که به اسم یا فعل ویا حرف پیوسته بیاید مانند:

۱ــ پیوسته با اسم: کتابی، کتابک، کتابه، کتابکم.... وغیره.

۲ــ ضمایر پیوسته با فعل: ذهبا، ذهبوا، ذهبتَ، ذهبتمُ...وغیره.

۳ــ ضمایر متصل به حرف: لی، لک، به، بک، إلیکم.... وغیره.

برای تفصیل بیشتر به معلومات اضافی درس چهاردهم مراجعه شود.

معنای کلمات :

أعوام : سال ها لی : از من ملعب : میدان بازی

روش تدریس : سؤال وجواب ،انفرادی وگفتگو .

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد ازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، ترتیب وتنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند جمله ((أین تذهب یا اخی ؟)) را معنا کند ؟	
۳۵دقیقه	درس جدید بانام خداوند (ج) آغاز می گردد . تمرین دوم را برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید سپس دو شاگرد را خواسته وهدایت می دهد تا اعداد را تکراراً بخوانند واز شاگردان دیگر می خواهد تابه تعقیب آنها اعداد را تکرار نمایند . ــ تمرین سوم وچهارم صفحه (۲۳) را برای شاگردان حل می نماید، نخست سؤالات تمرین سوم را به روی تخته نوشته وسپس جوابات را در مقابل هرسؤال چنین می نویسد :	جواب تمرین سوم را در کتابچه های شان می نویسند.

	أنت تكتب الدرس . أنت تقرأ الكتاب . أنت تفهم الدرس . أنت تجلس علی الكرسي. – جاهای خالی تمرین چهارم را با کلمات مناسب پرمی نماید : .... عشرة ....خمسة .... ثلاثة.................. ....تسعة ....أربعة................. وبه شاگردان هدایت می دهد تا توسط پنسل اعداد مذکور را در جای های خالی تمرین سوم کتاب های شان بنویسند . – تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند وسپس هشت شاگرد را انتخاب نموده وبه آنها هدایت می دهد که چارنفرسؤالات را به نوبت از روی کتاب خوانده وچهارتن دیگرجوابات را بخوانند. – تمرین ششم را ازروی کتاب به شاگردان می خواند وبه آنها هدایت مـــی دهد که متن تمرین را درکتابچه های شان بنویسند، ودر ضمن اشـــتباهات شاگردان تصحیح گردیده وتشویق صورت می گیرد . – معلم محترم تمرین هفتم را بالای تخته نوشته ومعنامی کند وسپس آنـــرا برای شاگردان به آواز بلند خوانده واز آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . المكتبة : کتابخانه مكتب المدير : دفترمدیر الحاسوب : کمپیوتر غرفة المدرسين : اتاق استادان المختبر : لابراتوار (آزمایشگاه) الطابور : لین (صف)	جاهای خالی تمرین را پرمی نمایند. تمرین پنجم را به قسم گفتگو وسؤال وجواب می خوانند . متن تمرین ششم را در کتابچه های خود طبق هدایت معلم می نویسند. تمرین هفتم را با معنای آن درکتابچه های شان می نویسند.
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** معلم تمرین آخر را به شاگردان کارخانه گی می دهد . حل کارخانه گی چنین است المدرسة كبيرة ، المدرسة مكان العلم والأدب ، في المدرسة ملعب للرياضة	

درس هفتم (بخش اول)

عنوان : **الأسرة**

صفحه : ۲۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- اسم های اشاره (ضمایراشاری) رابشناسند .
- فرق بین اسم اشاره برای مفرد واسم اشاره برای جمع را بدانند .
- استعمال اسم اشاره برای جمع (هؤلاء) را بدانند .
- یک اسم را به اسم دیگراضافه کرده بتوانند ؛ مثل : هذا قلم محمودٍ.

معلومات اضافی:

۱) دراین درس اسم اشاره ازمفرد به جمع تبدیل شده است. معمولاً در نحوعرب اسم اشاره برای مذکر مفرد علیحده وبرای مؤنث علیحده استعمال می گردد چنانکه که در درسهای گذشته بیان گردید؛ ولی هرگاه بخواهیم آنرا به جمع تبدیل کنیم « هؤلاء» می گوییم. پس لفظ «هؤلاء» برای جمع مذکرومؤنث به طوریکسان استعمال می گردد؛ ولی اسم اشاره برای تثنیه مانند مفرد می باشد، بگونه یی که برای تثنیه مذکر«هذان» وبرای تثنیه مؤنث «هاتان» استعمال می شود .

۲) هرگاه بخواهیم برای لفظی ضمیر ملکیت استعمال نماییم درآخرآن کلمه که معمولاً اسم می باشد باید ((یاء)) اضافه می‌نماییم که دلالت به ملکیت مفرد متکلم می نماید و این ضمیربه آن لفظ متصل می باشد؛ مانند:((کتابی)) یعنی: کتاب من و((قلمی)) یعنی: قلم من

۳)کلمات زبان عربی به سه شکل به جمع تبدیل می شوند :

الف) اگردرآخر لفظ مفرد آن دو حرف (ی، ن) ویا (و،ن) اضافه نماییم آنرا جمع مذکر سالم می گویند مانند: مدرّسون ، مدرّسین

ب) واگردرآخر آن (الف) و(ت) اضافه کنیم آنراجمع مؤنث سالم می نامند؛ مثل: مسلمات وتلمیذات .

ج) واگردراصل کلمه تغییر آید؛ مثلاً: حرفی ازمفرد ساقط گردد ویا درآن اضافه شود آنرا جمع تکسیر گویند .مانند: تلامیذ

معنای کلمات :

أسرة : خانواده (فامیل) هؤلاء : آنها أخوات: خواهران.

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی وتکرار ، قرائت نمونه یی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر، تایپ وفیته یا نوار در صورت امکان.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد ازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند اعداد را ازیک تا پنج به زبان عربی بگوید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه:** کی می تواند بگوید که خانواده را در زبان عربی چه می گویند ؟ – بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (الأسرة) است روی تخته می نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس به نام خداوند (ج) آغاز می گردد . – درس جدید را به آ واز بلند به طور نمونه یی، می خواند وسپس کلمات مشکل را روی تخته نوشته ومعنا می نماید وسپس به دوشاگرد هدایت می دهد تا درس را از روی کتاب خوانده وترجمه نمایند وبعد دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد که یک آن کلمات ((هذا وهذه)) را ودومی کلمه ((هؤلاء)) را در جمله استعمال نمایند .	خاموشانه به قرائت معلم گوش می دهند. شاگردان اسم های اشاره را در جمله استعمال می نمایند
۱۰ دقیقه ۵ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می تواند بگوید که معنای (الأسرة)چیست ؟ – کی می تواند (هؤلاء)را در جمله استعمال نماید ؟ – کی می تواند جمله (هؤلاء أخوات عمر) را بالای تخته نوشته وترجمه نماید ؟ – معلم محترم طورنمونه دومثال تمرین اول درس را درصنف برای شاگردان چنین کار می نماید: – مَن هذا ؟ هذا عمر. مَن هذا الرجل ؟ هذا والد عمر. **کارخانگی:** ودو مثال دیگرتمرین را برای شاگردان کارخا نه گی می دهد . **پیام درس:** – معلم صاحب درباره زنده گی خانواده گی ومحبت میان اعضای خانواده روشنی اندازد. لازم است که فرزندان احترام به والدین را رعایت کنند	شاگردان جواب می دهند

درس هفتم (بخش دوم)

عنوان : **الأسرة**

صفحه : ۲۶- ۲۸

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- اسم های اشاره ((هذا)) و((هذه)) را به جمع ((هؤلا ء)) تبدیل کرده بتوانند .
- باید کلماتی را که در درس ذکر گردیده جمع کرده بتوانند .
- نام های اقارب وخویشاوندان را به عربی بدانند .
- کلمات مفرد را به اشکال مختلف جمع تبدیل کرده بتوانند.
- از اسمای اشاره مفرد وجمع جمله ساخته بتوانند.

معنای کلمات :

زمیل : همصنفی فرح : خوشحال خال : ماما

روش تدریس: سؤال وجواب ، انفرادی ،گروپی وتکرار

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گـی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می تواند معنای کلمه((الأسرة)) را بگوید؟ درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد.	
۳۵دقیقه	- جملات تمرین دوم صفحه (۳٦) را روی تخته می نویسد واز شاگردان می خواهد که جملات را مرتب ومنظم سازند. - به حل تمرین سوم پرداخته وتمرین را به شکل سؤال وجواب بالای شاگردان عملی وتکرار می نماید . - جملات تمرین چهارم صفحه (۲۷) را روی تخته نوشته وبه آوازبلند بـرای شاگردان می خواند سپس دوتن از شاگردان را پیش روی صنف خواسته و به آنها هدایت می دهد تا جملات را هرکدام به نوبت به آواز بلند از روی تختـه بخوانند وشاگردان دیگربه تعقیب آنها جملات را تکرار نمایند . - به حل تمرین پنجم پرداخته ودومثال را طورنمونه روی تخته برای شاگردان چنین حل می نماید : - أسرة الأسرة جدّ الجدّ سپس به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات دیگرتمـرین را باپیوسـت دادن ((ال)) تعریف به کلمات در کتابچه های شان در داخل صنف کار کنند . - مختصرا در مورد معرفه ونکره به شاگردا ن معلومات می دهد .	- جملات را بـالای تختـه چنین مرتب می سازند: - هذا والد عمر - هذا بیت عمر - هؤلاء إخوة عمر - هذه أمُّ عمر -هؤلاء أخوات عمر شـاگردان ازروی کتـاب جملات تمرین چهارم رامـی خوانند.

	تمرین ششم را برای شاگردان چنین کار می نماید : هؤلاء رجالٌ. هؤلاء زملاءُ. هؤلاء مدرسون. هؤلاء تلمیذات. هؤلاء طبیبات. جملات فوق را بالای شاگردان تمرین نماید تا آنها طریق جمع نمودن کلمات را یاد بگیرند . تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید وبه آنها هدایت می دهد تا اسم اقارب و خویشاوندان را به زبان عربی حفظ نمایند .	تمرین ششم را درکتابچه های شان حل می نمایند جملات تمرین ششم را از تخته به کتابچه های شان منتقل می سازند. کارخانه گی را چنین حل می نمایند: ۱– الجدّة ۲ –الخالة ۳–العمّ ۴–الخالة
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** – معلم شاگردان را مکلف می سازد تا الواجب المنزلی (کارخانه گی) را در خانه های خود اجراء نمایند.	

درس هشتم (بخش اول)

عنوان : المسجد

صفحه : ۲۹

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ونوشته بتوانند.
- اسمایی را که دلالت به تثنیه می کند، بشناسند.
- طریقهٔ ساختن مثنی را بدانند.
- مثنی را درجمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

۱- اگربه متن درس هشتم نگاه کنیم در می یابیم که کلمات به طور مفرد و تثنیه استعمال شده اند. اگربخواهیم کلمه یی را ازمفرد به تثنیه مبدل سازیم باید در آخر مفرد دو حرف ((الف،ن)) ویا ((ی،ن)) را اضافه نماییم ودرهر دو صورت نونی که در آخر اسم تثنیه می آید مکسورمی باشد مانند : تثنیه با الف ونون : بابانِ، کبیرانِ ، حلقتانِ

تثنیه با (ی) و(ن) : رکعتین ، بابین ، کبیرین ، حلقتین

۲- همچنان دراین درس ملاحظه می کنیم که یک کلمه صفت کلمهٔ دیگری واقع گردیده است ؛ مثلا: درجملهٔ ((مسجد جامع)) کلمهٔ«جامع »صفت «مسجد » واقع شده ودرجملهٔ ((بابان کبیران)) کلمه «کبیران » صفت «بابان » واقع گردیده است . در زبان عربی معمولاً صفت ازنگاه اعراب تابع موصوف می باشد اگرموصوف مرفوع بود صفت هم مرفوع می آید واگرمنصوب بود آن هم منصوب می شود واگرمجروربود آنهم مجرور می گردد .

معنای کلمات :

بابان کبیران : دودروازهٔ کلان   مئذنة : مناره

عند: نزد   مرتفعة: بلند

اللهم: خداوندا!   افتح: بگشای   لی: به من،

روش تدریس : قرائت نمونه یی ، سؤال و جواب ، انفرادی وگروپی

مواد ممد درسی : کتاب، تخته، تباشیر، تایپ وفیته یا نوار در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد ازادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبر رسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند معنای کلمات ((الجدّة ، الخالة و الأخ)) رابگوید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند بگوید که درعربی محلی را که در آن مسلما نان نماز جماعت را ادا می نمایند چه می گویند ؟ – معلم بعد ازدریافت جواب، عنوان درس جدید را که (المسجد) است به حروف درشت بالای تخته نوشته وشاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد. – متن درس جدید را با آوازمناسب خوانده ومعنا می نماید وکلمات مشکل را بالای تخته می نویسد وبه دو شاگرد یکی پی دیگری هدایت می دهد تا درس راخوانده ومعنا نمایند . – شاگردان صنف را به دوگروپ تقسیم می نماید وبرای آنها هدایت می دهد تا درس را خاموشانه تکرار نمایند. سپس ازنماینده های هردوگروپ می خواهد تا پیش روی صنف آمده ودرس را دقیق خوانده ومعنا نمایند. – معلم محترم یک شاگرد را پیش روی تخته خواسته و برایش می گوید تا دعای «اللهم افتح لی أبواب رحمتک» را باخط درشت روی تخته بنویسد وازشاگردان دیگرمی خواهد تا آنرا حفظ نمایند .	شاگردان متن درس را به نوبت خوانده و معنامی نمایند شاگردان دعای داخل شدن درمسجد را می خوانند
۱۰دقیقه	– **ارزیابی :** – کی می تواند عبارت (بابان کبیران) رامعنا کند ؟ – کی می تواند کلمه (حلقتان) را به مفرد تبدیل کند ؟ – کی می تواند دعای داخل شدن به مسجد را از یاد بگوید ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** – معلم تمرین اول صفحه (۳۰)کتاب را به شاگردان کار خانه گی می دهد . **پیام درس :** مسجد درزنده گی مسلمانان اهمیت زیاد دارد ومعلم صاحب باید به شاگردان آداب در مسجد بودن را یاد دهد .	

درس هشتم (بخش دوم)

عنوان : المسجد

صفحه : ۳۰

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- طریقه مثنی ساختن مفرد را بدانند .
- تای مربوطه (ة) را بشناسند .
- از اسم مؤنث مثنی ساخته بتوانند .
- استعمال ضمایر (أنتم ونحن) را درجمله بدانند .

معانی کلمات:

المحافظة : ولایت　　اليوم : روز　　الیلة : شب　　حصتان : دوساعت درسی

قبل الجلوس: پیش از نشستن

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی ،تکرار وگروپی .

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردا ن
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند به عربی بگوید که: (مسجد دودروازه بزرگ دارد؟) درس جدید با نام خداوند (ج) آغازمی گرد د .	
	– تمرین دوم را برای شاگردان چنین کار می نماید: سقفان　إمامان منارتان　سورتان صفّان　أذانان　رکعتان وقتان　قریتان　سجدتان	کلمات تبدیل شده به مثنی را از تمرین دوم، در کتابچه های خود می نویسند.
۳۵دقیقه	– تمرین سوم درس را برای شاگردان چنین کار می نماید: به دو شاگرد وظیفه می دهد تا پیش روی صنف آمده وبا استفاده از جملات تمرین، با استعمال کلمات (نحن و أنتم)، بین خود سؤال وجواب نمایند، ودیگر شاگردان را مکلف می سازد که هر شاگردی با شاگرد پهلوی خود این سؤال وجواب را در حال نشسته اجراء نمایند.	سؤال وجواب تمرین سوم را اجراء می نمایند.
	تمرین چهارم درس را چنین حل می نماید: – صلاة العید رکعتان. – فی السنة عیدان . – للقراءة حصتان فی الأسبوع. – فی هذ ه القریة مسجدان.	تمرین حل شده را در کتابچه های خود می نویسند.
	– به چهار شاگرد وظیفه می دهد تا جملات پراگندهٔ تمرین را به روی تخته	تمرین را درکتابچه های خود می نویسند.

	به صورت یک جمله مفید بنویسند. – تمرین پنجم را برای شاگردان چنین حل می نماید : کم صلاةً فی الیوم واللیلة ؟ کم یوماً فی الأسبوع ؟ کم عیداً فی السنة ؟ کم إخوةً لک ؟ – معلم در خانه های خالی تمرین ششم کلمات ذیل را جا بجا می کند: الحرام النبوی الأقصی همچنان معلم تمرین هفتم را به ترتیب ذیل حل نموده وروی تخته نوشته ومعنا می نماید: المُصحف : قرآن کریم المنبر : منبر السَّجادة : جای نماز دولاب : الماری مکبِّرُالصوت : بلند گو (لودسپیکر) القُبَّة : گنبد	تمرین ششم را بعد از حل آن می نویسند. کلمات ومعانی کلمات تمرین هفتم را می نویسند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم تمرین آخر درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد وبه آنها بگوید تا مطابق مثال های داده شده تمرین مذکور را حل نمایند .	

درس نهم (بخش اول)

عنوان : **تلمیذٌ أمینٌ**

صفحه : ۳۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند .
- تلفظ دقیق کلمات را یاد بگیرند .
- فعل ماضی وجملهٔ فعلیه را بشناسند .
- بتوانند با استعمال (مَن)، جمله های استفهامی بسازند.
- دوضمیر غایب((هو ــ هی)) را که برای (مفرد مذکر ومفرد مؤنث) استعمال می گردند بشناسند.

معلومات اضافی:

در درس هفتم ضمایر ملکی برای مفرد متکلم را دانستیم . در اینجا لازم است که ضمایر ملکی برای مفرد مخاطب ومفرد غایب را نیز بدانیم . چنانچه در آن درس بیان داشتیم که هرگاه کلمه یی را مانند «کتاب » به ضمیر ملکی مضاف بسازیم می گوییم «کتابی » واگرهمین کلمه «کتاب » را به ضمیرملکی مفرد مخاطب مضاف بسازیم، می گوییم « کتابک» واگرآنرا به ضمیر ملکی مفردغایب مضاف نماییم می گوییم «کتابُهُ» پس می توانیم تمام ضمایر ملکی برای مخاطب وغایب را درجدول ذیل نشان دهیم:

نوع ضمیر	مثال آن	
ضمیرملکی برای مفرد مذکر مخاطب	کتابک	قلمک
ضمیرملکی برای تثنیه مذکر مخاطب	کتابکما	قلمکما
ضمیر ملکی برای جمع مذکر مخاطب	کتابکم	قلمکم
ضمیر ملکی برای مفرد مؤنث غایب	کتابکِ	قلمکِ
ضمیر ملکی برای تثنیه مؤنث مخاطب	کتابکما	قلمکما
ضمیرملکی برای جمع مؤنث مخاطب	کتابکنَّ	قلمکنَّ
ضمیرملکی برای مفرد مذکر غایب	کتابه	قلمه
ضمیر ملکی برای تثنیه مذکرغایب	کتابهما	قلمهما
ضمیرملکی برای جمع مذکر غایب	کتابهم	قلمهم
ضمیرملکی برای مفردمؤنث غایب	کتابها	قلمها
ضمیرملکی برای تثنیه مؤنث غایب	کتابهما	قلمهما
ضمیرملکی برای جمع مؤنث غایب	کتابهنَّ	قلمهنَّ
ضمیر ملکی برای تثنیه وجمع مذکرومؤنث متکلم	کُتُبُنَا	أقلامنا

معنای کلمات :

وَجَدَ : یافت　　　　فقد : گم کرد　　　　قال : گفت

روش تدریس: قرائت نمونه یی متن، سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ وفیته یا نوار در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد ازادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف ودیدن کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند کلمه های ((القبّة و السّجّادة)) را معنا ک د ؟	
۲۵ دقیقه	**– تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند بگوید که ضد کلمه خیانت چیست ؟ بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که ((تلمیذ ٌأمین)) است روی تخته می نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را با نام خداوند (ج) آغازمی نماید. – متن درس جدید را با آوازمناسب دوبار برای شاگردان خوانده وترجمه می نماید وبه شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را از روی کتاب خاموشانه بخوانند و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند . – ازسه شاگرد می خواهد تا هرکدام به نوبت متن درس را به آواز مناسب بخوانند . به شاگردان هدایت می دهد تا کلمات مشکل را که یاد داشت نموده اند روی تخته بنویسند واز چند شاگرد دیگرمی خواهد تا معنای کلمات را روی تخته بنویسند . – مطابق باسویۀ شاگردان درباره ضمایرملکی معلومات داده وچند مثال می دهد . – به شاگردان هدایت می دهد تا مترادف کلمات ((فقد ، ذهب و أمین)) را از جملات تمرین اول صفحه (۳۴) دریابند .	شاگردان درس را خاموشانه می خوانند شاگردان کلمات مشکل را یاد داشت می نمایند کلمات مترادف داده شده را ازبین قوس ها ی تمرین اول پیدا می کنند. ضاع مشی ضدالخائن

۱۰دقیقه	**– ارزیابی :** **کی میتواند متن درس را به صورت درست بخواند ؟** **کی می تواند جملهٔ ((مَن فقد قلمه)) را روی تخته بنویسد وترجمه کند؟** **کی می تواند کلمات ((فقد ،ذهب ووجد)) را معنا نماید؟**	**شاگردان جواب می دهند**
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** **معلم محترم تمرین دوم صفحه (۳۴) را به شاگردان کارخانه گی بدهد .** **پیام درس :** **معلم باید درمورد اهمیت امانت داری در زنده گی مسلمان روشنی اندازد و این حدیث را برای شاگردان شرح کند .** **(لا إیمان لمن لا أمانة له ولا دین لمن لا عهد له)** **یعنی : کسی که امانت را رعایت نکند ایمان کامل ندارد وکسی که به عهد خود وفا نکند دیندارنیست .**	

درس نهم (بخش دوم)

عنوان : **تلمیذٌ أمینٌ**

صفحه : ۳۴-۳۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- ضمایر ((هو و هی)) را درجملات شناسایی کنند .
- ضمایر متصل (ک ،ی ،ه) را بشناسند؛ مانند : کتابکَ کتابی وکتابه
- ضمایری را که در آخر فعل وارد می شوند (تَ، تِ، ت) بشناسند؛ مانند : کتبتَ کتبتِ کتبتُ
- تلفظ درست حروف (ض، د) را بیاموزند.

معنای کلمات :

لِمَن : از کیست ؟ الکسول : تنبل المثالی : نمونه أسرع: دوید.

أعطی: داد المهمل: غفلت کننده المجتهد: کوشا المهذب: با ادب

روش تدریس : سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی، مناقشه یی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد ازادای سلام و احوال پرسی با شاگردا ن ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند بگوید که شاگرد امانت کار را به عربی چه می گویند ؟ درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می کند .	
۳۵دقیقه	– در تمرین سوم درس ضمیر مفرد مذکر غایب ((هو)) را به ضمیر مفرد مؤنث غایب ((هی)) تبدیل کرده به تعقیب آن تغییرات لازم را نیز وارد می نماید، وبعد از حل یک مثال نمونه یی چهار شاگرد را انتخاب نموده و از آنها می خواهد تا ضمایر مذکر را به مؤنث تبدیل نمایند. – تمرین چهارم صفحه (۳۵) را که تلفظ درست حروف (دال) و(ضاد) می باشد را بالای شاگردان تکرار می نماید تاشاگردان فرق بین تلفظ درست این دوحرف را بیاموزند. – تمرین پنجم صفحه (۳۵) را بالای شاگردان به شکل سؤال وجواب اجرا نموده وبا آنها همکاری می کند وتشویق می نماید. کلمات تمرین ششم درس را روی تخته نوشته ویک مثال را طور نمونه به آنها کار می نماید وسپس از شاگردان می خواهد تا ضمایر متصل متکلم (ی) ، مخاطب (ک) وغایب (هـ) را با کلمات پیوست بدهند .	تمرین سوم راچنین حل می نمایند: هی أعطت الهدیة هی أخذت الجائزة هی شَکَرَت الأستاذة هی اشترت الدفتر. حروف (د ،ض) را تلفظ می نمایند.

	– تمرین هفتم درس را برای شاگردان با انتخاب کلماتی از بین قوسـین وپرنمودن جاهای خالی اجرا می نماید . یحب المعلم التلمیذ (المهذب) یأخذ الجائزة التلمیذ (المثالی) التلمیذ (المجتهد) یحترم الأستاذ یرسب التلمیذ (الکسول) فی الامتحان – تمرین هشتم را از طریق مناقشه با شاگردان حل می نماید به گونه ای که از شاگردان می خواهد که حرکت آخر افعال را تعیین نمایند	در تمرین ششم ضمایر ملکی را به شکل ذیل با کلمات پیوست می سازند: قلمی، قلمک ، قلمه – فصلی، فصلک، فصله –مدرستی، مدرستک مدرسته حقیبتی ، حقیبتک حقیبته مسطرتی ، مسطرتک مسطرته
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** – معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد که (الواجب المنزلی) (کارخانه گی) را در خانه های خود حل نمایند.	

درس دهم (بخش اول)

عنوان : **البیتُ**

صفحه : ۳۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند .
- موارد استعمال اسم های استفهام را درجمله بیاموزند.
- فرق بین((هذه))و((تلک)) را بدانند.
- نام های ادوات وسامان آلات خانه را به زبان عربی یاد بگیرند.
- موارد استعمال تنوین(دوزبر، دوزیر و دوپیش) را بدانند ودرست تلفظ نمایند.

معلومات اضافی :

۱-اسم های اشاره از لحاظ مکان ومسافه به دونوع تقسیم می گردند :

الف – اسم های اشاره یی که به قریب دلالت نمایند ؛ مانند : هذا وهذه

ب- اسم های اشاره یی که به بعید (دور) دلالت می کنند؛ مانند : تلک ، ذلک ، هناک وهنالک.

ازجملهٔ اسم های یاد شده درمتن این درس صرف ((تلک)) بکار رفته است .

۲-اگردرمتن درس بار دیگر دقت نماییم در می یابیم که کلمه «غرُفة» با «غُرَف » جمع شده و در صورت مفرد آن ((غرفة)) تغییر آمده است، تای مربوطه از آخرآن حذف گردیده وسکون (ر) ساکن «غرفة » در«غرَف» به فتحه بدل شده است. این نوع جمع را جمع تکسیر گویند . به این معنا که شکل مفرد آن می شکند ودر آن تغییر رخ می دهد. همین طور تمام جمع های تکسیر درشکل مفرد آن تغییر می آید؛ ولی صورت قیاسی ندارد .

معنای کلمات :

خمس : پنج	بیتکم :	خانهٔ شما	للضیوف : برا ی مهمانان
صدیق: دوست	کم: چند.	تلک: آن.	غرف: جمع غرفه، اتاقها.

روش تدریس : قرائت نمونه یی ، محاوره یی، سؤال وجواب – تکرار – انفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر، در صورت امکان تایپ ونوار یافیته.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند کلما ت (الکسول ، المثالي ولمن) را معنا نماید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** خانه را به زبان عربی چه می گویند ؟ – بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که ((البیـــت)) است به خط درشت روی تخته می نویسد وبه شاگردان هدایت می دهد تا متوجه کتاب های شان باشند ودرس جدید را با نام خدا آغاز می نماید . – متن درس جدید را بار اول به آواز بلند برا ی شاگردان می خوانـــد واز شاگردان می خواهد که به روش خواندن وی خوب گوش بدهند. در خواندن بار دوم متن درس از شاگردان می خواهد که بعد از قرائت وی جملات متن را تکرار نمایند تا از درست تلفظ کردن آنها مطمئن شود. بار دیگر جملات متن درس را می خواند ومعنا می نماید. به شـــاگردان هدایت می دهد تا کلمات مشکل درس را یاد داشت کنند وهمچنان مـــتن درس را بالای شاگردان تکرار می نماید. – کلمات مشکل درس را بالای شاگردان روی تخته نوشته وآنرا معنا مـــی کند وسپس برابر به سویه شاگردان درباره ادوات استفهام واسم اشاره بـــه اعتبار اشاره به دور ونزدیک ، به شاگردان مختصراً معلومات می دهـــد. اگر شاگردان در این باره سؤال داشتند به سؤال شان پاسخ می دهد. ــ شماری از شاگردان را دو دو نفر پیش روی صنف خواسته بـــه آنهـــا هدایت می دهد که متن درس را به گونه محاوره بخوانند وخود معلم بـــه تصحیح اشتباهات شان می پر دازد. – تمرین اول درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند وسپس آنرا به قسم محاوره، سؤال وجواب بالای آنها تکرارمی نماید وخود به تصـــحیح اشتباهات پرداخته وآنها را تشویق نیز می نماید.	شاگردان درس تکرار می نمایند شاگردان به شکل محاوره درس را می خوانند شاگردان تمرین اول تکرار می نمایند
۱۰دقیقه	**ارزیابی :** کی می تواند متن درس را درست بخواند بگونه یی که هیچ اشتباه نکند؟ چه کسی می تواند که جمله اول متن درس را معنا نماید؟ کی می تواند معنای کلمات (بیتکم و خمس) را روی تخته بنویسد ؟ کی می تواند ادوات استفهام را در متن این درس نشان دهد؟	شاگردان جواب می دهند

	کار خانه گی : – معلم شاگردان را مکلف می سازد که تمرین دوم درس را در خانه های خود حل نمایند. **پیام درس :** دراین درس این پیام وجود دارد که بایستی یک دوست ازخانهٔ دوست خود بازدید کند وازحال واحوال خانه اش و از وضعیت مالی وزنده گـــی وی اطلاع داشته باشد؛ زیرا که تعارف وشناخت جزء شعایر دین ما است.	۵ دقیقه

درس دهم (بخش دوم)

عنوان : البیت

صفحه : ۴۰

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

ــ پرسش وپاسخ به زبان عربی را با ادوات مختلف استفهام یاد بگیرند.

ــ عدد ومعدود را یاد بگیرند وطریقه استعمال آن را بیاموزند.

ــ الفاظ مفرد را به جمع تکسیر تبدیل کرده بتوانند.

ــ مذکر ومؤنث را در اسمای مشتق به زبان عربی فرق کرده بتوانند.

معنای کلمات :

المطار: فرودگاه　　المصباح : چراغ یاگروپ　　الجدار : دیوار

الملعب: میدان بازی　　الزهرة: گل　　کوب: گلاس　　بئر: چاه.

المطبخ: آشپزخانه　　شارع: جاده　　مضیء: روشن

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب ، گروپی ، انفرادی ومسابقه

موادممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند کلمات (سیّارة ، غرفة ومائدة) را معنا کند؟	
۳۵ دقیقه	– تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید سپس به دو دو شاگرد دستور می دهد که آن را به قسم سؤال وجواب اجرا نمایند. – تمرین چهارم درس را بالای شاگردان می خواند واشتباهات تلفظی شان را تصحیح می نماید . – دو سؤال از تمرین پنجم را طور نمونه روی تخته برای شاگردان پاسخ می دهد وسؤال های دیگرتمرین مذکور را بالای شش شاگرد طوری حل می نماید که نخست سه شاگرد را به نوبت خواسته و به آنها هدایت می دهد تا هرکدام یک سؤال را روی تخته بنویسند واز سه شاگرد دیگر می خواهد تا هر کدام به نوبت به سؤالات روی تخته جواب بنویسند. – تمرین ششم درس را برای شاگردان روی تخته به ترتیب زیرحل می نماید: هذه شوارعُ واسعةٌ هذه مصابیحُ مضیئةٌ . هذه سیّاراتٌ جدیدةٌ	شاگردان تمرین سوم را به قسم سوال وجواب کار می کنند جوابهای تمرین پنجم را به ترتیب زیر می نویسند : – هو فی الحمام – هو ..... – هی ......

	هذه جدران مرتفعةٌ وازشاگردان می خواهد تا آنرا درکتابچه های خود بنویسند . – از تمرین هفتم یک مثال را طورنمونه برای شاگردان روی تخته حل می نماید ، واز شاگردان می خواهد که کلمات مناسب را از بین قوس هـــا انتخاب نموده ودرخانۀ خالی تمرین بنویسند؛ مثلاً : أشرب الماء من (البئر) وبه شاگردان هدایت می دهد تا مثال های دیگر را خود آنها حل نمـــوده ودر کتابچه های شان بنویسند. – کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید ؛ مثلاً : الوسادة : بالش القدر : دیک الإبریق : آفتابه ،چاینک الشّباک : کلکین سپس یک شاگرد را پیش روی صنف خواسته وهدایت می دهد تا کلمات را از روی تخته به آواز بلند بخواند واز شاگردان دیگر می خواهد تا بـــه تعقیب وی تکرار نمایند ودر آخر به آنها هدایت می دهد تا کلمات را بـــا معناهای آن در کتابچه های خود بنویسند.	در تمرین هفتم کلمات درست را انتخاب می نمایند : – (القدر) – (المائدة) – (صحن) – (حديقة) شاگردان کلمات را تکرار می نمایند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم از شاگردان می خواهد که (الواجب المنزلی) را در خانه های خـــود حل کنند.	

درس یازدهم (بخش اول)

عنوان : **خالدٌ یکتُبُ**

صفحه : ۴۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند .
- صیغه های غایب فعل مضارع را بفهمند .
- اعداد ترتیبی از یکم تا دهم را به زبا ن عربی یاد بگیرند .
- بتوانند از متن درس سؤالهای مختلف بسازند .

معلومات اضافی :

درهرزبانی اعداد به دونوع تقسیم می شود : عدد رقمی وعدد ترتیبی .

درزبان عربی عدد رقمی آنست که به شکل ذیل باشد :

واحد – اثنان – ثلاثة – أربعة – خمسة – ستة ...... الخ .

یعنی : یک – دو – سه – چهار – پنج – شش .... وغیره

وعدد ترتیبی آن است که به شکل ذیل آید :

الأول – الثانی – الثالث – الرابع –الخامس – السادس ...... الخ

ودر زبان فارسی عدد ترتیبی به شکل ذیل نوشته می شود :

یکم – دوم – سوم – چهارم – پنجم – ششم .... وغیره

معنای کلمات:

یتعلّمُ: می آموزد	یکتب : می نویسد	یتحدّثُ : سخن می گوید
یجتهد : **کوشش می کند**	عماد : ستون السادس : ششم	الرابع : چهارم
حمیدة: نیکو	الفائز: کامیاب	

روش تدریس : قرائت نمونه یی، مناقشه ، سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلوی ساخته شده از کاغذ.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. – کی می تواند جمله (أین یقع بیتُک ؟) را ترجمه نماید ؟ – کی می تواند جمله (أین تأکل الطعام) را به عربی جواب بدهد ؟	
۲۵دقیقه	**تولیدانگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند ازحروف پراگندۀ ذیل جمله بسازد ؟ خ – ا – ل –د – ی – ک – ت –ب – معلم بعد از در یافت جواب درست ، عنوان درس جدید را که ((خالدٌ یکتبُ)) است روی تخته می نویسد . – شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید . – درس را دو بار به آواز بلند می خواند ودر بار اول شاگردان به خوانش وی گوش فرا می دهند ودر بار دوم جملات را بعد از وی تکرار می نمایند ومعلم متوجه می باشد واگر در تلفظ اشتباهی داشتند تصحیح می نماید. – در بار سوم جملات متن کتاب را ترجمه می نماید. – سپس به شاگردان هدایت می دهد تا درس را خاموشانه خوانده و کلمات مشکل را یاد داشت نمایند وسپس معلم کلمات را روی تخته می نویسد و معنا می کند . – به دو شاگرد هدایت می دهد تا درس را به آواز مناسب خوانده وترجمه نمایند. بعداً شاگردان تمرین اول درس را به همکاری معلم به قسم سؤال وجواب کار می کنند . – تمرین دوم درس را بالای شاگردان تکرار نموده وبه آنها هدایت می دهد تا اعداد ترتیبی را حفظ کنند .	فکر کرده از حروف داده شده جمله می سازند. در اثنایی که معلم محترم کلمات را روی تخته می نویسد ومعنا می کند، شاگردان نیز آن را در کتابچه های خود می نویسند.
۱۰دقیقه ۵ دقیقه	**ارزیابی:** – کی می تواند یک جمله از جملات متن کتاب را درست بخواند وترجمه کند؟ کی تواند سه فعل از افعال مضارع را که در متن درس موجود است، روی تخته بنویسد ؟ کی می تواند یک عدد از عدد های ترتیبی را به زبان عربی بگوید که در متن درس آمده است؟ **کار خانه گی:** شاگردان تمرین سوم صفحه (۴۴) را در کتابچه های خود بنویسند.	شاگردان جواب دهند

درس یازدهم (بخش دوم)
عنوان : **خالدٌ یکتُبُ**
صفحه : ۴۵
وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)
اهداف : شاگردان باید:
- فرق بین تلفظ حروف (ق،ک) را بدانند .
- حروف شمسی وقمری را بشناسند .
- کلمات مفرد را جمع کرده بتوانند .

معلومات اضافی :

حروف زبان عربی به اعتبار داخل شدن ((أل)) بر آنها، به دو دسته تقسیم می گردند: حروف شمسی، وحروف قمری.
اول: حروف شمسی: حروفی را گویند، وقتی که ((أل)) قبل از حروف شمسی بیاید، لام آن تلفظ نمی گردد، ولام ((أل)) آن لفظاً به آن حرف اضافه می شود، ودرنتیجه همانندی وادغام حاصل می گردد. تعداد حروف شمسی چهارده حرف است: ت، ث، د، ذ، ر، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ل، ن. مانند: تراب ــ التراب، ثقب ــ الثقب.
دوم: حروف قمری: حروف قمری حروفی را گویند که هرگاه این لام (أل) قبل از حروف قمری اضافه شود، ((ا، ل)) آن تلفظ می شوند، وزمانی که بالای آن داخل می گردند تنها لفظا به آن حرف اضافه نمی شوند؛ بلکه تلفظ هم می شوند.تعداد حروف قمری نیز چهارده حرف می باشند: أ، ب، ج، ح، خ، ع، غ، ف، ق، ک، م، هــ، و، ی.مانند: أمل ــ الأمل، بقرة ــ البقرة.

معنای کلمات:

جیداً : خوب البطاقة : کارت حاسوب : کمپیوتر درج المکتب : جعبه میز

روش تدریس : سؤال وجواب ،گروپی وانفرادی
مواد ممد درسی: کتاب درسی ، تخته، تباشیر
جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	- بعد ازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف ودیدن کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . - کی می تواند اعداد ترتیبی از یکم تا دهم را به زبا ن عربی بگوید؟	
	درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید: - کلمات تمرین چهارم صفحه (۴۵) را برای شاگردان به آواز مناسب می خواند - مکلف به ترجمه آن نیست - تا شاگردان فرق بین تلفظ حروف(ق) و(ک) را بیاموزند. بعداً کلمات تمرین را بالای شاگردان بارعایت تلفظ درست حروف	کلمات را به تعقیب معلم تکرارمی نمایند.

۳۵دقیقه	(ق) و (ک) را تکرار می نماید. – تمرین پنجم را به شکل سؤال وجواب بالای شاگردان اجرا نموده وبا آنها همکاری می نماید. – تمرین ششم را برای شاگردان چنین حل می نماید: ابتدا((أل)) شمسی و((أل)) قمری را در دو ستون روی تخته عنوان قرار می دهد وطورنمونه دو مثال را برای هر یک از آنها حل می نماید: ((أل)) شمسی ((أل)) قمری السّبورة العربیة التّلمیذ القراءة وسپس شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تا یک گروپ کلمات قمری وگروپ دیگر کلمات شمسی را در لست کلمات دریافته ونمایندۀ هرگروپ، کلمات را در ستون مناسب آن روی تخته بنویسند. – کلمات مفرد وجمع تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده وترجمه می نماید وسپس کلمات را بالای آنها تکرارمی نماید. – کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید وسپس کلمات را به آواز بلند برای شاگردان خوانده واز آنها می خواهد که به تعقیب وی تکرار نمایند.	شاگردان کلمات را از میان قوس های تمرین ششم انتخاب می نمایند. شاگردان کلمات را تکرار می نمایند ودر کتابچه های خود می نویسند. شاگردان کلمات را تکرار می نمایند.
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد تا (الواجب المنزلی) را در خانه های خود بنویسند .	

درس دوازدهم (بخش اول)

عنوان : **أیام الأُسبوع**

صفحه : ۴۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند .
- نام روزهای هفته را به عربی یاد بگیرند .
- صیغه فعل مضارع جمع متکلم را بشناسند .
- شاگردان با استفاده ازاستعمال روزهای هفته بین هم به زبان عربی گفتگو کرده بتوانند .

معلومات اضافی:

اگر در متن درس دقت کنیم در میابیم که میان کلماتی که به ایام هفته دلالت می کنند حرف «واو» استعمال شده است این حرف را به نام واو عطف یاد می کنند. وظیفه واو عطف آن است که کلمه ما بعد را زیرحکم وظیفه کلمه ماقبل خود درمیاورد. یعنی: اگر اسم ماقبل واو مرفوع باشد اسم مابعد آن نیز مرفوع می باشد، واگر منصوب ویا مجرور بوده باشد آن هم منصوب ویا مجرور می گردد. واو عطف، درکل، میان کلماتی که در جمله واقع شده اند رابطه می آفریند .مثلاً نگاه کنید درابتدای «السبت » ، «یوم » استعمال شده است؛ ولی این کلمه (یوم) پیش از« الأحد » و« الاثنین » وارد نشده؛ بلکه نویسنده به ذکر«واو» اکتفا نموده است . همین طور وظیفه حروف عاطفه آن است که از تکرار اسم ها وفعل ها جلوگیری کنند .

علاوه بر «واو عطف » حروف دیگری نیز این وظیفه را اجرا می کنند ؛ مانند: (ثم– لکن – أو – بل ــ حتی).

معنای کلمات :

نرسُمُ : رسم می کنیم الأسبوع : هفته الأسبوعیة : هفتگی أوقات الفراغ : هنگام بیکاری

روش تدریس: سؤال وجواب ،تکرار وانفرادی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند کلمات (تلمیذ ، صفّ وسبّورة) را به جمع تبدیل نماید؟ – کی می تواند ازحروف شمسی وقمری یک مثال بگوید ؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: – کی می تواند به عربی بگوید که یک هفته چند روز است ؟ – معلم بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (أیام الأسبوع) است روی تخته می نویسد . متن درس را یکبار می خواند واز شاگردان می خواهد که صرف به	در کتابهای خود نگاه کرده به

۲۵دقیقه	خواندن وی گوش فرا دهند. بار دوم متن درس را می خواند واز شاگردان می خواهد که به تعقیب وی تکرار نمایند وخودش روش خواندن ونطق شان را تصحیح می نماید. یک یک جمله از متن درس را می خواند وسپس معنای آن را به شاگردان ترجمه می نماید. دو دقیقه به شاگردان فرصت می دهد واز آنها می خواهد کـــه مـــتن را خاموشانه بخوانند وزیر کلمات مشکل خط بکشند ودر این فرصت استاد آن کلمات مشکل را روی تخته می نویسد ومعنا می کند. – سه شاگرد را انتخاب وبه آنها هدایت می دهد تا هرکدام به نوبت متن درس را به آواز بلند خوانده وترجمه نمایند . – دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تایکتن آنها روز های هفته را به زبان عربی روی تخته نوشته ودومی آنـــرا معنـــا نماید. – دو مثال تمرین اول درس را برای شاگردان به طور نمونه روی تختـــه چنین حل می نماید : فی الأسبوع(سبعة) أيام . نذهب إلى المدرسة (ستة) أيام في الأسبوع . وبه شاگردان هدایت می دهد تا مثال های دیگررا در داخل صنف به شکل گروپی در کتابچه های شان حل کنند	خواندن نمونه یی معلم گوش می دهند. با معلم جملات را تکـــرار مـــی کنند. کلمات مشکل را با معانی آنها در کتابچه های خود می نویسند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می تواند روزهای هفته را به عربی بگوید ؟ – کی می تواند افعال مضارع ((نکتب ، نرسم ، نزورُ)) را معنا کند؟ – کی می تواند جمله ((نحافظ علی الوقت)) را روی تخته بنویسد؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد. **پیام درس :** – معلم باید به شاگردان نحوهٔ استفاده درست ازوقت واز ایام هفتـــه را شرح دهد . باید به آنها بفهماند که هرشاگرد برای خود درطـــول هفتـــه تقسیم اوقات داشته باشد تا اوقات وی ضایع نگردد؛ چونکه عمر انسان از مجموع اوقات تشکیل شده است، اگرما وقت راضایع کنیم درحقیقت عمر خود را ضایع نموده ایم .	

درس دوازدهم (بخش دوم)

عنوان : **أيام الأسبوع**

صفحه : ۴۸- ۵۰

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- تلفظ درست حروف (س ، ث) را یاد بگیرند .
- باهم به زبا ن عربی در باره ایام هفته گفتگوکرده بتوانند .
- کلمات مفرد را جمع ساخته ودرجمله استعمال کرده بتوانند .
- میان جمله های درست ونادرست که به سویه شان برابر است فرق گذاشته بتوانند.

معنای کلمات :

الشَّهر : ماه　　العطلة : رخصتی　　السَّنوية : سالانه　　العِشاء : خفتن

روش تدریس: سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردا ن
۵ دقیقه	بعدازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند نام روز های هفته را به عربی بگوید ؟	
۳۵دقیقه	ـ درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید. - کلمات تمرین سوم صفحه (۴۸) را با رعایت تلفظ درست حروف (س، ث) خوانده وبالای شاگردان تکرارمی نماید تا آنها تلفظ درست این دوحرف را یاد گرفته وفرق آن را بدانند. - تمرین چهارم صفحه (۴۹) را بالای شاگردان به شکل گفتگو در داخل صنف حل نموده در صور ت لزوم با آنها همکاری می نماید وتشویق می کند. - کلمات تمرین پنجم صفحه (۴۹) را روی تخته نوشته ومعنا می کند وسپس کلمات مفرد وجمع را به آوازبلند خوانده واز شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرارنمایند . - جملات تمرین ششم را روی تخته می نویسد واز پنج شاگرد می خواهد تاهرکدام به نوبت یک یک جمله را بخوانند وتصحیح نمایند ومعلم در تصحیح جملات با آنها همکاری نماید و تشویق کند. جملات صحیح به گونه ذیل می باشند: أذهب إلى المدرسة صباحاً وأرجع مساءً. أعمل في النهار وأستريح في الليل. أقرأ الدرس في الفصل، وأكتب الواجب في البيت.	کلمات تمرین را بعد از خواندن معلم تکرار می نمایند. مطالب تمرین پنجم را در کتابچه های خود می نویسند. جمله های تصحیح شده را در کتابچه های خود می نویسند.

	أزور الأقارب يوم الجمعة، وأذهب إلى المدرسة يوم السبت. التلميذ يخرج من الفصل بعد خروج المعلم. – از شاگردان می خواهد که تمرین هفتم را بخوانند وسپس جملات تمرین را در کتابچه های شان بنویسند؟ – تمرین هشتم را بالای شاگردان چنین اجرامی نماید: شاگردان را به دو گروپ تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تا یک گروپ کلمات (أ) و(ب) وگروپ دیگر کلمات (ج) و (د) را درجملات استعمال نمایند. – جاهای خالی تمرین نهم را برای شاگردان با استفاده ازکلمات بین قوس خانه پری می نماید؛ مانند: أقرأ الدرس وأكتب الواجبات . استأذن أولاً ثمّ أدخل الفصل . ما ذهبتُ إلى المدرسة ولكن سأذهب إن شاء الله . أُصلّي العشاء وأستريح .	جملات را بعد از خواندن در کتابچه های خود نقل می نمایند.
۵ دقیقه	**کار خانگی:** معلم به شاگردان هدایت می دهد که تمرین «الواجب المنزلي» را در خانه های خود حل نمایند وخود یک جمله آن را به طور نمونه حل می کند مثلاً : نذ هب إلى المدرسة ستة أيام .	

درس سیزدهم (بخش اول)

عنوان : **آداب الطریق**

صفحه : **۵۱**

وقت : **۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)**

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ، نوشته ومعنا کرده بتوانند .
- آداب راه رفتن را بیاموزند .
- کلمات را در جملات استعمال کرده بتوانند .
- از خلال جمله معنای صحیح کلمات را با حدس دریافته بتوانند.
- ((لانافیه)) و((لا ناهیه)) را بشناسند .

معلومات اضافی :

حرف «لا» درزبان عربی به دومعنا استعمال می شود :

االف – لا به معنای نفی ب – لا به معنای نهی .

نوع اول را به نام «لانافیه » ونوع دوم رابه نام «لا ناهیه » یاد می کنند .

هردونوع «لا» قبل ازفعل مضارع وارد می شود. زمانیکه «لا نافیه » بالای فعل مضارع داخل شود درفعل مضارع از لحاظ إعراب تغییری رخ نمی دهد؛ بلکه مرفوع باقی می ماند ؛ ولی اگر برآن «لا ناهیه » وارد گردد، درآن صورت فعل مضارع مجزوم می گردد .

معلومات مفصل دربارۀ فعل مضارع درحالت جزم را می توان ازکتب مخصوص نحوعربی بدست آورد .

معنای کلمات :

الطریق : راه القمامة : کثافات الأحجار : سنگ ها

یصرخ : چیغ می زند جانب الطریق: کناره راه یرمی: می افگند

یزیل: برمی دارد الأذی: اشیای ضرر رساننده

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ،انفرادی ،تکرار وخاموشانه .

مواد ممد درسی :

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند کلمه های (أکتُبُ، وأقرأُ) را درجمله استعمال نماید؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: – اگر بخواهیم کلمات (الطریق) و(آداب) را باهم یکجا نماییم که معنای خوبی بدهند، چگونه باید آنها را باهم ترکیب نماییم؟ یعنی کدام یکی را در اول وکدام را در آخر قرار دهیم؟ – بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید راکه (آداب الطریق)	

۲۵دقیقه	است با خط درشت روی تخته می نویسد وسپس شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را با نام خداوند آغاز می نماید . - متن درس را دوبار به آوازبلند خوانده ودر بار دوم از شاگردان نیز می خواهد که جملات درس را به تعقیب وی تکرار نمایند واو خواندن شان را تصحیح می نماید. - بار سوم جملات متن درس را معنا می کند وکلمات مشکل را روی تخته می نویسد . - به سه شاگرد ، به طور داوطلبانه ، هدایت می دهد تا هر کدام متن درس را دو دو سطر خوانده ومعنا کنند . - دو شاگرد را پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا یکتن آنها کلمات ((القمامة، یزیل ولایقطع)) را روی تخته بنویسد وشاگرد دومی کلمات ذکرشده را معنا کند . بعد ازآن به شاگرد دیگری هدایت می دهد تا به کلمات مذکور حرکات بدهد. - بعد از دو بار خواندن متن درس ومعنا کردن جملات آن، در بارهٔ ((لانافیه)) و((لا ناهیه)) معلومات مختصر ارائه نموده مثال میاورد. - شاگردان را به گروپ های مختلف تقسیم نموده وبه ایشان هدایت می دهد تا درس را بین خود تکرار نمایند . - تمرین اول درس را روی تخته به شاگردان حل می نماید : - یزیل - یبعد - یصرخ - یصیح	در وقت خواندن معلم به متن درس چشم دوخته وبا وی تکرار می کنند. معلومات ارائه شده توسط معلم در بارهٔ((لانافیه)) و ((لا ناهیه))را در کتابچه خود می نویسند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی :** - کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ کی می تواند درمورد (لانافیه) و(لاناهیه) معلومات دهد؟ کی می تواند جمله ((ولا یصرخ)) را روی تخته بنویسد؟	
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** - معلم محترم شاگردان را مکلف می سازد که تمرین دوم درس را در خانه حل نمایند وکلید حل آن را به ایشان نیز می دهد. **پیام درس :** معلم صاحب باید به شاگردان درباره آداب راه رفتن روشنی اندازد. زیرا یکی از نشانه های اخلاق نیکو در اسلام رعایت آداب راه رفتن می باشد که در متن درس به شماری از آن اشاره شده است. خیلی از مشکلاتی که در جامعه ما رو نما گردیده عدم رعایت آداب راه رفتن است.	

درس سیزدهم (بخش دوم)

عنوان : آداب الطّریق

صفحه : ۵۲-۵۴

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- کلمات مفرد را جمع کرده بتوانند .
- مطابق به سؤال ها از نزد خود شان جواب داده بتوانند.
- الف ممدوده والف مقصوره را بشناسند.
- بواسطه ((هل)) سؤال ساخته بتوانند.
- ((لا نافیه)) را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

شناخت الف مقصوره وممدوده در املاء:

الف مقصوره در املاء، الف کوتاه است که به شکل(ی) نگاشته می شود؛ ولی (الف) تلفظ می شود؛ مانند: بکی، شوی، روی، اشتری، الردی، الفتی، مصطفی، موسی، بخاری، لدی، اولی، وغیره.

الف ممدوده: الفی را گویند که طولانی باشد، وطویل نوشته شود. مانند: أما، ألا، إلا، ما، لا، الربا، علیا، بقایا، أحیا، وتزیا وغیره.

معنای کلمات :

متی: چه وقت	هل :آیا	تعبُرُ : می گذری	سُلّة : سبد
الرصیف: پیاده رو	المزبلة: آشغال دانی	جدول الماء: جوی آب	المحطَّة: ایستگاه
نفق: تونل، راه زیر زمینی	إشارات المرور: اشارۀ ترافیکی	الجِسر: پل	

روش تدریس: مناقشه، سؤال وجواب ،انفرادی ، گروپی وتکرار

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند به زبان عربی بگوید که در هنگام راه رفتن کدام آداب باید رعایت گردد؟	
۳۵دقیقه	درس جدید با نام خداوند (ج) آغاز می گردد وشاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته وبه حل تمرین سوم صفحه (۵۲) می پردازد . – کلمات مفرد وجمع تمرین سوم را دردو ستون روی تخته می نویسد، سپس آنرا به آواز بلند به شاگردان خوانده واز آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند وسپس تمرین را بالای خود شاگردان به قسم خواندن ونوشتن کارمی نماید. – تمرین چهارم را بالای دوشاگرد طوری اجرا می نماید که یک نفر آنها سؤالها، ودومی جوابها را ازروی کتاب می خوانند، این کار را بیشتر از یک بار وبا چند شاگرد اجراء می کند تا روش سؤال وجواب در ذهن شاگردان جانشین شود. – تمرین پنجم را به شاگردان چنین حل می نماید : نخست در بارهٔ کلمات «هل » استفهامیه و «لا نافیه » برای شاگردان معلومات می دهد وطریق سؤال کردن با «هل » وپاسخ گفتن با «لا » را برای آنها بیان می نماید ، وسپس شاگردان را هدایت می دهد که دو دو نفر تمرین را در صنف میان هم ، به شکل سؤال وجواب، اجرا نمایند. – به حل تمرین ششم می پر دازد، نخست در باره «الف ممدوده » و« الف مقصوره » به شاگردان مختصراً معلومات داده وطورنمونه چند مثال می آورد. وسپس شاگردان را به دو گروپ تقسیم می کند وبه آنها هدایت می دهد تا یک گروپ کلمات را که به الف ممدوده ختم شده اند وگروپ دیگر کلماتی را که به الف مقصوره ختم شده اند ازبین چوکات انتخاب نموده ودر دوستون بالای تخته بنویسند. مثلاً : الف ممدوده — الف مقصوره عصا — ألقی قفا — جری – جملات تمرین هفتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید واز شاگردان می خواهد تا در مقابل جملاتی که کارشایسته وعمل درست را	کلمات را به تعقیب معلم تکرارمی نمایند. باهم سؤال جواب می کنند . کلمات را روی تخته درستون ها می نویسند دربین قوس ها باپنسل علامه می گذارند .

	ارایه می کند علامه (صحیح) را بگذارند. ترجمه جملات تمرین : من کثافا ت را در راه های عام می اندازم ( ) من به نظافت وپاکی خانه توجه می نمایم ( ) گلها را قطع می کنم وسنگ ها را در راه می اندازم( ) وقتی که از راه می گذرم، براشخاص نشسته سلام می گویم ( ) – کلمات تمرین هشتم را روی تخته نوشته وترجمه می نماید واز شاگردان می خواهد که آنرا در کتابچه های شان بنویسند، مثلاً : الرّصیف : پیاده رو نَفق : تونل المَزبَلَة : کثافات دانی الجِسر : پل جدول الماء : جوی آب	کلمات را در کتابچه ها ی شان می نویسند.
۵دقیقه	کار خانه گی: – معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد ویک مثال را طور نمونه به آنها حل می کند : مثلا : نحن نعیش ((تحت)) السماء و ((فوق)) الأرض .	

درس چهاردهم (بخش اول)

عنوان : **فصل الربیع**

صفحه : ۵۵

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده، نوشته وترجمه کرده بتوانند .
- استعمال صیغه فعل مضارع منسوب به ضمایر تثنیه را بدانند.
- فصل های سال را به زبان عربی گفته بتوانند .
- در بارۀ ضمایر متصل معلومات ابتدایی پیدا نمایند.

معلومات اضافی :

ضمایر در زبان عربی به طور منفصل (جداگانه) ومتصل (پیوسته) استعمال می شود. در باره ضمایر منفصل قبلا معلومات ارائه شده است. در این درس در بارۀ ضمایر متصل معلومات ابتدایی ارائه می نماییم. ضمایر متصل معمولاً با اسمها ، فعلها وحروف پیوسته می شوند؛ ولی صورت آن درهر حال از همدیگر متفاوت می باشد. در این درس متصل بودن ضمایر را با فعل مضارع بحث می کنیم . اگرضمیر مفرد مذکرغایب یا مخاطب باشد در آن حال ضمیر در فعل ظاهر نمی شود؛ مانند : هو یکتب ؛ أنت ؛ تکتب .

به طورعموم ضمایری که در فعل داخل می شوند باید در آخر آن ظاهر گردند نه در اول آن. واگر ضمیر برای تثنیه باشد وبر فعل مضارع داخل شود بصورت الف نشان داده می شود مانند : تکتبان ؛ ترسمان ؛ یرسمان.

واگرضمیر به جمع مذکر دلالت کند در فعل مضارع به شکل (واو) نشان داده می شود؛ مانند : یکتبون ؛ تکتبون، واگرضمیر برای مفرد مؤنث مخاطب باشد در آخر فعل مضارع به شکل (ی) نشان داده می شود، مانند : تکتبین و ترسمین؛ واگر ضمیر برای جمع مؤنث باشد، در آن صورت در فعل مضارع به شکل نون مفتوح نشان داده می شود مانند: یکتبنَ وتکتبنَ. در این درس تمرین هشتم همین قاعده را تطبیق نموده است.

معنای کلمات :

الرّبیع: بهار　　حقول: کشتزارها　　تتفتّحُ : شگوفه می کند　　مظلّة : چتری

تغرِّدُ: آواز می خواند　　ألحان: جمع لحن، آواز خوش　　الخفیفة : نازک　　الصّیف : تابستان

الخریف: خزان　　الشّتاء : زمستان

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ، انفرادی وتکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ وکست درصورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ قیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند که کلمه های(المَزبلة، الرصیف، نفق،المحطة، والسلة) را ترجمه نماید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند بگوید که فصل بهاررا به عربی چه می گویند ؟ بعد از در یافت جواب درست، عنوان درس جدید را که (فصل الربیـــع) است روی تخته می نویسد . – یک بار متن درس را به آواز بلند برای شـــاگردان مـــی خوانـــد واز شاگردان می خواهد که به قرائت معلم گوش فرا دهند. بار دوم متن درس را جمله به جمله می خواند واز شاگردان می خواهد که جمله ها را به تعقیب وی تکرار نمایند. به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانـــده وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند . – از شاگردانی که کلمات مشکل را یاد داشت نموده اند می خواهد تـــا کلمات را بالای تخته بنویسند ومعلم معنای کلمات را روی تختـــه مـــی نویسد . متن درس را برای شاگردان ترجمه می نماید واز شاگردان می خواهد که ترجمهٔ متن درس را در کتابچه های خود منتقل سازند. – به چهار شاگرد هدایت می دهد تا هرکدام به نوبـــت مـــتن درس را	خاموشانه به درس گوش می دهند . جمله ها را بعد از معلم تکرار می کنند. کلمات را یاد داشت وروی تخته می نویسند . ترجمهٔ متن را در کتابچه های خود می نویسند.

زمان	فعالیت معلم	فعالیت شاگردان
	بخوانند. – تمرین اول صفحه (٥٦)را روی تخته نوشته ومعنا می کند واز شاگردان می خواهد که به سؤالا ت پاسخ ارایه کنند.	به سؤالا ت پاسخ می دهند .
١٠دقیقه	**ارزیابی** : کی می تواند معنای ((فصل الربیع)) را بگوید ؟ کی می تواند جمله ((تخضرّالأرض)) را با ترجمۀ آن، روی تخته بنویسد؟ چه کسی می تواند جملات ((شگوفه می کند، سبز می شود)) را به عربی بگوید ؟	أُحِب فصل الربیع . تتفتح الأزهار فی فصل الربیع . . یذهب الناس إلی الحدائق والحقول. تکثر الأمطار فی فصل الربیع.
٥ دقیقه	**کارخانه گی :** – معلم محترم به شاگردان وظیفه می دهد تا تمرین دوم درس را با استفاده از کلمات بین قوس خانه پری نموده و در کتابچه های شان بنویسند ویک مثال را طور نمونه به آنها حل می کند . مثلاً : فصل الشتاء (بارد) وفصل الربیع (معتدل). **پیام درس:** معلم دربارۀ چهار فصل سال وویژگی های آنها روشنی اندازد . دانستن ویژگی های فصل های سال مخصوصا فصل بهار نمادی از قدرت بزرگ الهی است. ومعلم باید با بیان تغییراتی که در فصول سال رخ می دهد توجه شاگردان را به نشانه های قدرت الهی معطوف سازد.	

درس چهاردهم (بخش دوم)

عنوان : **فصل الرّبیع**

صفحه : ۵۶ – ۵۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- معنای درست کلمات را از سیاق جمله با حدس درک کرده بتوانند.
- فعل ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند .
- حروف مد دار را شناخته و درست تلفظ کرده بتوانند.
- از کلمات نا مرتب جمله های مفید ساخته بتوانند.
- ضمایر متصل تثنیه را بالای فعل مضارع داخل کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

هرگاه بخواهیم فعل ماضی را به مضارع تبدیل نماییم نخست در ابتدای آن یکی از حروف (أنیت) را قرار می دهیم، یعنی: حرف همزه، تا، نون، ویا را، وبعد از آن حرف آخر فعل را مطابق به حالت اعرابی مضموم ویا مفتوح ویا مجزوم می سازیم؛ مانند: ضربَ یضرب، کتب یکتب، جلس یجلس.

معنای کلمات :

تُغنّی : آوازمی خواند — نَضِجَت : پخته شد — لِمَ : چرا ؟ — الثلج : برف

البَرَد : ژاله — البئر: چاه — عین الماء: چشمه — السحاب: ابر

الریاح: بادها

روش تدریس: مناقشه یی، سؤال وجواب ، انفرادی، وگروپی .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، کار خانه گی آنها را ملاحظه نموده و درس گذشته را با طرح چند سوال ارزیابی می کند مثلاً کی می تواند فصل های سال را به عربی بگوید ؟	
۳۵دقیقه	معلم محترم تمرین سوم صفحه (۵٦) کتاب درسی را بالای شاگردان حل می نماید؛ به آنها هدایت می دهد تا معنای مناسب کلمات داده شده را از کلمات داخل قوس انتخاب نموده باز گو کنند وبعدا آن را در کتابچه های شا ن بنویسند. – معلم محترم تمرین چهارم صفحه (۵۷) را برای شاگردان حل می کند . جمله های تمرین را روی تخته می نویسد وافعال ماضی را به مضارع چنین تبدیل می نماید: یجری الماء فی النهر. یلعب الطلاب کرة القدم .	شاگردان معنای درست کلمات را انتخاب می کنند. تغنّی أصوات المزارع

	تنضج الثمار في الحديقة . تفرح التلميذات بنجاحهنّ . وبه شاگردان هدایت می دهد تا جملات را در کتابچـــه هـــای شـــان بنویسند. - تمرین پنجم را با مراعات کردن تلفظ درست مد برای شاگردان می خواند وبعداً کلمات را بالای آنها تکرار می نماید وهمچنـــان کلمـــات تمرین را املا می گوید . - جهت ترتیب نمودن کلمات پراکنده تمرین ششم یـــک مثـــــال را طورنمونه برای شاگردان حل می نماید؛ مثلاً : تكثر الأمطار في الربيع ومثال های دیگر را بالای شاگردان روی تخته حل نمـــوده وبـــا آنهـــا همکاری می نماید . - به شماری از شاگردان هدایت می دهد که تمرین هفتم را بخواننـــد وترجمهٔ نمایند وجریان خواندن وترجمه شان را زیر نظر داشته همکاری وتشویق می نماید، وسپس آنرا به شکل سؤال وجواب بالای آنها اجـــرا می کند. - افعال مضارع مفرد را به صیغهٔ تثنیه تبدیل می کند وطور نمونه دومثال را روی تخته به شاگردان حل می کند . مثلاً : هما ترسمان هما تقرءان ومثال های دیگررا بالای شاگردان کارمی نماید . - معلم محترم تمرین هشتم را برای شاگردان خوانده وچنین معنا مـــی کند : الثلج : برف البئر : چاه الجداول : جویهای آب الرعد والبرق :غرش ابر و الماسک الرياح : باد عين الماء : چشمه واز شاگردان می خواهد تا کلمات و معنا های آنرا در کتابچه های شا ن بنویسند. **کارخانه گی:** معلم تمرین (الواجب المنزلي) را به شاگردان کار خانه گی می دهد، وبه طور نمونه یکی از افعال داده شده را در جمله استعمال می نماید: يصبح الجو معتدلا في فصل الربيع.	شاگردان جمله هـــا را در کتابچـــه های شان می نویسند. کلمات را تکرار می نمایند، وبعد از آن مطابق هدایت معلم آن کلمات را می نویسند.
۵ دقیقه			

درس پا نزدهم (بخش اول)

عنوان : **خدمة الوطن**

صفحه : ۵۹ - ۶۰

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- متن درس را دقیق ترجمه کرده بتوانند.
- ضمایرمتصل غایب مذکر ومؤنث ((هُ ، هَا)) رابشناسند.
- ضمیر مفرد متکلم ((أنا)) را در جمله بشناسند.
- شاگردان شماری از اسم های موصول را بشناسند .

معلومات اضافی:

نخست : ضمایر:

در این درس درمی یابیم که ((أنا)) ضمیری است که برای مفرد مذکر ومؤنث متکلم استعمال می گردد؛ ولی اگربخواهیم ضمیر را برای مفرد مذکرمخاطب استعمال کنیم ((أنتَ)) می گوییم.

وبرای مفرد مؤنث مخاطب ((أنتِ)) به کسر(ت) استعمال می نماییم وهمچنان در این درس ضمایر متصل ((هــ)) و((ها)) را نیز می خوانیم هرگاه بخواهیم چیزی را به شخص غایب نسبت بدهیم ضمایر مذکور را در آخر آن پیوست می سازیم اگرشخص غایب مذکرباشد از ضمیر متصل ((هُ)) واگرمؤنث باشد ازضمیر متصل((ها))استفاده می کنیم ومی گوییم : کتابه وکتابهـا وطنـه وطنها

دوم : اسم های موصول:

اسم های موصول اسم هایی اند که به واسطهٔ جمله یی که بعد از آنها ذکر می گردد، برشخص یا چیز معینی دلالت مـی نمایند، جمله یی که بعد از آنها ذکر می گردد را صلهٔ موصول یاد می کنند، بعضی از اسم های موصول برای مفرد استعمال می شوند وشماری برای تثنیه وبعض دیگری برای جمع. مهمترین اسم های موصول عبارتند از: الذی (برای مفرد مـذکر)، التی(برای مفرد مؤنث)، اللذان واللذین (برای تثنیه مذکر)، اللتان واللتین(برای تثنیه مؤنث)، الذین (برای جمع مـذکر)، اللاتی، اللواتی، اللائی(برای جمع مؤنث)، من(برای عاقل)، ما (برای غیر عاقل).

معنای کلمات :

أحب: دوست دارم .   أخدم: خدمت می کنم .

الّذی : کسی که ،   الوطن : میهن ، کشور

تربی: تربیه می کند.   شَعبی : ملتم

الأجیال : نسل ها،

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ،انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درسی :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند جملهٔ (در فصل بهار پرنده گان آوازمی خوانند.) را به زبان عربی بگوید؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید :** – کی می تواند ازحروف (خ – د – م – ة– ا – ل – و –ط – ن) ترکیب نموده و کلمه بسازد ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که((خدمة الوطن)) است روی تخته می نویسد. – نخست متن درس را به آواز بلند می خواند واز شاگردان می خواهد که به قرائت وی با دقت گوش دهند، وبار دوم می خواند واز شاگردان می خواهد که جمله ها را به تعقیب وی تکرار نمایند. از شاگردان می خواهد تا درس را خاموشانه خوانده وکلمات مشکل را یاد داشت کنند ومعلم کلمات را روی تخته نوشته وترجمه آنرا در مقابل شان می نویسد. – متن درس را بالای بعضی از شاگردان تکرار می نماید تا از خواندن درست آن مطمئن گردد. متن درس را به شکل مناقشه یی همراه با شاگردان ترجمه می کند. کلمات جدیدی که در متن درس به شاگردان آموخته است را به شکل مناقشه یی در جمله استعمال می نماید. – قبل از آنکه به حل تمرین بپردازد در بارهٔ ضمایر واسم های موصول مختصراً معلومات ارائه بدارد. – تمرین اول درس را به شاگردان چنین حل می نماید: ابتدا جمله ها را به شاگردان می خواند ودر فهم مطالب آن با آنها کمک می نماید سپس از آنها می خواهد که مترادف کلمات داده شده را از بین کلمات داده شده در بین دو قوس انتخاب کنند. کلمات درست در این تمرین به شکل آتی می باشد: **الأجیال** النسل **الشعب** سکان البلد	در باره ساختن ترکیب از حروف داده شده فکر کرده آن را می سازند. نخست به کتابهای خود می بینند وبعد همراه با معلم جمله ها را تکرار می نمایند. کلمات را با ترجمه آنها در کتابچه های خود می نویسند. جمله های جدید را در کتابچه های خود می نویسند.

۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند کلمه ((الّذی)) را معنا کند؟ کی می تواند جمله ((أخدم شعبی ووطنی)) را روی تخته نوشته وترجمه نماید؟ ــ کی می تواند فرق کلمات ((وطنه)) و((وطنها)) رابگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد ویک مثال را طور نمونه حل می کند؛ مثلاً : – نعم، أحبُّ وطنی . **پیام درس:** معلم باید به شاگردان دربارهٔ وطن دوستی روشنی اندازد ومظاهر وطــن دوستی را به آنها نشاندهی نماید وبه آنها بفهماند که وطن دوستی بـــه زبان نیست باید برای آبادی ونجات وطن عمل نمود وفعالیت کرد .	

درس پانزدهم (بخش دوم)

عنوان : خدمة الوطن

صفحه : ٦٠ - ٦٢

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم موصول مؤنث (التی) را بشناسند.
- فرق بین تلفظ (ز ، ذ) را بفهمند.
- خود را به زبان عربی معرفی کرده بتوانند.

معنای کلمات:

الفُسحة : تفریح، محافظة : ولایت، مدیریة : ولسوالی ، الشارع : سرک، خیابان

الرَّقَم : شماره

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب ، گروپی وانفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان تنظیم صنف وملاحظهٔ کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . - کی می تواند جواب ((هل تحبُّ وطنک ؟)) رابه عربی بگوید ؟	
۳۵دقیقه	- نخست فرق بین اسم های موصول ((الذی)) و((الّتی)) را به شاگردان بیان داشته وتمرین سوم را با مشارکت شاگردان حل می نماید؛ ابتدا جمله ها را روی تخته نوشته و بعداً با کلمات مناسب جاهای خالی را پرمی نماید ؛ مانند : المعلم الذی.......... الأمّ التی .... الفلّاح الّذی .... وبه شاگردان هدایت می دهد تا جملات تمرین را در کتابچه های شان بنویسند. - کلمات نا مرتب تمرین چهارم را روی یک طرف تخته نوشته واز شاگردان می خواهد که از کلمات نا مرتب تمرین جملهٔ مفید بسازند. - تمرین پنجم درس را روی تخته برای شاگردان چنین حل می نماید: أنتَ تقرأ الدّرس جیّداً. أنتَ تذهبُ إلی المدرسة . أنتَ تلعب فی الفُسحة . أنت تکتُبُ الواجب .	شاگردان می نویسند. شاگردان جمله می سازند وآن را در کتابچه های خود منتقل می سازند. شاگردان می نویسند . شاگردان کلمات راتکرارمی نمایند

	وبرای شاگردان فرق بین ضمایر متکلم ومخاطب را همراه با تأثیری که در جمله می گذارد، بیان می نماید . – کلمات تمرین ششم را با رعایت تلفظ درست حروف (ذ) و(ز) برای شاگردان به آواز بلند می خواند وبعداً کلمات را بالای آنها تکرار می نماید تا آنها فرق بین تلفظ این دوحرف را بدانند . – در جریان تمرین هفتم شاگردان را مکلف می سازد که هرکدام با رفیق پهلویش گفتگو نموده یکی از آنها سؤال نماید ودومی به سؤال وی جواب بگوید. – کلمات مفرد تمرین هشتم را روی تخته می نویسد وبا مناقشه ومشارکت شاگردان جمع آنها را پیدا نموده در مقابل کلمات مفرد می نویسد، ودر ضمن آن را بالای چند شاگرد تکرار می کند تا ذهن نشین گردد. – تمرین نهم را نیز مانند تمرین هفتم عملاً بالای شاگردان کارمی نماید واز آنها می خواهد تا خود را به زبان عربی معرفی کنند .	شاگردان سؤال وجواب می کنند. شاگردان خود را به زبان عربی معرفی می کنند.
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** – معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد و یک مثال را طور نمونه برای آنها حل می نماید : – أجتهدُ فی دروسی حتی أنفع الوطن.	

درس شانزدهم (بخش اول)

عنوان : **الحدیقة**

صحفه : ٦٣ - ٦۴

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان **باید:**

- متن درس را درست خوانده، ومعنی کرده بتوانند .
- نام های میوه ها وسبزیجات را به عربی یاد بگیرند.
- فرق در تلفظ بین حروف (ح،هـ) را دانسته وآن را درست تلفظ کرده بتوانند.
- یک اسم را به اسم دیگرمضاف کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اولا: شناخت علامه تعجب:

دراین درس دقت کنید درمی یابید که در پایان بعضی ازجمله ها علامه ((!)) وارد شده است این علامه را علامه تعجب ، ندا و نیایش گویند . هرگاه کسی را فراخوانیم ونامش رابه زبان آریم برای اینکه بفهمانیم جمله ندائیه است باید این علامه را بگذاریم . همچنان این علامه برای اظهار تأثر، برای تشویق وترغیب، برای تخویف وتحذیر، برای اظهار خورسندی وفرح، برای استغاثه وکمک خواستن، برای اظهار غم واندوه، وبرای تحقق آرزو وامثال آن استعمال می گردند[1].

ثانیا: شناخت مضاف ومضاف الیه:

نوعی از اسماء به سبب اضافت مجرور می گردند، واضافت آن است که اسمی به اسم دیگر به تقدیر حرف جر نسبت پیدا کند؛ مانند: غلام زید، کتاب محمد، یعنی: غلام لزید، وکتاب لمحمد؛ ولی در اصطلاح نحو آن را مضاف ومضاف الیه یاد می کنند. به گونه یی که اسم اول را مضاف واسم دوم را مضاف الیه گویند.

معنای کلمات:

تَعَال : بیا	بذور: تخم ها	حلوْ: شیرین	مرّ: تلخ
یحکی: حکایت می کند	نغرس: غرس کردن	تنبت: می روید	ألذ: شیرین ترین

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب انفرادی وگروپی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

[1] ـ برای معلومات بیشتر به المفصل فی الإملاء ص۲۷۵ مراجعه کنید.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی، کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند. – کی می تواند خود را به زبان عربی معرفی نماید؟	شاگردان خود را بـــه زبـــان عربی معرفی می کنند شاگردان جواب می دهند
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت در یافت عنوان درس جدید:** – باغ را به عربی چه می گویند ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (الحدیقة) اســـت روی تخته می نویسد وشاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خد ا آغاز می نماید. – متن درس جدید را به آواز مناسب برای شاگردان خوانده وسپس بـــالای شاگردان تکرار نماید. – به شاگردان هدایت می دهد تا متن درس را خاموشانه بخوانند وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند وخود ش کلمات مشکل یاد داشت شده را روی تخته نوشته ومعنا می کند. – به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین اول درس را با کمک گرفتن از متن درس در کتابچه های شان به شکل گروپی حل نمایند. در بارهٔ علامه تعجب ونداء مختصرا با استفاده از معلومات اضافی معلومات می دهد.	درس را به تعقیب معلم تکرار می کنند. خاموشانه می خوانند تمرین را در کتابچه های شان حل می کنند . مترادف کلمات را انتخـــاب می کنند: هیّا حلوٌ آتی به
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند کلمات(نزرع ونغرس) را روی تخته نوشته ومعنا نماید ؟ کی می تواند مفرد کلمات (أشجار ، أزهار وبذور) را بگوید ؟ کی می تواند جواب این سؤال را به عربی بگوید (چرا سعید درختان سیب وانگور را دوست دارد ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهـــد وبـــه آنهـــا هدایت می دهد تا مترادف کلمات را از میان قوس ها انتخاب نموده ودر کتابچه های شان بنویسند. **پیام درس:** ازمعلم خواهش می شود که برای شاگردان در بارهٔ غرس نمودن درختان میوه دار وفواید آن روشنی اندازد وهمچنان درمورد کاشتن سبزیجات وفواید آن به آنها مختصراً معلومات بدهد؛ زیرا وجود در ختان میوه دار وسبزیجات هم مایه تقویت غذایی درکشور می شود وهم وسیله تولید آکسیجن در فضا می گردد. از دیگر سوی باید فرزندان خویش را طوری تربیت نماییم که در جامعه عناصری مفید باشند وهمواره برای رفاه وپیشرفت جامعه خویش تلاش ورزند، و از هر فرصتی برای فایده رساندن به جامعه وآینده کشور خود استفاده نمایند که نهال شانی وکشت وامثال آن جزء از این فواید می تواند بود.	

درس شانزدهم (بخش دوم)

عنوان : **الحدیقة**

صفحه : ٦۴ - ٦٦

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- در بارۀ مطالب درس باهم به زبان عربی گفتگو کرده بتوانند.
- حروف (ح) و (هـ) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- مضاف ومضاف الیه را بشناسند.
- فعل مضارع مفرد مخاطب را بشناسند.

معنای کلمات:

هل لکم ؟ : آیا شما دارید ؟ أَشُمُّ : می بویم الجوز : چهارمغز العدس : نسک

البطیخ : تربوز

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب ، گروپی وانفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : - کی می تواند مترادف کلمات (تعال ، لذیذ و أُحْضِرُ) را به عربی بگوید؟	
۳۵ دقیقه	درس جدید را با نام خداوند (ج) آغاز می نماید. - تمرین سوم را برای شاگردان خوانده ومعنا ومفهوم آن را برای آنها توضیح می دهد ، سپس تمرین مذکور را به شکل سؤال وجواب بالای شاگردا ن اجرا می کند وبعداً به حل تمرین چهارم پرداخته ودر این تمرین تلفظ درست حروف(ح) و(هـ) را بالای شاگردان تکرار می نماید تاشاگردان تلفظ درست حروف مذکور را یاد گرفته وفرق بین آنها را بدانند . - به حل تمرین پنجم می پردازد؛ شاگردان را به دوگروپ تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تاهرگروپ سه کلمه از ستون (الف) را باجملۀ مناسب آن به ستون (ب) وصل کنند، بعد از آن معلم معنا ومفهوم هر جمله را با مناقشه با شاگردان توضیح داده از فهم درست آن توسط شاگردان مطمئن می شود، در جریان کار شاگردان را تشویق وهمکاری می نماید . - متنی را که در تمرین ششم قرار دارد به شاگردان املا می گوید	با استفاده ازتمرین سوم سؤال وجواب می کنند شاگردان تلفظ می کنند شاگردان در گروپ ها مناسب کار نمایند

	وشاگردان آن جمله را درکتابچه های شان می نویسند، ومعلــم بعــد از املای جمله به کتابچه های شاگردان نگاه کرده اشتباهات آنها را تصحیح می نماید . – کلمات تمرین هفتم را روی تخته نوشته ودوجمله را طورنمونه بــرای شاگردان می سازد . مثلاً : (المعلم – سيّارةٌ) هذه سيّارة المعلم (العمل – الوقت) هذا وقت العمل ومثال های دیگررا بالای شاگردان حل می نماید. سعی می نماید که هــر جمله یی حاوی مضاف ومضاف إليه باشد و ودر عین زمان سعی می دارد که با استفاده از مطالب بخش دوم معلومات اضافی به شاگردان پیرامــون مضاف ومضاف اليه معلومات ارائه بدارد. بعد از ارائه معلومات در ایــن مورد از شاگردان می خواهد که جملات داده شده را در کتابچه های خود نقل نمایند. – تمرین هشتم را که ذخیره لغات می باشد برای شاگردان خوانده ومعنا می کند سپس کلمات را بالای دوشاگرد به نوبت خوانده واز شــاگردان دیگرمی خواهد تا به تعقیب آنها تکرارنمایند . معنای کلمات این تمرین به شرح ذیل است: الرمان: انار التمر: خرما البرتقال: مالته الجوز: بادام البطيخ: تربوز التين: انجیر الخيار: بادرنگ البطاطس: کچالو العدس: نسک الطماطم: بادنجان رومی البصل: پیاز الثوم: سیر	شاگردان می نویسند با استفاده ازکلمات جملــه مــی سازند کلمات را تکرارمی نمایند
۵ دقیقه	**کار خانه گی :** – معلم تمرین نهم را به شاگردان کارخانه گی می دهد واز آنها می خواهد که جملات خبری را به جمله های استفهامی یا سؤالی مبدل سازد.	

درس هفدهم (بخش اول)

عنوان : **الثَّعلب الطبیب**

صفحه : ٦٧

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ، نوشته ومعنا کرده بتوانند .
- صورت تطبیقی علامات تعجب را بدانند.
- ضمیر مؤنث (تای ساکن) را با افعال پیوست کرده بتوانند .
- جملات اسمیه وفعلیه را بشناسند .

معلومات اضافی :

جمله در زبان عربی به دونوع تقسیم می شود: جمله اسمیه وجمله فعلیه .

جمله اسمیه جمله یی را گویند که با اسم آغازیافته باشد مانند : الثعلب وقف الدّجاجة وقفت

وجمله فعلیه : جمله یی را گویند که با فعل آغاز یافته باشد؛ دراین درس جمله های زیادی با فعل آغاز یافته اند؛ مانند : مرضت دجاجة ، مشی الثعلب، نظر الثعلب، لبث الثعلب

اگرجمله با اسم آغاز گردیده باشد اسم را مبتدا نامند وکلمه یا جمله یی که معنای مبتدا با آن کامل می شود آنرا خبر نامند.

ولی اگرجمله با فعل آغاز یافته باشد آن نوع جمله را فعل وفاعل گویند .

یکی از علامات فعل آن است که در آخر فعل ماضی تای تأنیث ساکنه داخل شود، وآن به این معنا است که فعلی کــه در آخرش (ت) تأنیث ساکن داخل گردد آن فعل دارای فاعل مؤنث می باشد؛ مانند: کتبتْ فاطمة،

معنای کلمات :

حظیرة : مرغانچه معطف : بالا پوش هدوء: آرامی وآهستگی. سماعة: گوشی.

جنب: پهلو ثعلب: روباه فحصنی: مرا معاینه کرد انظر: نگاه کن.

وراء : عقب، پشت سر التفت: متوجه شد. نحوه: بسویش. هرب: فرار کرد.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب، تکرار، مناقشه.

موادممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد ازادای سلا م واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند . کی می تواند که در بارهٔ معنای « واجب منزلی» معلومات دهد؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کدام حیوان به مکاری ونیرنگ بازی مشهوراست ؟ – معلم بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را کــه(الثعلب الطبیــب)است به خط درشت روی تخته می نویسد . درس جدید را بار اول به آوازمناسب برای شاگردان خوانده واز آنهــا مــی خواهد که خاموشانه وبا دقت به قرائت وی گوش فرا داده وبه کتابهای خود نگاه کنند. متن درس را بار دوم می خواند واز شاگردان می خواهد که جمله های آن را به تعقیب وی تکرار نمایند. بار سوم از شاگردان می خواهد که درس را خاموشانه بخوانند وکلمات مشکل آن را یاداشت نمایند ودر این مدت معلم کلمات مشکل را روی تختــه مــی نویسد ومعنا می کند. بعد از آن معلم خواندن متن درس را بالای شاگردان تکرار می نماید ودر بارهٔ معنا ومفهوم آن نیز با آنها مناقشه می کند. - تمرین اول درس را بالای شاگردان کارمی نماید؛ نخست ســؤالات تمــرین را روی تخته می نویسد واز شاگردان می خواهد تا به سؤالات به زبــان عربــی بــا استفاده از متن درس جواب بدهند. و آنها را در پیدا کردن جواب درست وجملــه بندی درست کمک وتشویق می نماید.	جواب می دهند خاموشانه به درس گوش مــی دهند باکمک گرفتن ازمتن درس به سؤالات پاسخ می گویند
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند متن درس را درست خوانده ومعنا کند ؟ کی می تواند جمله ((لبس الثعلب معطفاً أبیض)) را روی تخته نوشته ومعنای آن را توضیح دهد ؟ کی می تواند بگوید که ((نامت)) و((مرضت)) چگونه افعالی استند ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم از شاگردان بخواهد که متن درس را به خط زیبا در کتابچه های خــود در خانــه بنویسند ودر عین زمان کلمات مشکلی را که به آنها روی تخته بیان کرده در جمــلات کوتاه استعمال نمایند . پیام درس : معلم درباره اضرار حیله گری ونیرنگ بازی روشنی اندازد، ودر عین زمــان آنها را آگاه سازد که در روی زمین انسانهای روباه صفتی هم پیدا می شوند که کــاری جز مکاری وحیله گری ونیرنگ بازی ندارند، تا آنها در زنده گی خود هوشــیار بــوده فریب هر فریبکاری را نخورند.	

درس هفدهم (بخش دوم)

عنوان : **الثعلب الطبیب**

صفحه : ۶۹ – ۷۰

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- حروف (ط) و(ت) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- باهمدیگر به زبان عربی در مورد مطالب مربوط به درس محاوره کرده بتوانند .
- کلمات مفرد را به جمع تکسیر تبدیل کرده بتوانند .
- جمله های فعلیه واسمیه را از هم باز شناسند.

معنای کلمات :

الغداء : نان چاشت صداع : سردرد مع مَن : همراه کی الغزال: آهو

النمر: ببر الحمار الوحشی: گوره خر

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب ، گروپی ومسابقه.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	معلم بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . – عبارت ((الثعلب الطبیب)) چه معنی دارد ؟	
۳۵دقیقه	درس جدید به نام خدا آغازمی گردد . – تمرین سوم درس را که تلفظ درست حروف (ط) و(ت) است برای شاگردان بارعایت تلفظ درست حروف مذکور می خواند وبالای آنها تکرار می نماید تا شاگردان تلفظ درست حروف مذکور را یادگرفته وفرق بین آنها را بدانند . – تمرین چهارم را قرارذیل برای شاگردان حل وخانه پری می نماید : لبست شربت أکلت ذهبت – تمرین پنجم را به شکل سؤال وجواب بالای شاگردان عملاً کارمی نماید وکلمات مشکل تمرین رامعنا می کند. بگونه یی که دو شاگرد را به پیش روی صنف می خواهد که یکی از آنها سؤال می کند ودومی جواب ارائه می	حروف را درست تلفظ می کنند. جمله ها را درکتابچه های شان می نویسند. شاگردان کلمات را تکرارمی نمایند. کلمات مفر د را با جمع آنها

در کتابچه های خـــود مـــی نویسند. کلمات تمرین هشتم را بــا معانی آن در کتابچـــه هـــای خود می نویسند.	دارد. – کلمات مفرد تمرین ششم را دردو ستون جداگانه روی تخته می نویسد در مناقشه با شاگردان جمع آنها را پیدا نموده در مقابل آنها می نویسد وســـپس آن کلمات را به آواز بلند برای شاگردان خوانده واز آنها می خواهد که بـــه تعقیب وی تکرارنمایند وبعدا به آنها دستور می دهد تا کلمات را درکتابچه های شان بنویسند . – به شاگردان هدایت می دهد تا با استفاده ازمتن درس کلمات تمرین هفتم را درجملات استعمال نمایند، او در این کار شاگردان را کمک مـــی کنـــد وتشویق می نماید. – تمرین هشتم را که ذخیرهٔ لغات می باشد برای شاگردان خوانده وچنـــین معنا می کند : الدّب : خرس القِرد : شادی النَّمِر : پلنگ الغزال : آهو	
	کار خانگی : – معلم تمرین نهم (الواجب المنزلی) را به شـــاگردان کـــار خانـــه گـــی میسپارد. وبه آنها هدایت می دهد تا کلمات مناسب را از بـــین قـــوس هـــا انتخاب و در جاهای مناسب جمله های تمرین در کتابچه های شان بنویسند .	۵ دقیقه

درس هجدهم (بخش اول)

عنوان : الفیل المغرور

صفحه : ۷۱

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید :

- متن درس را درست خوانده ، ومعنای آن را فهمیده بتوانند .
- اسم تفضیل را بشناسند.
- فعل وفاعل را بشناسند وآنرا توضیح کرده بتوانند .
- اسم نکره را یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

درزبان عربی نوعی از اسماء را بنام اسم تفضیل یاد می کنند که در زبان فارسی آنرا صفت تفضیلی گویند. این نوع اسم مفهوم برتری یا اندازه زیادت یک صفت را در کلمه یی می رساند؛ مثلاً: فیل می گوید :
«أنا أقوی منک » کلمهٔ «أقوی » صفت تفضیلی است یعنی قویتر. به این معنا که فیل دعوا کرده است که قوت او از قوت شتربیشتر است. معمولاً صفت تفضیلی یا اسم تفضیل در زبان عربی بر وزن «أفعل » می آید؛ مانند : أقوی : نیرومند تر
أکبر : بزرگتر أصغر : کوچک تر، أشرف : شریف تر .

کیف : ادات استفهام است و توسط آن از حالت وچگونگی چیزی پرسیده می شود.

متی : ادات استفهام است وبرای پرسیدن از زمان به کار می رود .

معنای کلمات :

أقوی : نیرومند تر أطول : دراز تر طویل : دراز، طولانی یُحکی: گفته می شود. ضاحکا: درحال خنده
تعال: بیا نتسابق: با هم مسابقه کنیم. غدا: فردا الموعد: مکان یا زمان وعده یی.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ، تکرار ، ومناقشه.

مواد ممد درسی : کتاب درسی ، تخته، تباشیر تایپ وفیته یا نوار در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وملاحظه کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند - کی می تواند نام حیوانات (شادی، خرس، پلنگ وروباه) را به زبان عربی بگوید ؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید : - کی می تواند ازاین حروف (ف ، ل ، ی) کلمه بسازد ؟ بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که ((الفیل المغرور)) است روی تخته می نویسد ودرس جدید به نام خدا آغاز می گردد . - شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ومتن درس جدید را به آوازبلند برای آنها می خواند و از آنها می خواهد که خاموشانه به کتابهای خود نگاه کنند. ـ بار دوم متن درس را به آواز بلند می خواند واز شاگردان می خواهد که با وی	خاموشانه متوجه درس می باشند. با استاد جمله ها را تکرار می کنند. کلمات مشکل معنا شده در

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۲۵دقیقه	تکرار کنند واو برای آنها تصحیح می کند. ـــ بار سوم جملات را به شـــاگردان معنا کرده واز آنها می خواهد که کلمات مشکل را یاد داشت نموده ومعلم آنها را روی تخته می نویسد ومرادف آنها را به عربی وترجمه شان را به زبان فارسی دری بیان می دارد. سپس از شاگردان می خواهد که متن درس را تکرار کنند واو برای آنها تصحیح می کند وتا اطمینان از فهم درست آن حاصل شود سپس با آنها در بارهٔ معنای آن مناقشه می کند. – تمرین اول درس را بالای شاگردان کارمی نماید وسؤالات را از آنها می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با کمک گرفتن ازمتن درس بـــه ســـؤالات جـــواب بدهند.	روی تخته را در کتابچـــه های خود می نویسند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی :** کی می تواند کلمات أقـــوی، اطـــول، نتســـابقُ و یُحکـــی را معنـــا نمایـــد؟ کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ کی می تواند بگوید که درجملهٔ ((قال الجمل)) فعل وفاعل کدام است ؟	
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** – معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی داده وبـــه آنهـــا هدایت می دهد تا با استفاده از کلمات بین دو قوس جملات تمرین را تکمیـــل ساخته وآنرا در کتابچه های شان بنویسند وبه طورنمونه دومثال را برای آنها حل می کند : – هذه سيّارة جميلة – هذا كتاب سهلٌ **پیام درس :** – معلم باید به شاگردان ضررهای غروربی جا را بیان کند واز زنده گی شتروفیل مثال آورد وبفهماند که قوت انسان صرف در بزرگی جسم نهفته نمی باشـــد؛ بلکه غیر از بزرگی جسم صفات دیگری هم وجود دارد که با داشتن آن انســـان قوی می باشد؛ مثلاً : علم قوت است ، زکاوت، برنامـــه ریـــزی، صـــبروتحمل نیزقوت شمرده می شوند.	

درس هجدهم (بخش دوم)

عنوان : **الفیل المغرور**

صفحه : ۷۲ – ۷۴

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- اسم تفضیل را درجمله استعمال کرده بتوانند
- ال شمسی وقمری را تمرین کرده بتوانند.
- صفت وموصوف را بشناسند .
- ضد بعضی کلمات را بدانند .

معلومات اضافی:

درزبان عربی حروف الفبای آن به دوبخش تقسیم می گردد: حروف قمری وحروف شمسی

۱– حروف قمری : حروف قمری چهارده حرف است که درجمله (إبغ حَجَّکَ وَخِف عَقِیمَهُ) جمع گردیده است وعبارت اند از :

أ – ب – ج – ح – خ – ع – غ – ف –ق – ک – م – ه – و – ی وهرگاه ل تعریف بالای حروف قمری داخل گردد حرف لام تلفظ می گردد وبنام ال قمری یاد میگردد .

۲– وحروف شمسی نیز چهارده حرف می باشد وعبارت اند از : ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن . هرگاه ال تعریف بالای اسمی داخل شود ولام آن تلفظ نمی شود یعنی تلفظ لام آن حذف می شود وحرفی که بعد از لام تعریف است مشدد گردد بنام ال شمسی یاد می گردد. واین مطلب در درسهای گذشته هم بیان شده است.

معنای کلمات:

أطول : درازتر أبرد : سردتر أرخص : ارزانتر البغل : قاطر

صعب : سخت ودشوار یفترس : می درد یصیح : بانگ می زند

روش تدریس: مناقشه یی، سؤال وجواب ، گروپی .

مواد ممد درسی : کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس:

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند جمله ((قال الفیل ضاحکاً)) را روی تخته نوشته ومعناکند ؟	
۳۵دقیقه	– نخست درباره اسم تفضیل به شاگردان مختصرا معلومات می دهد وسپس به حل تمرین سوم پرداخته ویک مثال را طورنمونه برای شاگردان حل می نماید صیغه های اسم تفضیل را از قوس های پیش روی جملات انتخاب نموده ودر جملات می نویسد . مثلاً : هذا الماء أبرد . ومثال های دیگرر ا بالای شاگردان حل می نماید. – نخست معلومات مختصری در بارۀ ((ال)) شمسی وقمری داده سپس کلمات تمرین چهارم را با مراعات کرد ن تلفظ درست آن برای شاگردان به آواز بلند می خواند سپس یک شاگرد را انتخاب کرده وبه اوهدایت می دهد تا کلمات را به آواز بلند خوانده وشاگردان دیگربه تعقیب وی تکرارنمایند . – شاگردان را به دو دسته تقسیم نموده از هر گروپ یک نفر را به حیث نماینده ایستاده می کند که سؤال را مطرح سازد واز گروپ دوم هم یک نفر را ایستاده می نماید تا به سؤال ها پاسخ دهد. – تمرین ششم را برای شاگردان املا می گوید وشاگردان آنرا در کتابچه های شان می نویسند. در آخر معلم در بین صنف گردش نموده کتابچه های آنها را ملاحظه می نماید و اشتباهات شان را تصحیح می کند . – تمرین هفتم را روی تخته نوشته ومعنا می کند وضد هرکلمه را در مقابلش می نویسد؛ مثلاً : قصیر – طویل صعب – سهل ناقص – کامل – تمرین هشتم را در مناقشه با شاگردان حل نموده وکلمات لست اول را با عبارات مناسب آن در لست دوم وصل می نماید و سپس مطالب را بالای آنها تکرار می نماید؛ مثلاً : للفیل خرطوم طویل للطیر جناحان کبیران. الجمل یأکل الورق. الذئب یفترس الحیوان. الدّیک یصیح فی الصباح.	مثال ها را با مشورۀ هم کارمی کنند. کلمات را تکرارمی نمایند. بااستفاده ازتمرین سؤال وجواب می کنند. مطلبی را که می شنوند در کتابچه های خود می نویسند. ضد کلمات را شناخته ودرکتابچه های شان می نویسند. جملات را تکرار کرده ومی نویسند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم به شاگردان (الواجب المنزلی) را کارخانه گی votروش حل نمودن آن را به آنها توضیح می دهد.	

درس نزدهم (بخش اول)

عنوان : الفیل المغرور

صفحه : ۷۵

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- استعمال درست افعال ماضی ومضارع را در جمله بدانند.
- مخارج صحیح حروف(ظ) و (ز) را بشناسند وفرق بین آنها را بدانند.
- افعال ماضی را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

جملهٔ فعلیه : عبارت ازجمله یی است که به فعل شروع شده باشد .

جملهٔ اسمیه : عبارت ازجمله یی است که به اسم شروع شده باشد .

فعل ماضی : فعلی را گویند که به واقع شدن عملی در گذشته دلالت کند .

فعل مضارع : فعلی است که به واقع شدن عملی درزمان حال وآینده دلالت کند .

مخرج حرف (ظ) : قسمت اول زبا ن وبین ثنایای علیا وسفلی است .

مخرج حرف (ز) : نوک زبا ن وزیردندان های سفلی است .

معنای کلمات :

انا آسفٌ: متأسفم صاح : نعره کشید عطشان : تشنه استعد: آماده شد.

العُشب: علف السباق: مسابقه الجوع: گرسنگی العطش: تشنگی

روش تدریس: قرائت نمونه، سؤال وجواب ، انفرادی وگروپی

موادممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند بگوید کدام یک ازاین دوجمله صحیح است: للفیل جناحان کبیران. للفیل خرطوم طویل .	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: – کی می تواند بگوید که کدام حیوا ن خرطوم دارد ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که ((الفیل المغرور)) است به خط برجسته روی تخته می نویسد. – شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ، متن درس جدید را به آواز مناسب می خواند وشاگردان به قرائت وی گوش می دهند ودر بار دوم معلم متن را جمله به جمله می خواند وشاگردان به تعقیبش تکرار می	شاگردان خاموشانه به درس گوش می دهند.

۲۵دقیقه	نمایند، سپس معلم از شاگردان می خواهد که متن درس را خاموشانه بخوانند وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند. بعد از آن معلم کلمات مشکل را معنی کرده و مفهوم عمومی متن را با شاگردان مناقشه می نماید. – سه شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبالای هریک از آنهـــا سه سه سطر متن درس را دقیق می خواند ومعنای عمومی متن را مناقشـــه می کنند. – تمرین اول درس را برای شاگردان به ترتیب ذیل به روی تخته حل می نماید واز شاگردان می خواهد که آن را بخوانند و خود معلم تصحیح می کند: حمل الفیل معه الماء والعشب . لا ، ما حمل الجمل شیئاً . کان الجو حاراً. شعرالفیل بالجوع والعطش . – چند شاگرد را پیش روی صنف خواسته و حل تمرین دوم را بالای شان عملا اجرا می نماید، به گونه ای که در یک لست نام حیوانات اهلی را می نویسند ودر لست دومی نام حیوانات وحشی را.	جمله ها را بعد از خواندن معلم تکرار می نماید. شاگردان می خوانند
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند جمله (شعرالفیل بالجوع والعطش) را معنی کند ؟ کی می تواند کلمات : آسف ، صاح و عطشان را روی تخته بنویسد ؟ کی می تواند در بارۀ جملۀ فعلیه و اسمیه صحبت نماید ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کار خانه گی میدهد.	

درس نزدهم (بخش دوم)

عنوان : **الفیل المغرور**

صفحه : ۷۷ - ۷۸

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف :

- تلفظ درست (ظ) ، (ز)را بدانند.
- الفاظ عربی را درست نوشته بتوانند.
- روش تغییر دادن افعال ماضی را به مضارع یاد بگیرند.

معنای کلمات:

نَسِیتُ : فراموش کردم رجعنا : برگشتیم الغدا ء : غذای چاشت البرد : سردی

قربَة: کوزه الإصبع: انگشت.

روش تدریس: مناقشه، سؤال و جواب ، تکرار وانفرادی

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد ازادای سلام و احوال پرسی ، تنظیم صنف ودیدن کارخانـــه گـــی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند که فعل های ماضی را به مضارع تبدیل کند؟ ــ کی می تواند که «قال » را به مضارع تبدیل نماید ؟	
۳۵دقیقه	– کلمات تمرین شماره سوم را که در بارۀ تلفظ ظا وزا است به شکل نمونه یی به شاگردان می خواند از شاگردان می خواهد که بعد از وی کلمات را تکرار نمایند واو خواندن وتلفظ شان را تصحیح می کند. ــ تمرین شماره چهارم را به شاگردان املا می گوید وسپس از آنها می خواهد که همان جمله را سه سه بار در کتابچه های خود بنویسند. ــ تمرین شماره پنجم را برای شاگردان معنی می کند وسپس دوشاگرد را پیش روی صنف خواسته وتمرین مذکوررا به شکل محاوره بین شا ن اجرامی نماید. این عمل را دو بار اجراء می نماید. – تمرین ششم را بالای شاگردان روی تخته حل می نماید به گونه یـــی که جمله هایی که به فعل ماضی نوشته شده اند آنها باید به فعل مضارع تبدیل شوند. – یک مثال از تمرین هفتم را به طور نمونه برای شاگردان به شکل ذیل حل می نماید :	شاگردان کلمات تمرین را تکرار می نمایند شاگردان تمرین چهارم را به شکل محاوره کار می کنند شاگردان تمرین را حل می کنند :

	هات الماء أنا أشعر با لعطش . ومثال های دیگرتمرین را بالای دو شاگرد حل نموده اشتباهات آنهـــا را تصحیح می کند وتشویق می نماید. – معلم محترم، نخست در بارۀ مفرد وجمع تکسیر روشنی می افگنـــد وبعد تمرین هشتم را بالای شاگردان خوانده وبه آنها هدایت می دهد تا آنرا درکتابچه های خودبنویسند.	– هو یشعر بالجوع – هو یحمل الحقیبة – هو یکتب الواجب
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم تمرین «الواجب المنزلی» را به شاگردان کار خانه گی می دهد.	

درس بیستم (بخش اول)

عنوان : **العام الدراسی الجدید**

صفحه : ۷۹

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند .
- اسلوب نسبت را یاد بگیرند .
- شَد(ّ) وموارد استعمال آنرا بدانند .
- جمع کلمات جدید را بدانند .

معلومات اضافی:

نسبت وطریق ساخت آن : نسبت، عبارت است ازپیوست کردن یای مشدد در آخر اسمی که آنرا به چیزی نسبت بدهیم.

مانند : إسلا م – إسلامیّ قرآن: قرآنیّ

جمع: آنست که به زیاد تر از دو دلالت کند.

معنای کلمات :

مُبکّراً : صبح وقت (اول صبح) زملا ءه : رفیقانش (همصنفانش) یهنئ: مبارک باد می گوید

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال وجواب وانفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام و احوال پرسی باشاگردان ، ترتیب صنف ودیدن کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند بگوید که ((کان الجوّ حاراً)) چه معنا می دهد ؟ – کی می گوید که معنای ((أنا عطشان)) چیست ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند بگوید که سال نو تعلیمی را به عربی چه می گویند؟ – بعد ازدریافت جواب، عنوان درس جدید را که (العام الدراسی الجدید) است به خط برجسته روی تخته می نویسد . – درس جدید را به آوازمناسب برای شاگردان می خواند واز شاگردان می خواهد که به درس در اثنای خواندن گوش دهند. وبار دوم درس را می خواند شاگردان با وی تکرار می کنند. سپس از آنها می خواهد که درس را خاموشانه بخوانند وتحت کلمات مشکل خط بکشند. – متن درس را با شاگردان مناقشه نموده در باره معنی ومفهوم آن بحث می	می گویند:العام الدراسی الجدید گوش میدهند. خاموشانه می خوانند.

	کنند وسعی می نماید که شاگردان در استخراج معنا از مــتن درس بــا وی شریک شوند تا آنها نیز عقل واستعداد خود را در این عرصه بکار گیرند. ــ بعد از آن معلم به بعضی از شاگردان هدایت می دهدکــه مــتن درس را بخوانند واو برایشان تصحیح می نماید. – معلم تمرین اول درس را به اشتراک شاگردان به طور مناقشه یی حل مــی کند وبه گونه یی که سؤال را عام مطرح می سازد وبعد ازآنها می خواهد که در متن کتابهای خود نگاه کرده جواب دقیق آن را در یابند. جواب دقیــق سؤالات به شرح ذیل است: اليوم يبدأ العام الدراسی الجديد . استيقظ حمزة مُبَكّراً . قال حمزة: أنا اليوم مسرورجداً . نعم، استعد حمزة وأخوه للمدرسة.	جملا ت را می نویسند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند بگوید که (سال نو تعلیمی) را به عربی چه می گویند؟ کی می تواند کلمات : استیقظ و مبکراً را معنی کند؟ کی می تواند مفرد کلمه «زملاء» را بگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم تمرین دوم را به شاگردان کارخانه گی بدهد .	

درس بیستم (بخش دوم)

عنوان : **العا م الدّراسی الجدید**

صفحه : ۸۰

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : تابع اهداف درس گذشته .

معنای کلمات :

ماشیاً : پیاده   علّقَ : آویزان کرد   قدّر : اندازه کرد

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب وتکرار .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند کلمات : (مبکراً ، أستعد و أستیقظ) را در جمله استعمال نماید ؟	
۳۵دقیقه	– چه کسی فرق بین «أذهب » و «نذهب) را معلوم می کند ؟ – شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز کرده وتمرین سوم را بالای آنها به قسم محاوره وسؤال وجواب عملاً اجراء می کند . – کلمات تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده وروش تلفظ شده را به آنها می گوید وسپس بالای شاگردان تکرار می نماید . – از شاگردان می خواهد که در کتابچه های خود چهار جمله را خود بنویسند؛ چنانچه در جمله مثال داده شده است. ــ کلمات مفرد وجمع تمرین ششم را در دو ستون جدا گانه روی تخته نوشته وبرا ی شاگردان به آواز بلند می خواند و از آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند . بعداً چند شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا کلما ت را از روی تخته به آواز بلند بخوانند. – آیهٔ شریفه را که در تمرین هفتم درس ذکر گردیده است برای شاگردان املا می گوید وبه آنها هدایت می دهد تا آیه شریفه را سه مرتبه در کتابچه های شان بنویسند . – جمله های تمرین هشتم را روی تخته نوشته وازچند شاگرد می خواهد تا پیش روی جوابهای صحیح علامه (صحیح) بگذارند.	سؤال وجواب می نمایند. کلمات را در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان تکرار می نمایند. شاگردان جوابات درست را نشانی می نمایند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم تمرین «الواجب المنزلی» را به شاگردان کارخانه گی میدهد وبه آنها می گوید که ضد کلمات تمرین را از متن درس دریافته ودر مقابل کلمات تمرین در کتابچه های شان بنویسند.	

درس بیست و یکم (بخش اول)

عنوان : **شهور السنة الهجرية**

صفحه : ۸۳

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- استعمال درست حرفهای جر ((مِن)) و((إلی)) را در جمله بدانند.
- حروف (أ) و(ع) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- جمع تکسیر کلمات مفرد وارده در درس را بشناسند .
- صیغهٔ جمع متکلم فعل مضارع را درجمله ها استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

۱- مِن : حرف جر است وبرای ابتدا استعمال می شود.

۲- إلی : حرف جر است وبرای انتهاء وغایت استعمال می شود .

۳- ساختن فعل مضارع برای جمع متکلم: وضع نمودن نون در اول فعل وضم آخر آن می باشد، مانند: نَكتُبُ – نَقرَأُ

معنای کلمات:

بداية : آغاز شهور : ماه ها

روش تدریس: قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ، تکرار .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند جواب جمله : متی تستیقظ من النوم؟ را به عربی بگوید؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند بگوید که آیا غیر ازسال شمسی سال دیگری هم وجود دارد وکدام است ؟ – بعد از دریافت جواب درست عنوان، درس جدید را که (شهورالسنة الهجرية) است، روی تخته نوشته وشاگردان را متوجه کتاب های شان می سازد ومتن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند وسپس در خواندن بار دوم شاگردان به تعقیب وی تکرار می نمایند. متن درس را بالای شاگردان تکرار می کند تا از درست خواندن شان مطمین گردد، سپس معنی ومفهوم درس را با آنها مناقشه می نماید وسعی	خاموشانه گوش می دهند. خاموشانه می خوانند.

	می کند که بدین شکل خود آنها معنا ومفهوم درس را دریابند. – چهار شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته و متن درس را توسط آنها تکرار می کند وهمکاری وتشویق می نماید. – تمرین اول درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند وتوسط شاگردان تکرار می نماید، سپس با آنها صحت وسقم این جمله ها را در تطابق با متن کتاب با شاگردان مناقشه می نماید.	با معلم در باره تطابق تمرین اول با متن کتاب مناقشه می کنند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** – کی می تواند نام ماه های سال قمری را بگوید؟ – کی تواند بگوید که (من) و (إلی) از جمله کدام نوع حروف اند؟ – کی می تواند جملات تمرین اول درس را درست خوانده ومعناکند؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** – معلم محترم تمرین دوم درس را به شاگردان کارخانه گی می دهد. **پیام درس:** معلم محترم باید در باره آغاز تاریخ واهمیت آن در زنده گی انسان روشنی اندازد وبه خصوص نقش تاریخ هجری را به مسلمانان، توضیح دهد؛ زیرا که داشتن تاریخ به هر ملت وامتی اهمیت می دهد ودر عین زمان تاریخ هجری شخصیت مستقل مسلمانان را بازتاب می دهد. چونکه پیامبر بزرگ اسلام همواره به این امر تأکید می کردند که بایستی مسلمان دارای شخصیت مستقل بوده از غیر مسلمانان نباید تقلید نمایند. انتخاب تاریخ هجری در واقع گویای استقلالیت مسلمانان می باشد.	

درس بیست و یکم (بخش دوم)

عنوان : **شهورالسنة الهجرية**

صفحه : ۸۴- ۸٦

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : تابع درس گذشته

معنای کلمات :

یصوم : روزه می گیرد غرار: مانند، مثال.

روش تدریس : مناقشه، انفرادی وتکرار.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۱۰دقیقه	بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند : - کی می تواند ماه های سال قمری را بگوید؟	
۳۵دقیقه	درس جدید به نام خدا آغازگردیده ومعلم محترم یک مثال از تمرین سوم را برای شاگردان روی تخته حل می نماید ؛ مثلاً : ذهبت (من) البیت (إلی) المدرسة . وبه شاگردان هدایت می دهد تا کلمات «من » و«إلی » را درجای مناسب آن درجمله های تمرین بگذارند. - تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده ومعنی می کند وبعداً آنرا به قسم سؤال وجواب بالای آنها اجرا می نماید . - کلمات تمرین پنجم را با مراعات کردن تلفظ درست حروف (أ) و(ع) برای شاگردان می خواند واز آنها می خواهد تا به تعقیب وی تکرارنمایند وبعداً کلمات را به شکل انفرادی بالای شاگردان تکرار می نماید تا آنها حروف مذکور را درست تلفظ کرده بتوانند وفرق آنها را بدانند . - یک مثال از تمرین ششم را به شاگردان حل می نماید . مثلاً: السّنة الهجرية اثنا عشر شهراً. وبه شاگردان هدایت می دهد تا جملات ستون (أ) را با جملهٔ مناسب آن در ستون (ب) وصل کنند. همکاری وتشویق صورت می گیرد .	شاگردان تمرین چهارم به قسم سوال و جواب کار می کنند به تعقیب معلم تکرار می کنند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** - معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را برای شاگردان کارخانه گی می دهد. حل کارخانه گی به ترتیب زیر می باشد: - نحن نقرأ الدرس کلّ یوم - نحن نذهب إلی المدرسة کل یوم - نحن ننظّف البیت کلّ یوم - نحن نکتب الواجب کلّ یوم.	

درس بیست ودوم

عنوان : مطار کابل

صفحه : ۸۷

وقت : ۴۵دقیقه

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- جمع مؤنث سالم را بدانند.
- صیغه های فعل ماضی را بشناسند.
- با استفاده از صیغه های فعل مضارع متکلم و مخاطب محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

جمع مؤنث سالم: آنست که به بیشتر از دو چیز یا کس دلالت نماید. در وقت جمع بستن کلمه یی به جمع مؤنث سالم، بنای مفرد آن تغییرنمی کند؛ بلکه در آخر مفرد آن الف وتاء اضافه می گردد، مانند: مسلمة = مسلمات - صالحة = صالحات

معنای کلمات :

مطار : فرودگاه (میدان هوایی) دولی : بین المللی طائرات : هواپیما ها، طیاره های

العودة: بازگشت. بلدنا: کشور ما

روش تدریس: قرائت نمونه یی، محاوره یی ،مطالعه ، خاموشانه وانفرادی، مناقشه.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: - کی می تواند حروف (أ) و (ع) را در کلمات : علی - ألا و ضیاع - ضیاء، به شکل دقیق ودرست تلفظ نماید؟	
۳۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** - کی تواند بگوید که میدان هوایی را به عربی چه می گویند ؟ معلم محترم بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (مطار کابل) است به خط درشت روی تخته می نویسد. درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد. - معلم محترم متن درس را به آواز بلند برای شاگردان می خواند واز آنها میخواهد که به درس گوش بدهند. ودر خواندن بار دوم از آنها می خواهد که بعد از وی تکرار نمایند. بعد از تکمیل بار دوم معلم متن درس را با شاگردان مناقشه نموده کلمات مشکل آن را روی تخته می نویسد ومعنی می کند. - بعد از مناقشه معنای متن درس ، معلم چند شاگرد را انتخاب نموده به	شاگردان به درس گوش می دهند شاگردان درس را تکرار می نمایند شاگردان کلمات مشکل را با

	نوبت دو دو نفرآنرا پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا متن درس را به آواز بلند به شکل محاوره بخوانند، ومعلم دراین جریـــان کار آنها را تحت ملاحظه گرفته تشویق وهمکاری می نماید. - تمرین اول را با شاگردان به شکل مناقشه حل می نماید به گونه یی که آنها تلاش می ورزند تا معانی درست کلماتی که معلم به آن اشـــاره مـــی نماید از سیاق جمله در یابند ومرادف آن را به عربی بگویند. ـ تمرین دوم درس را بالای دوشاگرد روی تخته حل مـــی نمایـــد وبـــه شاگردان هدایت می دهد که در حل تمرین از متن درس کمک بگیرند. ـ شاگردان را هدایت می دهد که کلمات مفرد وجمع تأنیث تمرین سوم را بخوانند واشتباهات شان را تصحیح می نماید. ـ معلم محترم در مناقشه با شاگردان تمرین چهارم را اجراء مـــی کنـــد وجهت آسان شدن کار، خودش یک مثال را می سازد ومتباقی را شاگردان می نویسند واو آنها را کمک می نماید وسپس از آنها می خواهد کـــه آن جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند. ـ تمرین پنجم را روی تخته به شکل جدول می سازد وسپس از شاگردان می خواهد که آنها نیز در کتابچه های خود همـــانطور جـــدول بســـازند وسپس خانه های خالی را پرکنند ومعلم کتابچه های آنها را ملاحظه مـــی نماید. ـ جمله های تمرین ششم را روی تخته می نویسد وسپس از شاگردان می خواهد که آن جمله ها را حرکت دهند. ـ کلمات تمرین هفتم را روی تخته می نویسد وبرای شاگردان معنی می کند وبعد از آن از شاگردان می خواهد که آن کلمات را در کتابچه های خود بنویسند.	معانی آنها در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان برای حل تمـــرین در میان خود شان مشـــورت مـــی نمایند. شاگردان جمله ها را در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان در کتابچه های خـــود جدول را رسم می کنند.
	ارزیابی: - کی می تواند به این سؤال پاسخ بگوید ((أین ذهب عثمان؟)) - کی می تواند کلمات : ((مطار - دولی)) را معنا نماید؟ - کی می تواند جمله ((من به دیدن فرودگاه رفتم)) را به عربی تبـــدیل نماید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم تمرین سوم را به شاگردان « کارخانه گی» می د هد . **پیام درس:** معلم محترم در بارهٔ میدان هوایی کابل ودیگر میدان های هوایی کشـــور صحبت کند واهمیت میدان های هوایی را در رشد وپیشـــرفت اقتصـــاد کشور توضیح دهد. مخصوصا که کشور ما کشوری محاط به خشکه می باشد وبیشترین رابطه اش با کشور های دور از طریق هوا صـــورت مـــی گیرد. باید به تعداد میدان های هوایی افزوده گردد وهمچنان باید میـــدان های هوایی موجود را پیشرفته تر ساخت تا با کشورهای بزرگ وپیشرفته همگام گردید.	

درس بیست و سوم (بخش اول)

عنوان : **القرية**

صفحه : ۹۱

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده بتوانند.
- جمله اسمیه را شناخته وساخته بتوانند.
- مبتدا وخبر را بشناسند.

معلومات اضافی:

جمله اسمیه معمولا از مبتدا وخبر تشکیل می شود. خبر یا مفرد، یا جمله ویا شبه جمله می باشد.
خبر جمله یا اسمیه می باشد؛ مانند: محمد أبوه قائم. ویا فعلیه می باشد؛ مانند: محمد یذهب إلی المدرسة.
ولی خبر شبه جمله یا جار ومجرور می باشد؛ مانند: محمد في البیت. ویا ظرف می باشد؛ مانند: محمد جنب أخیه. خبری که جمله فعلیه باشد فاعل آن از لحاظ عدد وتذکیر وتأنیث، باید مطابق مبتدأ بوده باشد.

معنای کلمات :

مکث : ایستاد ، درنگ کرد مناظر: منظره ها المیاه : آبها تمتّع : لذت برد خضـــراء : سرســـبز، مرتفعة: بلند.

روش تدریس : قرائت نمونه یی، مناقشه، سؤال وجواب ، انفرادی وتکرار .

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد ازادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررســی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند مفرد کلمات (سیّارات ومسافرات) رابگوید ؟	
۲۵دقیقه	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: – کی می تواند بگوید که مناطق مسکونی دور از شهررا چه می گویند ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (القرية) است به خط برجسته روی تخته می نویسد، شاگردان را متوجه کتاب هــای شــان ساخته ودرس جدید به نام خداوند(ج) آغازمی گردد. ـــ متن درس جدید را به آواز بلند خوانده واز شاگردان می خواهد که به قرائت وی گوش بدهند. متن درس را بار دوم می خواند واز شاگردان می خواهد که جمله ها را بعد از وی تکرار کنند.	خاموشانه گوش می دهند. به تعقیب معلم تکرار می کنند.

	به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه متن درس را خاموشانه خوانده وکلمات مشکل را یاد داشت نمایند. - متن درس را بالای چند شاگرد تکرار می نماید وبا ایشان به شکل مناقشه مفهوم متن درس را معنی می کند وبا شاگردان در فهم درست متن همکاری نموده تشویق می کند. - کلمات : مکث ، المیاه ، خضراء وتمتّع، را روی تخته نوشته واز دو شاگرد دیگرمی خواهد تا کلمات مذکور را حرکات بدهند واز دو شاگرد دیگرمی خواهد تا کلمات را تکرار نمایند وهمچنان ازچند شاگرد دیگر می خواهد تا کلمات مذکور را در جمله استعمال نمایند. - یک مثال از تمرین اول درس را طور نمونه برای شاگردان حل می نماید : ذهب عارف وأخوه إلى القرية. وسپس دوشاگرد دیگر را پیش روی صنف خواسته و سؤالات باقی مانده تمرین را بالای آنها حل می نماید .	خاموشانه می خوانند. با استفاده ازمتن درس به سؤالات جواب می دهند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند متن درس را درست خوانده ومعنا کند؟ کی می تواند جمله (ثمّ رجعنا إلى المدينة سعيدين) را ترجمه نماید؟ کی می تواند کلمات(مکث ، المیاه وخضرا ء) را ترجمه نماید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم محترم تمرین چهارم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد.	

درس بیست و سوم (بخش دوم)

عنوان : **القریة**

صفحه : ۹۲ – ۹۴

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- صیغهٔ تثنیهٔ فعل ماضی مذکرغایب را بدانند.
- استعمال درست حرف عطف (و) را در جملات بدانند.
- نوشتن درست همزه قطع را در صیغهٔ فعل مضارع متکلم یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

۱– طریقه تثنیه فعل ماضی : عبارت ازعلاوه نمودن الف درآخر فعل می باشد؛ مانند :

هو ذهب – هماذهبا   هی ذهبت – هما ذهبتا

۲– واو : حرف عطف است مفهوم اشتراک معطوف ومعطوف علیه را در فعل می رساند؛ مانند : قرأ محمدٌ وأحمدُ الدّرس.

۳– همزه قطع : عبارت ازهمزه یی است که در ابتدا ووسط کلمه نوشته شده و تلفظ می گردد وبالای ألف یا زیر آن نوشته می شود.

معنای کلمات:

القمح : گندم ،   الأرز : برنج   الخضروات : سبزیجات،   الفواکه : میوه جات

روش تدریس : مناقشه، تکرارگروپی وانفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، ترتیب صنف ودیدن کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند دو سطراول درس گذشته را خوانده ومعنا کند ؟	
۳۵دقیقه	– تمرین دوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند و سپس به قسم محاوره بالای شاگردان اجرا می نماید. – به منظور مسابقه شاگردان را به گروپ ها تقسیم نموده و از آنها می خواهد تا تمرین سوم درس را به قسم إملاء در کتابچه های شان بنویسند وسپس نماینده های هرگروپ پیش روی صنف آمده و نوشته های خویش را می خوانند ومعلم صاحب اشتباهات آنها را اصلاح وگروپ برنده را طورعادلانه اعلان می نماید. – تمرین پنجم درس را به شاگردان به شکل مناقشه یی با آنها به ترتیب زیر حل می نماید : قام حامدٌ وکتبَ الدّرس .	سؤال جواب می کنند. جملات را می نویسند.

	دخل محمود إلى الصّف وجلس في مكانه. غسل نسيم يديه وأكل الطعام. سافر عثمان إلى هرات ومكث فيها يومين. وجمله ها را بالای شاگردان تکرار و از آنها می خواهد تا جمله ها را در کتابچه های شان بنویسند. ــ تمرین ششم را مطابق مثالهای داده شده روی تخته ترسیم می کند واز شاگردان هم می خواهد که آن را در کتابچه های خود رسم کنند وسپس به شکل مناقشه یی آن را خانه پری می نمایند. ــ کلمات تمرین هفتم را روی تخته ومعانی آن را در مقابل آن می نویسد وبه شاگردان هدایت می دهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های شان بنویسند.	شاگردان جملات را بعد از تکرار کردن در کتابچه خود می نویسند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** - معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد .	

درس بیست وچهارم (بخش اول)

عنوان : سوق القریة

صفحه : ۹۵

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- درست محاوره کرد ه بتوانند.
- استعمال ضمیر به جای اسم را بدانند.
- علامت مد و حروف (و،ی) را در کلمات درست تلفظ کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

اگر بالای فعل مضارع «لم» جازمه داخل شود، فعل مضارع را مجزوم می سازد. وعلامه جزم مضارع آن است که اگر فعل مضارع صحیح الآخر بود علامۀ جزم سکون می باشد واگر فعل مضارع معتل الآخر بود در حالت جزم حرف آخر آن حذف می گردد واگر فعل مضارع از افعال خمسة بود در حالت جزم نون مضارعت آن حذف می گردد. تمـــرین دوم درس گویای این حالت است.

معنای کلمات:

التحق: شامل گردید لأول مرة: بار نخست دارَ: رخ داد السُوق: بازار

غالیة: گرانبها ، التقیا : روبروشدند ، المدینة : شهر ، الحاجات : ضروریات

رخیصة : ارزان ، الاسعار : قیمت ها ، منخفضة : پایین ، ارزان

روش تدریس : قرائت نمونه یی، سؤال وجواب ، تکرا وانفرادی

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان، تنظیم صنف وبررســـی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می تواند این جمله را معنی کند ؟ (أنا أحبّ القریة لأنّ جوّها جمیل).	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: - بازاررا در زبان عربی چه می گویند؟ - بعد از در یافت جواب، عنوا ن درس جدید را که (سوق القریة) است به خط درشت روی تخته می نویسد وسپس متن درس را به آواز مناســـب برای شاگردان خوانده وبه شاگردان هدایت می دهد که در کتابهای خود نگاه کرده وبه خواندن معلم به دقت گوش دهند. - در بار دوم متن درس را می خواند وشاگردان تکرار می کنند. در بار سوم کلمات مشکل را روی تخته می نویسد وآن را به شاگردان به	خاموشانه گوش می دهند.

۲۵دقیقه	شکل مناقشه یی معنی می کند وبعداً متن درس را بالای شاگردان به قسم گفتگوی دو نفری اجراء می نماید طوریکه یک شاگرد در نقش عـــارف وشاگرد دیگر در نقش حامد متن درس را بخوانند البتـــه شـــاگردان در جریان خواندن محاوره از روی کتاب از ذکر نام عارف وحامد خود داری نمایند. – اشتباهات آنها را اصلاح وآنها را تشویق می نماید. – سؤالات تمرین اول درس را از شاگردان پرسیده وبه آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سؤالات پاسخ گویند. – تمرین دوم درس را که منظور آن تلفظ درست دو حرف مد (و – ی) است برای شاگردان به آواز بلند می خواند وهمچنان بالای آنها تکرار می نماید تا آنها تلفظ درست حروف مذکور را یاد گرفته وفرق آنرا بـــا تلفظ کسره (زیر) و ضمه (پیش) بدانند.	محاوره را عملاً اجرامی نمایند. به سؤالات پاسخ می گویند. کلمات رابا تلفظ درست تکرار می نمایند.
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند بگوید که «بازار ده » را درعربی چه می گویند ؟ کی می تواند جملهٔ ((من أین تشتری الحاجات الیومیة؟)) را معنی کند ؟ کی می تواند معنای کلمات ((الطین ، غالیة وشعبی)) را بگوید ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم محترم تمرین سوم درس را به شاگردان کار خانه گی بدهد .	

درس بیست و چهارم (بخش دوم)

عنوان : سوق القریة

صفحه :

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- حروف مد (و – ی) را درست تلفظ کرده بتوانند.
- مبتدا وخبر را شناخته وبدانند زمانیکه مبتدا جمع غیرعاقل باشد خبرآن مفرد ومؤنث می باشد.
- صیغهٔ ماضی برای جمع مذکرغایب را در جمله استعمال کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

۱- حروف مد : عبارت اند از یای ساکن ماقبلش مکسور، واو ساکن ماقبلش مضموم والف ساکنه ما قبلش مفتوح.

۲- جمع مذکرغایب در فعل ماضی : به زیادت واوساکن ماقبل مضموم والف بعد از واو که علامه جمع است ساخته می شود؛ مانند : ذهب ، جمع آن ذهبوا

۳- وقتیکه مبتدا جمع غیرعاقل باشد خبر آن مفرد مؤنث بدون ((ال)) می باشد؛ مانند :الدّروس سهلة. ودر آخر خبر مفرد تای مربوطه (ة) اضافه می گردد تا اینکه از آن کلمه مؤنث ساخته شود.

معنای کلمات:

فحَصَ : معاینه کرد ملف : دوسیه صیدلیة : دواخانه قماش : تکه

حانوت : دوکان المصرف : بانک

روش تدریس: مناقشه، سؤال وجواب ، تکرار انفرادی و دسته جمعی .

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند متن درس گذشته را درست خوانده ومعنی کند؟ درس جدید به نام خداوند (ج) آغاز می گردد.	
	– تمرین چهارم درس را بالای شاگردان به شکل محاوره اجراء می نماید، به گونه یی که یک شاگرد سؤال مطرح می سازد وشاگرد دومی به وی پاسخ می دهد.	شاگردان سؤال وجواب می نمایند.
۳۵دقیقه	– کلمات تمرین پنجم درس را روی تخته می نویسد وبه شاگردان هدایت می دهد تا متن درس را خاموشانه مطالعه نموده مفرد کلمات تمرین را ازمتن درس دریافته ودر مقابل کلمات جمع بنویسند. – در مورد مبتدا وخبر به شاگردان معلومات مختصر ارایه می نماید وبعداً تمرین ششم درس را بالای شاگردان به شکل مناقشه اجرا می نماید. به گونه یی که شاگردان را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد	شاگردان بعد از استخراج کلمات آن را در کتابچه خود می نویسند.

۵ دقیقه	تا برای کلمات بین قوس ها خبر ((مفرد مؤنث)) بسازند؛ مانند : الکُتُـــبُ غالیةٌ. – تمرین هفتم را بالای شاگردا ن روی تخته کارنموده وطریـــق ســـاختن صیغۀجمع مذکرفعل ماضی و استعمال ضمیر جمع (هُم) را به آنها بیان مـــی نماید. – به شاگردان هدایت می دهد که تمرین هشتم را بخوانند و سپس جملـــه های ستون (أ) را با جمله مناسب آن درستون (ب) توسط پنسل وصـــل نمایند. ــ کلمات تمرین دهم را به شاگردان می خواند ومفاهیم آن را با آنها مناقشه نموده از آنها می خواهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های خـــود بنویسند. **کارخانه گی:** – معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کارخانه گی می دهد .	جملا ت باهم وصل می نمایند. تمرین دهم را با معـــانی آن در کتابچه های خود می نویسند.

درس بیست و پنجم (بخش اول)

عنوان : **أخطرُالأمراض**

صفحه : ۹۹

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- متن محاوره را درست خوانده بتوانند .
- اسم تفضیل رابشناسند .
- (ما) استفهامیه را درجمله استعمال کرده بتوانند .

معلومات اضافی:

درمورد اسم تفضیل دردرس (هجدهم) معلومات داده شده است

معنای کلمات:

دعا : خواست أخطر : خطرناکترین، لابد : باید، سنقوم : اقدام می کنیم

الحبر: دوات، رد: پاسخ داد،

روش تدریس: قرائت نمونه یی، حوار ، تکرار، سؤال وجواب انفرادی وگروپی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند. – کی می تواند مفرد کلمات: (القراء، الأسواق والإخوة) را بیان نماید؟	
۲۵ دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – کی می تواند جمع کلمه مرض را بگوید ؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (أخطرالأمراض) است روی تخته می نویسد. بعد از آن متن درس را به آواز مناسب برای شاگردان خوانده واز شاگردان می خواهد که آنرا خاموشانه بشنوند. – بار دوم متن درس را می خواند وجمله ها را معنی می کند ودرعین زمان کلمات مشکل را با مناقشه شاگردان روی تخته نوشته مرادف عربی وترجمه فارسی آن را می نویسد. – به شاگردان هدایت می دهد تا یک مرتبه درس را خاموشانه بخوانند. – متن درس را بالای چهارشاگرد تکرار نموده ، اشتباهات آنها را اصلاح وآ نها را تشویق می نماید. – تمرین اول درس را بالای بعضی شاگردان روی تخته حل می نماید، به گونه یی که آنها به هر کلمه نگاه کرده ودر متن آن را پیدا نمایند ودر پیدا کردن معنای آن با هم مشوره کنند.	کلمات مشکل را با مرادف عربی ومعانی فارسی شان در کتابچه های خود می نویسند. شاگردان درس را تکرار می نمایند

	– از میان شاگردان دو نفر را انتخاب نماید تا یکتن شان سؤالهای تمرین دوم را مطرح نماید ودیگرش به آن سؤال ها پاسخ ارایه بدارند.	شاگردان تمرین دوم را به شکل سوال وجواب کار می نمایند
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند معنای جملهٔ «أخطرالأمراض هو الجهل» را بگوید ؟ کی می تواند معنای ((الحبر ، لابد)) را بگوید ؟ کی می تواند جمع کلمه های تمرین سوم را بگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** شاگردان تمرین های اول ودوم صفحه (۱۰۰) کتاب را در کتابچه هـــای خود دوباره حل نمایند. **پیام درس:** معلم محترم باید در باره اهمیت علم ودانش وخطر جهل ونادانی در جامعه به شاگردان روشنی اندازد وبه آنها بفهماند که در میزان خداوند جل جلاله دانش یکی از معیارهای فضیلت میان انسان ها به شمار می رود، وگذشته از آن با دانش می توان به صنعت وتکنالوژی وپیشرفت هـــای اقتصـــادی دست یافت.	

درس بیست و پنجم (بخش دوم)

عنوان : **أخطرالأمراض**

صفحه : ۱۰۰ – ۱۰۲

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم را به ضمیراضافه کرده بتوانند.
- اسم تفضیل را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- طریق نوشتن همزه را در بالای واو ونبره یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

هرگاه همزه مضموم باشد درآخرکلمه وبالای حرف واو نوشته می شود.

واگرمکسور باشد بالای نبره چنانچه درمثال های تمرین آمده است نوشته می شود .

معنای کلمات:

فناء البیت : حویلی　　أطول : درازتر　　مسجِّل : تیپ (ضبط صوت)

المُعجم : فرهنگ، لغت نامه　　عمّال : کارگران

روش تدریس: مناقشه، تکرار، سؤال وجواب وانفرادی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت ها ی معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند چهارسطر اول درس گذشته را خوانده ومعنا کند ؟	
۳۵دقیقه	– تمرین چهارم را بالای شاگردان حل می کند به گونه یی که نخست کلمه های تمرین را روی تخته می نویسد وبعدا از شاگردان می خواهد که آن کلمه ها را ترتیب دهند. سپس از آنها می خواهد که آن کلمات مرتب شده را در کتابچه های خود بنویسند. – تمرین پنجم را بالای شاگردان حل می نماید به گونه یی که نخست جمله هایی را که مضاف به اسم ظاهر اند روی تخته زیر به زیر می نویسد وبعد از آن از شاگردان می خواهد که بجای اسم ظاهر ضمیر مناسب ((هـ، ها)) وضع نمایند تا دانسته شود که آنها تا کدام اندازه می توانند ضمایر را با اسمها تطابق دهند. – تمرین ششم را با شاگردان مناقشه نموده طریقه نوشتن همزه را در صورت های مختلف همراه با شاگردان مورد ملاحظه قرار می دهد، واز شاگردان می خواهد که این تمرین را در کتابچه های خود بنویسند.	جمله های ترتیب شده را در کتابچه های خود می نویسند. اسم های مضاف به ضمایر را در کتابچه های خود می نویسند.

	– دوشاگرد را پیش روی تخته خواسته وازشاگرد اولی می خواهد تا دو جمله تمرین هفتم را سؤال کند و وشاگرد دومی جواب بدهد وسپس شاگرد دوم دوسؤال اخیر را از شاگرد اولی می پرسد واو جواب می دهد، ومعلم ملاحظه کرده آنها را به اشتباهات شان متوجه می سازد وتشویق می کند.	شاگردان به حل تمرین هفتم می پردازند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم حل تمرین هشتم درس را به شاگردان کار خانه گی می دهد وروش حل آن را به ایشان نشان می دهد.	

درس بیست وششم (بخش اول)

عنوان : نشید (یا اله العالمینا)

صفحه : ۱۰۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- ترانه را درست خوانده و معنا کرده بتوانند.
- معنای کلمات مشکل وارده در ترانه را بدانند.
- ترانه را بامتن عربی آن حفظ کرده بتوانند.

معنای کلمات:

مجیب : اجابت کننده (قبول کننده) هب: ببخشای ، ارزانی دار واحمنا : ما را نگهدار

جملنا: ما را آراسته گردان رشادا: هدایت وتوفیق المبین: واضح وآشکار

یبعث: متحقق می سازد.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، تکرار انفرادی ودسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر، تایپ ونوار یا فیته در صورت امکان، تابلوی کاغذی جهت نوشتن ترانه روی آن.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از سلام واحوال پرسی ، تنظیم صنف و دیدن کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند معنای کلمات : التلفاز ، فناء البیت ، المسّجل وعمّال، را بگوید ؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – ترانه را به عربی چه می گویند ؟ – معلم محترم بعد از دریافت جواب، عنوان، درس جدید را که ترانه (یا اله العالمینا) است به خط درشت روی تخته می نویسد. ـــ متن ترانه را به آواز مناسب می خواند واز شاگردان می خواهد که به خواندن معلم گوش فرا دهند وبار دوم آن را می خواند وشاگردان به تعقیب وی آن را تکرار می کنند. بار سوم معلم بیت بیت ترانه را می خواند ومعنی می کند وکلمه های مشکل آن را روی تخته با معنای آن می نویسد وشاگردان آن کلمه های جدید را در کتابچه های خود می نویسند. بعد از تکمیل معنی دوتن از شاگردان را پیش روی صنف می خواهد ودرس را بالای ایشان می خواند اغلاط شان را اصلاح نموده وتشویق صورت می گیرد. ـــ بعد از اطمینان یافتن در درست خواندن شاگردان دو نفر از شاگردان	تکرار می کنند. کلمه های مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود می نویسند. به ترانه عربی که در کتاب است گوش می دهند.

	خوش آواز را پیش روی صنف می خواهد وطریقه درست خوانـــدن آن را به شکل ترانه به آنها می گوید وآنها آن را تمرین می نمایند. **– تمرین شماره اول را توسط پنج تن از شاگردان با استفاده ازکلمه های داده شده طوری حل می نماید که شاگرد کلمه مناسب را انتخـــاب ودر جمله استعمال نماید.**	
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** **کی می تواند ترانه را به صورت درست بخواند؟** **کی می تواند کلمات (مجیب ، هب وواحمنا) را معنا نماید؟** **کی می تواند این جمله را تکمیل نماید ؟: یارب ……… الی طلب العلم.**	**شاگردان جواب می دهند**
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** **معلم به شاگردان هدایت می دهد تا تمرین شماره دوم صحفه (۱۰۴) را در کتابچه ها ی شان حل نمایند، مانند مثال اول چهار جمله از نزد خود بسازند.** **پیام درس:** **معلم محترم در باره ترانه وسرود ومخصوصا به زبان عربی روشنی اندازد و اینکه سرود در هر زبانی در یاد گیری آن زبان نقش مهم دارد. اگر ما شعر یک زبان را خوب بدانیم می توانیم که نثر آن را بـــه خـــوبی درک نماییم.**	

درس بیست و ششم (بخش دوم)

عنوان : **النّشید**

صفحه : ۱۰۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- فعل امر را بشناسند.
- فعل امر را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- روش ساختن جمع مذکرسالم را بدانند .
- روش واسلوب دعاکردن به زبان را یاد بگیرند.

معلومات اضافی:

فعل امر ازفعل مضارع بعد ازحذف حرف مضارعت ساخته می شود.

تعریف : امر فعلی است که به خواستن کاری از فاعل مخاطب، دلالت می کند.

جمع مذکرسالم : اسمی است که به بیشتر ازدو دلالت کرده ، واو ونون ، یا یا ونون درآخرآن علاوه می گردد.

علامات اعراب جمع مذکر سالم : رفع آن به واو و نصب وجر آن به یا می باشد؛ مانند :

مسلمٌ – مسلمون – إنَّ المسلمینَ

معنای کلمات:

فَتَحَ : گشود بَعَثَ : فرستاد سَکَتَ : خاموش شد

روش تدریس: تکرار، مناقشه، سؤال وجواب.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت ها ی شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام و احوال پرسی با شاگردان ،تنظیم صنف و بررسی کار خانه گی ، درس گذ شته را ارزیابی می کند: – کی می تواند ترانه را که در درس گذشته خواندیم از یاد بخواند؟	
۳۵دقیقه	– از تمرین سوم درس دو مثال را طور نمونه برای شاگردان حل نمـــوده وطریق ساختن فعل امر را برای آنها توضیح می دهد، مثلاً: فتح، یفتح، اِفتَح – نَشَرَ ، یَنشُرُ ، اُنشُر بَعَثَ ، یَبعَثُ ، اِبعث – نَصَرَ ، یَنصُرُ ، اُنصُر ـــ معلم محترم به شاگردان تو ضیح می دهد که فعل امر از فعل مضـــارع ساخته می شود هرگاه عین کلمۀ فعل مضارع مضموم با شد همزه فعل امر وعین کلمه آن نیز مضموم می باشد واگر عین کلمۀ فعل مضارع مفتوح ویا مکسور باشد همزه فعل امرمکسور وعین کلمه فعل امر مطابق عین کلمه فعل مضارع مفتوح یا مکسور می باشد، ومثال های دیگر داده شدۀ تمرین را به همکاری خود بالای شاگردان حل می نماید.	

	– معلم محترم پیرامون جمع مذکر سالم برای شاگردان معلومات داده و طریقه ساختن آنرا برای شاگردان بیان می نماید وبعدا چهارمثال از تمرین چهارم را برای شاگردان طورنمونه حل می نماید. مثلاً : العالَم – العالمون المؤمن – المؤمنون الواقف –الواقفون المعلم – المعلمون ومثال های دیگر را بالای شاگردا ن کار می نماید. – تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید وبعداً دو تن شاگرد را پیش روی صنف می خواهد که یکی از آنها سؤال ودومی به سؤال پاسخ دهد واین کار را بالای چند شاگرد تکرار می نماید. طریقهٔ درست دعاکردن را برای شاگردان توضیح می نماید. – تمرین ششم را بالای شاگردان خوانده ونوشته می نماید. – دومثال از تمرین هفتم را برای شاگردان حل می نماید، به گونه یی که یک یا دو کلمه را در جمله استعمال می کند وبعدا از دیگران می خواهد که متباقی کلمات را در جمله استعمال نمایند. همچنان معلم از شاگردان می خواهد که جمله ها را در کتابچه های خود بنویسند. ربیّ وفّقنی بعلمٍ . ربّنا هب لی الصحة والسّعادة . ــ کلمات تمرین هشتم را روی تخته می نویسد وسپس در معانی آن با اشتراک شاگردان بحث نموده آن را روی تخته می نویسد وشاگردان معانی آن را در کتابچه های خود می نویسند.	جدول جمع مذکر سالم را در کتابچه های خود می نویسند. جمله های تمرین هفتم را در کتابچه های خود می نویسند. معانی کلمه های تمرین هشتم را در کتابچه های خود می نویسند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم « الواجب المنزلی» را به شاگردان کار خانه گی می دهد وبه آنها هدایت می دهد تا امر مفرد را به جمع تبدیل نمایند .	

درس بیست و هفتم (بخش اول)

عنوان : **عيادة المريض**

صفحه : ۱۰۷

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس : شاگردان باید:

- محاوره را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- محاوره را عملاً اجرا کرده بتوانند.
- تلفظ الف وفتحه را درست اداء کرده بتوانند.

معلومات اضافی:

اسم فاعل به کسی یا چیزی اطلاق می گردد که کاری را انجام دهد.

صیغهٔ اسم فاعل از فعل ماضی سه حرفی، بر وزن« فاعل یا فاعلة» میاید؛ مانند: ناصر، ضارب، کاتب وغیره؛ واگر فعل ماضی بیشتر از سه حرف داشته باشد، در آن حال اسم فاعل آن بر وزن فعل مضارع آمده با این فرق که بجای حرف مضارعت میم مضموم می گذاریم، وحرف ماقبل اخیرش را کسره می دهیم وبر آن حرف تنوین را جاری می سازیم؛ مانند: مجتنبٌ، متقبلٌ ومنتصرٌ.

معنای کلمات:

حزيناً: غمگین أَظُنُ : گمان می کنم ذاهبٌ : رونده وَصَلَ : رسید حدث: واقع شد

عيادة: مریض پرسی تحضر: حاضر می شوی

روش تدریس : قرائت نمونه یی، محاوره، سؤال وجواب انفرادی ودسته جمعی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلویی که در آن محاوره نوشته شده باشد، تایپ ونوار یا فیته در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی وتنظیم صنف، و بررسی کار خانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند مضارع وامر(نصر، فتح ، فهم ، علم) را بگوید ؟ – کی می تواند جمع مذکرسالم کلمات (المعلم ، المجاهد ، الجالس و الواقف) رابیان کند؟	
	تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید: – کی می تواند بگوید که پرسیدن بیمار را به عربی چه می گویند؟ – بعد از دریافت جواب عنوان درس جدید را که (عيادة المريض) است روی تخته می نویسد ودرس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ومتن درس را برای آنها به طور نمونه یی می خواند. – بار دوم متن درس را جمله به جمله می خواند ومعنی می کند وکلمات	به کتابهای خود خاموشانه نگاه می کنند وبه خواندن معلم گوش می دهند. معانی کلمه های مشکل را

وقت	فعالیت معلم	فعالیت شاگردان
۲۵ دقیقه	مشکل را روی تخته می نویسد ومعنای آن را در مقابلش می نویسد. ـــ دو دو نفر از شاگردان را از جای شان بر می خیزاند وبه گونه یی که محاوره را به شکل یک نمایشنامه اجراء می نمایند وبجای هر شخصی یک شاگرد نقش بازی می نماید. این کار را تا اندازه یی تکرار می کند که از فهم وتلفظ درست شاگردان مطمین گردد. – به شاگردان هدایت می دهد تا مترادف کلمات داده شده درتمرین اول درس را ازمیان قوس ها انتخاب نمایند، وبه آنها فرصت مشوره می دهد. – سؤالهای تمرین دوم درس را ازشاگردان پرسیده و به آنها می گوید تا با استفاده ازمتن درس به سؤالات جواب بدهند. – در مورد اسم فاعل به شاگردان معلومات داده وبعدا از تمرین سوم دو مثال را طورنمونه به آنها حل می نماید. مثلاً: دخل – یدخل – داخل قدم – یقدم – قادم خرج – یخرج – خارج مثال های دیگرتمرین مذکور را بالای شاگردان حل می نماید.	درکتابچه های خود می نویسند. شاگردان جهت پیدا کردن معنای مناسب میان هم مشوره می نمایند.
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند کلمات (أظنّ ، سأحضر و العیادة) را معنا کند؟ کی می تواند متن درس را درست بخواند؟ چه کسی اسم فاعل کلمات (خرج ودخل) را ساخته می تواند؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم محترم تمرین دوم را به شاگردان کار خانه گی می دهد. **پیام درس:** عیادت بیمار در دین اسلام، یک ارزش اخلاقی است، که مایه محبت وروابط نیک اجتماعی می گردد ودر سرعت بهبودی بیمار اثر گذار می باشد. معلم محترم باید در لابلای درس شاگردان را به عیادت بیماران تشویق نماید تا این سنت با ارزش دینی در میان ملت ما به خوبی زنده شده وانتشار پیدا کند.	

درس بیست و هفتم (بخش دوم)

عنوان : **عیادة المریض**

صفحه : **۱۰۹ - ۱۱۰**

وقت : **۴۵دقیقه** (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- ازفعل مضارع اسم فاعل ساخته بتوانند.
- ادوات استفهام را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- بین هم در باره عیادت بیمار محاوره کرده بتوانند.

معلومات اضافی :

اسم فاعل : عبارت ازاسمی است که از فعل اشتقاق شده وبرای وصف شخصی یاچیزی که همان فعل را انجام می دهد اطلاق می گردد؛ مثلاً : «کاتب» دلالت به وصف کسی می کند که عمل کتابت را انجام دهد.

معنای کلمات :

حُمّی : تب صداع : سر درد سَهَرْ: بیدارخوابی

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب ، انفرادی.

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند . - کی می تواند ماضی کلمات ((یخرج ، یدخل ویقدم))رابگوید ؟	
۳۵دقیقه	- کلمات تمرین چهارم را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند واز آنها می خواهد تا کلمات را به تعقیب وی تکرارنمایند وسپس به آنها هدایت می دهد تا کلمات را بامراعات نمودن حرکات آن بنویسند وهمچنان فرق بین تلفظ الف و فتحه را به آنها توضیح می دهد . - دو جملهٔ خبری تمرین پنجم را به جملهٔ استفهامی تبدیل می نماید: إلی أین أنتَ ذاهبٌ ؟ ماذا تکتب ؟ و به شاگردان هدایت می دهد تا جمله های باقی مانده را به استفهام تبدیل نمایند. - تمرین ششم درس را روی تخته می نویسد واز شاگردان می خواهد که آن را دو بار در کتابچه های خود بنویسند وسپس دو تن را در نزدیک تخته خواسته از آنها می خواهد که آن را بدون آنکه در کتاب نگاه کنند روی تخته بنویسند واو برای آنها املا می گوید تا شاگردان قدرت املا شان در عربی بلند برود.	کلمات را تکرار نموده ومی نویسند. سؤال می سازند أین بیتک ؟ متی تلعب ؟ لماذا خرجتَ ؟

	– جملات تمرین هفتم را برای شاگردان خوانده ومعنا می نماید سپس تمرین را به قسم سؤال وجواب بالای آنها اجرا می نماید. ــ پنج دقیقه به شاگردان فرصت می دهد که از نزد خود به شکل جمله یی که در تمرین هشتم نمونه داده شده جمله بسازند وبعد از آن از هر شاگرد می خواهد که جمله هایی که نوشته است بخواند واو جمله بندی شان را تصحیح می کند وتشویق می نماید. ــ کلمات تمرین نهم را با معانی آن روی تخته می نویسد واز شاگردان می خواهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند وبعدا آن را چند بار می خواند تا معانی آن در خاطر سپرده شود.	میان هم محاوره می نمایند. در کتابچه های خود جمله می سازند.
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم تمرین(الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانگی می دهد.	

درس بیست و هشتم (بخش اول)

عنوا ن : **سَیّارة الأجرة**

صفحه :۱۱۱

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- محاوره را عملا اجرا کرده بتوانند.
- ادات استفهام برای مقدار((کم)) را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- روش محاوره وسؤال وجواب را که بین کرایه گیرنده وصاحب موتر انجام می شود بیاموزند.

معنای کلمات:

سیّارة الأجرة : موترتکسی جنب الشارع : کنار سرک فندق: رستورانت السائق: راننده تفضلْ: بفرمایید.

روش تدریس: انفرادی ، سؤال وجواب وتکرار

موادممددرسی: کتاب، تخته، تباشیر،

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کار خانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند این جمله خبری را به استفهامی تبدیل نماید؟ کنت مریضاً.	
۲۵دقیقه	جهت تولید انگیزه به غرض دریافت عنوان درس جدید از شاگردان مـــی پرسد: موترتکسی را به عربی چه می گویند ؟ – بعد از شنیدن جواب صحیح، عنوان درس جدید را که (سیّارة الأجرة) است بالای تختهٔ صنف به خط درشت می نویسد. سپس متن درس را با آواز بلند می خواند، واز شاگردان می خواهد که به کتابهای خود نگاه کرده وبه قرائت وی گوش دهند. ــ متن درس را دو باره می خواند وشاگردان با وی تکرار می نمایند ودر عین زمان جمله ها را معنی می نماید. ــ چند تن از شاگردان را انتخاب می نماید که متن درس را بـــه شـــکل محاوره انجام دهند، واو خواندن آنها را تصحیح می نماید وتشویق مـــی نماید. – تمرین شماره دوم را بالای تخته صنف توسط شاگردان حل می نماید.	شاگردان به درس گـــوش مـــی دهند تمرین دوم را چنین حـــل مـــی نمایند: رکب هارون سیّارة الأجرة. الفندق قریب من البنک. أرید فندق کابل.

۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند به این سؤال جواب بدهد؟ (فی ماذا رکب هارون ؟) کی می تواند کلمات ذیل را ترتیب نموده از آن جمله مفید بسازد؟ (کابل – ارید – فندق) کی می تواند جمله خبری ذیل را به استفهامی تبدیل نماید ؟ ((الأجرة مائة أفغانی)).	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** شاگردان تمرین شماره اول را در کتابچه های خود حل نمایند.	

درس بیست وهشتم (بخش دوم)

عنوان : سیّارة الاجرة .

صفحه : ۱۱۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- قادر به ساختن جمله فعلیه شوند.
- کلمه ((أن)) را درجمله استعمال کرده بتوانند.
- همزۀ قطع را شناخته و استعمال آن را بدانند.

معلومات اضافی:

جمله فعلیه : عبارت ازجمله یی است که به فعل شروع شده باشد؛ مانند : کتب الطالب الدرس.

أن : ازادوات نصب است وبالای فعل مضارع داخل شده وآنرا منصوب می سازد.

مانند : أرید أن أذهب . أی أرید الذهاب.

معنای کلمات:

المتحف: موزیم، یُمنع: منع است، الحمراء: رنگ سرخ،

یدفع الفلوس: پول می پردازد، مفترق الطرق: چهار راه.

روش تدریس : مناقشه، سؤال وجواب گروپی و انفرادی.

موادممد درسی: کتاب، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از سلام ،احوال پرسی وتنظیم صنف، درس گذشته را ارزیابی می کند : – کی می تواند کلمات ذیل را معنی کند؟ (الأجرة، فندق، جنب الشارع)	
۳۵ دقیقه	– شاگردان را هدایت می دهد تا در کتابهای خود دقیق نگاه کرده کلمات مناسب را از بین قوس انتخاب نمایند وبا آن خانه خالی ها را توسط پنسل پر نمایند. وبعد از آن چند شاگرد را وظیفه دهد که آن را به آواز بلند بخوانند واگر اشتباهی بود آن را تصحیح کند ودیگران هم اشتباهات خود را از روی تصحیح استاد تصحیح می نمایند. ـ سپس شاگردان را به گروپ های مختلف تقسیم نموده وبه آنها هدایت می دهد تا تمرین پنجم را در میان خود شان مناقشه نموده سپس آن را در کتابچه های خود بنویسند. ـ بعد از آن شاگردان را به چند گروپ تقسیم می نماید واز آنها میخواهد که پیرامون متنی که در تمرین پنجم قرار دارد بحث نموده اشکال همزه قطع ووصل را روشن سازند وعلامات همزه قطع را در جاهای مناسب آن	تمرین پنجم را می نویسند. در بارۀ همزۀ قطع با هم بحث می نمایند.

	جابجای کنند. سپس نمایند ه هرگروپ پیش روی تخته آمده کلمـــاتی را که همزه قطع به آن داده می شود بالای تخته می نویسد اشتباها ت ایشان اصلاح وتشویق صورت می گیرد. - به شاگردان هدایت می دهد که درخلال تمرین ششم هر دو نفـــر در کتابچه های خود وبا مشوره هم چهار جمله بنویسند ومعلم چند شاگرد را به پیش روی صنف می خواهد تا قبل از افعال داده شده در تمرین هفـــتم حرف (أن) را در اول جمله اضافه نموده وتغییرات لازم را در آن افعال بیاورند. ـــ کلمات تمرین نهم را بالای دو تن از شاگردان به آواز بلند می خواند ومعانی آن را بیان می دارد.	به مشوره هم جمله می سازند
۵ دقیقه	**کار خانه گی:** معلم از شاگردان می خواهد که تمرین (الواجب المنزلی) را در کتابچه های خود بنویسند.	

درس بیست ونهم (بخش اول)

عنوان : الفندق

صفحه : ۱۱۵

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف درس: شاگردان باید:

- متن محاوره را درست خوانده بتوانند.
- محاوره را باسؤالهای آن عملا اجرا کرده بتوانند .
- بعضی چیزهایی را که به عدد ومعدود تعلق دارد یادبگیرند.

معلومات اضافی :

در زبان عربی عدد های یک ودو مطابق معدود می باشند؛ مانند: کتاب واحد، وکتابان اثنان؛ ولی عدد های سه تا ده عدد مخالف معدود می باشد، یعنی اگر معدود مذکر بود عدد مؤنث می آید واگر معدود مؤنث بود عدد مذکر می آید؛ مانند: خمسة کتب، ثلاث طالبات. ومعدود از سه تا ده معمولا جمع بوده ودر جمله مضاف واقع می شود.

معنای کلمات :

الاستعلامات: سکرتریت (معلومات)، الموظف: کارمند أجرة: کرایه جواز السفر: پاسپورت.

الاستمارة: فورمه مائة: صد

روش تدریس: قرائت نمونه یی، محاوره، سؤال وجواب انفرادی وتکرار.

موادممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ ونوار یافیته در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردا ن
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی وتنظیم صنف درس گذشته را ارزیابی می کند . – کی می تواند تمرین پنجم صفحه (۱۱۳) درس گذشته را درست بخواند؟	
۲۵ دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – رستورانت را به عربی چه می گویند ؟ بعد ازدریافت جواب، عنوان درس جدید را که «الفندق» است بــه خــط درشت روی تخته می نویسد. ـــ متن درس را به آواز بلند می خواند واز شاگردان می خواهد که به قرائت وی گوش دهند وسپس بار دوم آن را می خواند ومعانی آن را بیان می دارد. ـــ بعد از آن کلمه های مشکل متن درس را روی تخته مـــی نویســـد ودر کشف معانی آن با شاگردان مناقشه می نماید وبعد از دریافت معانی درست آن به آنها هدایت می دهد که کلمات مشکل را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند. ـــ چند نفر شاگرد را مکلف می سازد تا به شکل محـــاوره مـــتن درس را بخوانند ومعلم برای آنها تصحیح می نماید تا کلمات عربی را درست نطق	تمرین اول را چنین حل مـــی نمایند:

	كنند. – سؤالهای تمرین اول را روی تخته نوشته و با شاگردان به شکل مناقشـــه به پاسخ دهی آن می پردازد، سپس آن جوابها را روی تخته نوشته وتوســـط شاگردان آن را چند بار تکرار می نماید وسپس به آنها دستور می دهد کـــه سؤالها وجوابهای آن را در کتابچه های خود بنویسند.	– دخـــل هـــارون الفنـــدق – یرید غرفة – ملأ الاستمارة – مائة افغانی – فی غرفة رقم (۲۰)
۱۰ دقیقه	**ارزیابی :** کی می تواند امرفعل ((یقف و یضع)) را روی تخته بنویسید. کی می تواند این جمله را جواب بگوید ؟ ((أین جوازسفرک ؟)) کی می تواند معنای کلمات: ((غرفة ، استمارة و جوازالسفر)) را بگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** شاگردان تمرین دوم صفحه (۱۱۶) را درکتابچه های خود حل نمایند.	

درس بیست و نهم (بخش دوم)

عنوان : الفندق

صفحه : ۱۱۷

اهداف : شاگردان باید:

- به سؤالها جواب داده بتوانند.
- ازفعل معتل، فعل امر ساخته بتوانند.
- کلماتی را که در آن حروف غیر ملفوظ است بشناسند.

معلومات اضافی:

فعل معتل : عبارت از فعلی است که در آن یکی از حروف علت (و ، ی ، ا) باشد.

ساختن امر از فعل معتل : هرگاه حرف علت در اول فعل باشد حرف مضارع حذف وآخر فعل ساکن می گردد؛ مانند :

یقف – قف یضع – ضع

معنای کلمات:

وضع: گذاشت، وصل: رسید، وثب: خیز گرفت. سعر: بها وقیمت، وجبة: یک وعده غذا.

روش تدریس: انفرادی ، تکرار سؤال وجواب

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند معنای جمله (کم أجرة الغرفة لیوم واحد؟) را بگوید؟	
۳۵ دقیقه	– تمرین شماره سوم را بالای شاگردان اجراء می کند واز آنها می خواهد که بعد از پیدا کردن افعال امر همه حالات آن را در یک جدول در کتابچه های خود منتقل سازند. – تمرین چهارم را طور محاوره بالای دوتن از شاگردان اجرا می نماید. هرگاه شاگردان اشتباه کردند آن را تصحیح می نماید، ودر عین زمان آنها را تشویق می نماید. – نخست به شاگردان این ملاحظه را بفهماند که شماری از کلمات هستند که در آنها حروفی می باشد که نوشته می شوند وتلفظ نمی شوند ودر بسا از کلمات حروفی موجود اند که تلفظ می شوند؛ ولی نوشته نمی شوند، سپس سه تن از شاگردان را به نوبت مکلف می سازد که محتویات تمرین پنجم را به آواز بلند بخوانند وخود قرائت آنها را درست می نماید. – برای شاگردان پنج دقیقه وقت می دهد که هر کدام در کتابچه های خود چهار جمله بنویسند ودر آن کلمه «رقم» را استعمال نمایند وبعد از آن از	شاگردان به شکل محاوره تمرین چهارم را کار می نمایند شاگردان تمرین پنجم را به آواز بلند می خوانند

	آنها می خواهد که آن را در صنف بخوانند وخود اشتباهات شان را تصحیح می نماید. ــ تمرین شماره هفتم درس را بالای دوتن از شاگردان می خواند ودیگــر شاگردان را به تکرار دستور می دهد وسپس به شاگردان دیگر هدایت مــی دهد که آن را در کتابچه های خود بنویسند. ــ تمرین هشتم درس را بالای دو تن از شاگردان حل می نماید، طوریکــه یکی از آنان عددی را که به حروف نوشته شده است می خواند ودیگــری صحیح آنرا به عدد جواب می دهد. اشتباهات ایشان اصلاح می گردد. ــ تمرین نهم را به شاگردان می خواند ومعانی آن را به شاگردان می گوید.	شاگردان تمرین هفتم را در کتابچه ها خود می نویسند
	ارزیابی: – کی به این سؤال جواب داده می تواند؟ متی تَفطرُ یا أخی ؟ – کی می تواند (ثمانیة وستون) را به عدد بنویسد؟ – کی می تواند معنای کلمه سلّم را بگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم حل تمرین (الواجب المنزلی) را به شاگردان کار خانه گی می دهــد ورروش پر نمودن آن را نیز بیان می دارد.	

درس سی ام (بخش اول)

عنوان : في المطعم

صفحه : ۱۱۹

وقت : ۴۵ دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- در موضوع معین محاوره درست کرده بتوانند.
- نام غذا های مهم را یاد بگیرند.

معلومات اضافی :

صفت وموصوف: صفت اسمی است که بعد از اسم دیگری بیاید و از نظر اعراب تابع آن باشد. اسم اول را موصوف گویند واسم دوم را صفت نامند. صفت موصوف را از یک نگاه توصیف می نماید وحالت آن را توضیح می دهد؛ مثال: هذا عالمٌ صادقٌ. در این جمله « صادقٌ» صفت است و« عالمٌ» موصوف.

معنای کلمات:

حانَ : فرارسید　　الغداء : نان چاشت　　لوسمحت : ببخشید، لطفاً

الفاتورة : بل، رسید　　الوجبة : خوراک، غذا　　العصير : آب میوه　　الفلوس: مبلغ، پول.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، محاوره، انفرادی ، سؤال وجواب.

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تابلوی کاغذی سخت که در آن محاوره نوشته شده باشد، تایپ ونوار یافیته در صورت امکان.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– معلم محترم بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند به این سؤال جواب بدهد؟(أين تسكن يا أخي؟)	
۲۵ دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – رستورانت را به زبان عربی چه می گویند؟ – بعد از در یافت جواب، عنوان درس جدید را که (في المطعم) است روی تخته می نویسد ، شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته ودرس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می نماید سپس متن درس جدید را به آواز بلند برای شاگردان خوانده واز شاگردان میخواهد که به کتابهای خود نگاه کرده به خواندن معلم گوش فرا دهند. بار دوم متن درس را به آوزا بلند ورسا می خواند وشاگردان به تعقیب وی تکرار می نمایند. بار سوم کلمات مشکل درس را روی تخته می نویسد ومعنی می کند وسپس با مناقشه شاگردان در باره معانی متن بحث وگفتگو می نمایند تا	در کتابهای خود نگاه می کنند. دسته جمعی تکرار می نمایند. با معلم در بارۀ متن درس مناقشه می نمایند.

	تمام شاگردان معنای متن را یاد بگیرند. – سپس محاوره را عملاً بالای شاگردان اجرا می نماید طوریکـــه یـــک شاگرد در نقش هارون و شاگرد دیگر در نقش مؤظف محاوره را انجـــام می دهند همکاری وتشویق صورت می گیرد. – یک مثال ازتمرین اول را برای شاگردان حل می نماید؛ مثلا : (حان) به معنا ی إقترب. وبه آنها هدایت می دهد تا مترادف کلمات تمرین را ازمیـــان قـــوس هـــا دریابند. – سؤالهای تمرین دوم درس را از شاگردان پرسیده به آنها هدایت مـــی دهد که با استفاده ازمتن درس به سؤالها جواب بدهند .	شاگردان عملاً محاوره اجرا می نمایند شاگردان جواب می دهند
۱۰ دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ کی می تواند معنای جمله: هل ترید شیئاً آخر؟ را بگوید ؟ ـ کی می تواند معنای کلمات : (الوجبة و الفاتورة) را بگوید؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم محترم تمرین دوم را به شاگردان کار خانه گی بدهد.	؟

درس   سی ام (بخش دوم)

عنوان :   فی المطعم

صفحه : ۱۲۰ – ۱۲۲

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهدا ف : شاگردان باید:

- اوقات غذا خوردن را بدانند.
- افعال ماضی مهموز را به مضارع تبدیل کرده بتوانند.
- به کار بردن اسلوب خواستن را به شکل خواهش یاد بگیرند (ببخشید ، لطفاً)
- شاگردا ن برای موصوف، صفت مناسب ساخته بتوانند.

معلومات اضافی :

فعل مهموز: عبارت از فعلی است که در اول یا وسط ویا آخر آن همزه باشد.

مانند : أخذ – سأل – قرأ

معنای کلمات :

متی تُفطِرُ: چه وقت صبحانه می خورید؟   الحلیب : شیر   تتغدی : نان چاشت را می خوری

اللّحم المشوی : کباب   العَشَاء : نان شام

روش تدریس: مناقشه، انفرادی ، سؤال وجواب

مواد ممددرسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند: – کی می تواند معنای کلمات ((الوجبة ، الفاتورة و صحن)) را بگوید ؟	
۳۵دقیقه	– جمله های تمرین سوم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند وبعداً آن را بالای ایشان می خواند سپس هدایت می دهد تا جمله های تمرین را در کتابچه های شان بنویسند. – تمرین چهارم درس را برای شاگردان خوانده ومعنا می کند سپس تمرین را به شکل محاوره بالا ی آنها اجرامی نماید، همکاری وتشویق صورت می گیرد . – یک کلمهٔ تمرین پنجم را در جمله استعمال می کند؛ مثلاً : هل أکلتَ الفطور؟ وبعداً دو شاگرد را به نوبت پیش روی صنف خواسته وبه آنها هدایت می دهد تا دو کلمه باقی مانده تمرین را درجمله مفید استعمال نمایند. – در بارهٔ تبدیل نمودن فعل ماضی به مضارع به شاگردان معلومات داده و دو فعل ماضی از تمرین ششم را به مضارع تبدیل می نماید ؛ مثلاً :	می نویسند. جمله می سازند: – أناأکلتُ الغداء . – هی أکلت العَشَاءَ .

	أخذ – يأخُذُ أمِنَ – يأمَنُ. وهمچنان درمورد فعل مهموز نیز به شاگردان معلومات می دهد. وبه آنها می گوید که فعل مهموز فعلی را گویند که یکی از حروف آن همزه باشد. فعل مهموز سه نوع است: مهموزالفاء ، مهموزالعین و مهموز الـــلام ؛ ومثال های دیگر را بالای شاگردان کارمی نماید. یک مثال از تمرین هشتم را برای شاگردان حل می نماید؛ مثلاً : هذا صحن ((کبیر)) وبه آنها هدایت می دهد که کلمه های مناسب را از بین قوس ها انتخاب ودر جاهای خالی تمرین توسط پنسل بنویسند. – کلما ت تمرین نهم را که ذخیره لغات می باشد روی تخته نوشته ومعنا می نما ید وبعداً برای آنها می خواند و از شاگردان می خواهد تا به تعقیب وی تکرار نمایند و در آخر به آنها هدایت می دهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند. مثلاً : الأطعمة : خوردنی ها الأشربة :نوشیدنی ها السّمک: ماهی عصیرالتّفاح : آب سیب المرق : شوربا عصیرقصب السّکر: آب نیشکر	مترادف کلمات را انتخاب مـــی نمایند: – جمیلةٌ – قدیمةٌ – السّابع شاگردان کلمات را در کتابچه ها شان می نویسند
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم تمرین(الواجب المنزلی) را برای شاگردان کار خانه گی می دهد.	

درس سی و یکم (بخش اول)

عنوان : **محل البیع الملابس**

صفحه : ۱۲۳

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعناکرده بتوانند.
- محاوره را عملا اجرا کرده بتوانند.
- سؤالها وجوابها پیرامون خرید وفروش را با استعمال اعداد بدانند.

معلومات اضافی:

عدد اگر از ده تا نود ونه باشد معدود آن همیشه مفرد ومنصوب می آید. مانند: خمسة عشر کتابا، ثلاثون کتابا، واگر عدد«مائة» یا « ألف» وامثال آن باشد معدود آن مفرد بوده ومضاف الیه واقع می شود؛ مانند: مائة کتابٍ، ألف رجل.

معنای کلمات :

محلّ بیع الملابس : فروشگاه تکه   سعر: قیمت   ملابس صیفیة: لباس های تابستانی

بدلة: یک دست دریشی وکرتی   بیضاء: سفید   غال: قیمت،گرانبها   النقود: پول.

روش تدریس: قرائت نمونه یی، مناقشه، تکرار، سؤال وجواب وانفرادی

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر، تایپ وفیته یا نوار، تابلوی کاغذی.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی با شاگردان ،تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی درس گذشته را ارزیابی می کند . – معنای جمله (هذا صحنٌ کبیرٌ) چیست؟	
۲۵دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** – فروشگاه در زبان عربی چه نام دارد ؟ – بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که (محلّ بیع الملابس) است روی تخته نوشته ودرس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می کند وسپس متن درس جدید را به آوازبلند برای شاگردا ن خوانده واز شاگردان می خواهد که اول به قرائت معلم گوش فرا دهند وبار دوم بعد از قرائت وی تکرار نمایند. – در قرائت بار سوم جمله ها را معنی می نماید وکلمات مشکل را روی تخته می نویسد ومعنی می کند واز شاگردان می خواهد که آن کلمات را با معانی آن در کتابچه های خود بنویسند. – دو دو شاگرد راپیش روی صنف خواسته ومحاوره را عملاً بالای آنها اجرا نموده همکاری وتشویق صورت می گیرد. – معلم محترم به شاگردان هدایت می دهد تا در تمرین اول، زیرکلماتی	خاموشانه گوش میدهدند. معانی کلمات را می نویسند. محاوره رااجرا می نمایند.

	که بهم مشابهت دارند توسط پنسل خط بکشند وبعداً تمرین را روی تخته حل نموده وبه شاگردان هدایت می دهد تا اشتباهات شان را اصلاح نمایند، معلم رو ی تخته، زیر کلمات ذیل خط می کشد : دکانٌ – ثمنٌ – قیمة مرتفعة – الفلوس – سؤالهای تمرین دوم درس را از شاگردان می پرسد و از آنها می خواهد تا با استفاده از متن درس به سؤالها پاسخ گویند.	شاگردان به شکل سوال و جواب تمرین دوم کار می کنند
۱۰دقیقه	**ارزیابی:** کی می تواند متن درس را درست بخواند ؟ لباس تابستانی را به عربی چه می گویند ؟ کی می تواند جمله (کم سعرها؟) را معنی کند؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم محترم از شاگردان می خواهد تا تمرین سوم درس را بحیث« کار خانه گی» حل نمایند.	

درس سی و یکم (بخش دوم)

عنوان : محلّ بیع الملابس

صفحه : ۱۲۵ – ۱۲۷

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف: شاگردان باید:

- صفت وموصوف را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- برا ی هر مبتدا خبر درست بامراعات نمودن تذکیروتأنیث آن ساخته بتوانند .
- جمع تکسیررا بشناسند.
- ضد بعضی کلمات را بشناسند.

معلومات اضافی :

قاعده در مبتدا وخبر وعلاقه آن : هرگاه مبتدا مؤنث باشد خبرآن نیز مؤنث می آید.

جمع تکسیر : عبارت از اسمی است که به بیشتر از دو دلالت کرده و شکل مفرد کلمه در آن تغییر می نماید واین جمع صیغه های مختلف دارد.

هرگاه یک کلمه به لام شروع شده باشد در وقت داخل شدن ((ال)) لام ((ال)) تلفظ نمی شود ولام اصل کلمه مشدد ساخته می شود .

معنای کلمات:

ثقیل : سنگین خفیف : سبک واسع : گشاده ضیّق : تنگ

من یّخیّطها ؟ : کی می دوزد ؟ الصّدریة : واسکت

روش تدریس: مناقشه، انفرادی و سؤال و جواب

مواد ممد درسی : کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	– بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی ، درس گذشته را ارزیابی می کند. – فروشگاه لباس را به عربی چه می گویند ؟	
۳۵دقیقه	– از شاگردان می خواهد که کلمات متضادی را که در تمرین چهارم هستند با مناقشه ومشوره باهم وصل نمایند وخودش کار شان را زیر نظر گرفته اشتباهات شان را تصحیح می نماید. معانی کلمات این تمرین به شرح ذیل می باشد: بائع : فروشنده..............مشتری : خریدار حارٌ: گرم .... بارد: سرد ثقیل : سنگین................ خفیف : سبک	کلمات را با ضدشان وصل می کنند. سؤال وجواب می نمایند. جمله های جدید را در کتابچه

	غالٍ : گران – قیمت .... رخیص : ارزان – تمرین پنجم را بالای شاگردان اجراء می نماید واگـــر در آن کلمـــات مشکل ویا عبارات پیچیده موجود باشد آنرا نیز معنی می نماید. – به شاگردان پنج دقیقه وقت می دهد تا هر کدام یک جمله به شـــکل جملۀ نمونه یی تمرین ششم از نزد خود بسازند وبعدا آن را روی تخته می نویسد وبالای آنها تکرار می نماید و از آنها می خواهد کـــه آن را در کتابچه های خود نقل نمایند. ـــ دومثال از تمرین هفتم را طورنمونه به شاگردان حل می نماید؛ مثلاً : هذا الکتاب (غال) هذه السّاعة (غالیة) وهمچنان به آنها توضیح می دهد که درجاهای خالی تمرین کلمات (غالٍ وغالیة) را توسط پنسل بنویسند یعنی در پیش روی کلمات مذکر کلمه (غال) ودر پیش روی کلمات مؤنث کلمه (غالیة) را می نویسند. – دو کلمه از کلمات مفرد تمرین هشتم را طورنمونه برای شاگردان روی تخته به جمع تبدیل می کند؛ مثلاً : قصیر – قصار طویل – طوال وبه شاگردان هدایت می دهد تا کلمات دیگرتمرین را بـــه جمـــع تبـــدیل نمایند . – به شاگردان هدایت می دهد تا ((ال)) را با کلمات داده شده تمـــرین نهم پیوست نموده ودرکتابچه های شان بنویسند. – کلمات تمرین دهم را روی تخته نوشته وبه کمک لغت نامۀ آخرکتاب آنرا معنا می نماید همچنان بالای شاگردان تکرارمی کند وبه آنها هـــدایت می دهد تا کلمات را در کتابچه های شان بنویسند.	های خود می نویسند. کلمات را جمع می نمایند: – ثقیل – ثقال – ضعیف – ضعاف – خفیف – خفاف – صغیر – صغار شاگردان تمرین نهم را بعـــد از داخل نمودن (ال) در کتابچـــه های خود می نویسند.
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** – معلم محترم تمرین (الواجب المنزلی) رابه شاگردان کارخانه گی می دهد واز آنها می خواهد که از کلمات داده شده در جدول اسم مکان بسازند.	

درس سی ودوم (بخش اول)

عنوان : **مساعدة المحتاج**

صفحه : ۱۲۹

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- متن درس را درست خوانده ومعنا کرده بتوانند.
- صیغۀ متکلم فعل ماضی را بشناسند.
- استشها د به نصوص شرعی، پیرامون همکاری نمودن با نیازمندان رابیاموزند.

معلومات اضافی :

ظرف زمان اسم منصوب است که زمان حصول فعل را بیان می نماید.

ظرف مکان، ظرفی است که مکان حصول فعل را بیان نماید.

معانی کلمات:

عائدا: در حال بازگشت یرتعد: می لرزد الرکوب: سوار شدن أساعد: همکاری می کنم

العون: کمک وصل: رسید شکرني: از من تشکری کرد

روش تدریس : قرائت نمونه یی، مناقشه، تکرار ، انفرادی وسؤال وجواب.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردان
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان، تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته را ارزیابی می کند. - کی می تواند کلمات (طویل ، کبیر وصغیر) را به جمع تبدیل کند؟	
۲۵ دقیقه	**تولید انگیزه جهت دریافت عنوان درس جدید:** - کمک کردن را به عربی چه می گویند ؟ - بعد از دریافت جواب، عنوان درس جدید را که ((مساعدة المحتاج)) است روی تخته می نویسد. شاگردان را متوجه کتاب های شان ساخته و درس جدید را به نام خداوند (ج) آغاز می نماید. - متن درس جدید را برای شاگردان به آواز بلند خوانده ومعنا می نماید. سپس درس جدید را به نوبت بالای چهارشاگرد تکرارمی نماید واز آنها می خواهد تا درس را خوانده وترجمه نمایند. - یک مثال از تمرین اول درس را برای شاگردان روی تخته طورنمونه حل می نماید ((معنای درست را از میان قوس انتخاب می نماید))؛ مثلاً : یرتعد - یرتبک وبه شاگردان هدایت می دهد تا معنای درست دوکلمه باقی مانده تمرین را ازمیان قوس دریابند.	در اثنای خواندن معلم به کتابهای خود نگاه می کنند وبه خواند معلم گوش می دهند. شاگردان بقیۀ تمرین اول را با استفاده از مثال حل می نمایند

	– سؤالهای تمرین دوم را از شاگردان می پرسد و به آنها هدایت می دهد تا با استفاده از متن درس به سؤالها جواب بدهند.	
۱۰ دقیقه	**ارزیابی :** – کی می تواند جمله ((جلس الشیخ فی السّیّارة)) را معنا نماید؟ – کی می تواند بگوید که سردی ولرزیدن را به عربی چه می گویند؟ – کی می تواند مترادف کلمات عائداً وعون را بگوید ؟	شاگردان جواب می دهند
۵ دقیقه	**کارخانه گی :** معلم محترم تمرین سوم را برای شاگردان کارخانه گی می دهد . **پیام درس:** معلم باید در بارهٔ مساعدت وهمکاری با محتاجان ونیازمندان برای شاگردان توضیح دهد ونقش وی را در تقویت روابط اجتماعی روشن سازد.	

درس سی و دوم (بخش دوم)

عنوان : مساعدة المحتاج

صفحه : ۱۳۰ - ۱۳۲

وقت : ۴۵دقیقه (یک ساعت درسی)

اهداف : شاگردان باید:

- اسم کان را در جمله استعمال کرده بتوانند.
- عمل (کان) را بشناسند.
- سؤال وجواب کرده بتوانند.
- اسم های مذکررا به مؤنث تبدیل کرده بتوانند.
- فعل معتل العین را بشناسند.

معلومات اضافی:

کان : ازافعال ناقصه بوده وبالای مبتدا داخل شده و او را منصوب می سازد وآنرا اسم کان گویند وخبر را مرفوع می سازد که آنرا خبرکان می گویند.

فعل معتل العین : هرگاه حرف علت درمکان عین کلمه بیاید آنرا معتل العین گویند ودرصیغهٔ یی متکلم حرف علت حذف می شود چنانچه که در مثال های تمرین آمده است.

مانند : قام - قمتُ کان - کنتُ

معنای کلمات:

دنا : نزدیک شد	عفا : بخشید	رصیف : پیاده رو
عاد : برگشت	محا : نابود کرد ،پاک کرد	شکا : شکایت کرد
کفیف : نابینا	مِظَلةٌ : چتری	

روش تدریس: مناقشه، تکرار، سؤال وجواب وانفرادی ودسته جمعی.

مواد ممد درسی: کتاب درسی، تخته ، تباشیر.

جریان درس :

وقت	فعالیت های معلم	فعالیت های شاگردا ن
۵ دقیقه	- بعد از ادای سلام واحوال پرسی باشاگردان ،تنظیم صنف وبررسی کارخانه گی، درس گذشته راارزیابی می کند: - کی می تواند حدیث شریف را که در درس گذشته خواندیم ازیاد بگوید؟	
	- در مورد (کان) و عمل آن به شاگردان توضیح می دهد وبه آنها می گوید که (کان) ازجمله افعال ناقصه بوده وبالای مبتدا وخبر داخل شده مبتدا را مرفوع ساخته که بنام اسم کان یاد می شود وخبر را منصوب ساخته که آنرا خبرکان می گویند وبعداً تمرین سوم را به ترتیب زیر روی تخته برای شاگردان حل می نماید : کان الجوُّ بارداً	شاگردان خاموشانه گوش می دهند. شاگردان در کتابچه های خود تمرین را حل می کنند. - زار - زرتُ

۳۵دقیقه	کان الطقس ممطرا. کان الوالد سعیدا . کان التلمیذ مجتهداً . – از تمرین چهارم درس که ساختن صیغهٔ متکلم از فعل معتل می باشد سه مثال را طور نمونه برای شاگردان حل می نماید ؛ مثلاً : قال – قلتُ عفا – عفوتُ قام – قمتُ وبرای آنها توضیح می دهد که هرگاه فعل معتل را به متکلم بدل سازیم حرف علت آن حذف می گردد ومتباقی مثال ها را بالای شاگردان حل می نماید. – تمرین پنجم را برای شاگردان خوانده ومعنامی کند سپس ستون (أ) تمرین را روی تخته نوشته وازشاگردان می خواهد تا جملهٔ مناسب را از ستون (ب) انتخاب ودرمقابل جملات ستون (أ) روی تخته بنویسند . همکاری صورت می گیرد . – تمرین هفتم درس را برای شاگردا ن خوانده ومعنا می نماید و سپس تمرین مذکور را بالای آنها به قسم محاوره اجرا می نماید.	– عاد – عدتُ – دنا – دَنَوتُ – شکا – شکوتُ – محا – محوتُ شاگردان جملات را باهم وصل می نمایند : – أساعد الکفیف فی العبورعن الشارع. – أنشرالمظلة عند نزول المطر. – أشکرالمعلّم علی مساعدته – أقف علی الرّصیف انتظر السیّارة .
۵ دقیقه	**کارخانه گی:** معلم تمرین(الواحب المنزلی) را برای شاگردان کارخانه گی می دهد .	